

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ รองศาสตราจารย์ ดร.อิศระ สุวรรณกุล และรองศาสตราจารย์ วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของรัฐหลายหน่วยงานที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยทำให้การวิจัยมีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้ามือหอยได้ดินรายใหญ่ รายย่อย คนเดิน โปย และตำรวจที่เกี่ยวข้องกับ หอยได้ดิน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย จนทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จด้วยดี

พิสุทธิ อัจฉรินทร์เพ็ญ

ธันวาคม 2549

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยใต้ดิน: ศึกษากรณี
เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัย นายพิสุทธิ อังจันทร์เพ็ญ ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ (2) รองศาสตราจารย์วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยใต้ดินของรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร พื้นที่การศึกษา เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2549

กลุ่มตัวอย่างคือ นักการเมือง(อดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี) 1 ราย เจ้ามือห่วยรายใหญ่ 2 ราย เจ้ามือห่วยรายย่อย 4 ราย คนเดินโผย 6 รายและตำรวจที่เกี่ยวข้อง 3 ราย

ผลการวิจัยพบว่า เจ้ามือห่วยรายใหญ่ รายย่อย คนเดินโผย และตำรวจที่เกี่ยวข้อง ขาดรายได้ภายหลังที่มีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยใต้ดินของรัฐบาล นอกจากนี้ยังทำให้เจ้ามือห่วยส่วนใหญ่หยุดกิจการขายห่วยชั่วคราวเพราะเกรงกลัวการถูกจับกุมและการถูกยึดทรัพย์ เจ้ามือห่วยอีกส่วนหนึ่งยังคงขายห่วยต่อไปโดยอาศัยความสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมระหว่างเจ้ามือห่วยกับตำรวจ ผู้ทำหน้าที่ปราบปรามแต่เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2546 เจ้ามือห่วยรายใหญ่และรายย่อย ยังคงเลือกพรรครัฐบาลทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ เพราะผู้สมัครส.ส.ของพรรครัฐบาลและเจ้ามือห่วยใต้ดินต่างก็ สนับสนุน เอื้อประโยชน์ และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ส่วนคนเดินโผยและตำรวจที่เกี่ยวข้องไม่เลือกพรรครัฐบาลทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อเพราะบุคคลกลุ่มนี้ไม่สนับสนุนหรือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันกับผู้สมัครส.ส.ของพรรครัฐบาล การปราบปรามห่วยใต้ดินของรัฐบาลทำให้คนเดินโผยและตำรวจขาดรายได้

การแก้ปัญหาห่วยใต้ดิน รัฐบาลควรแก้ไขกฎหมายให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถขายห่วยบนดินได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมๆ กับรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ลด ละ เลิก การเล่นการพนันห่วยใต้ดิน รวมทั้งแก้ไขกฎหมายให้สามารถยึดทรัพย์เจ้ามือห่วยใต้ดินเพื่อให้ห่วยใต้ดินหมดไปอย่างถาวรและเพื่อให้ได้เข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของห่วยใต้ดินที่มีต่อระบบการเมืองอย่างครบถ้วนควรส่งเสริมการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับอิทธิพลทางการเมืองของเจ้ามือห่วยใต้ดิน

คำสำคัญ ผลกระทบทางการเมือง นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยใต้ดิน

Thesis title: Political Repercussions of the Policy to Suppress Influential People Involved with the Underground Lottery: A Case Study of Electoral Zone 1, Nonthaburi Province

Researcher: Mr. Pisut Ungjanpen; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government)

Thesis advisers: (1) Dr. Pratyā Vesarach, Professor ; (2) Varnadharm Kanchanasuwon, Associate Professor;

Academic year: 2006

ABSTRACT

The objective of this research was to study the political repercussions of the policy to suppress influential people involved with the underground lottery implemented by the government of Police Lieutenant General Dr. Thaksin Shinawatra in Electoral Zone 1, Nonthaburi Province from 2001 to 2006.

The sample consisted of one politician (a former adviser to the prime minister), two major underground lottery bosses, four minor underground lottery bosses, six underground lottery field workers and three related police officers.

The results showed that the major and minor lottery bosses and their workers as well as related police officers suffered a drop in income as a result of the government's policy to suppress influential people involved with the underground lottery. Most of the lottery bosses stopped operating their underground lotteries temporarily because they were afraid of being arrested and having their assets seized. Some continued operating their business by relying on their good relationship with the police officers in charge of suppression. When the general parliamentary elections were held in 2003, the major and minor underground lottery bosses voted for the government party both in the party list and individual list elections because they had a close and mutually supporting relationship with the government party candidates for members of parliament. The underground lottery field workers and the related police officers did not vote for the government party candidates because they did not have a close or mutually supporting relationship with them. The government's underground lottery suppression policy caused them to lose income.

To solve the problem of the underground lottery, the government should revise relevant laws to enable the Government Lottery Office to sell lottery tickets legally and should hold a public education campaign to encourage people to stop gambling in the underground lottery. To eliminate the underground lottery, the laws should be amended to allow the government to seize the assets of underground lottery bosses. To better understand the influence of the underground lottery on the political system, more research on the underground lottery bosses' political influence should be promoted.

Keywords: political repercussions, policy to suppress influential people involved with the underground lottery

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
นิยามศัพท์	6
โครงสร้างของบทวิจัย	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
การเกิดขึ้นและพัฒนาการของหอย	8
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล	12
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ	18
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	41
ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ทำการวิจัย	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อสรุปที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง	55
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปการวิจัย	62
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	71
ก แบบสอบถาม	72
ข คำสัมภาษณ์ของนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา (อดีตรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและอดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี)	78
ค คำบรรยายการมอบนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและการ ปราบปรามผู้มีอิทธิพลของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี	86
- คำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 139/4 เรื่อง การปราบปรามผู้มีอิทธิพล	93
- คำสั่ง ที่ 14/2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการปราบปราม ผู้มีอิทธิพล	97
- บันทึกข้อความ เรื่องการป้องกันปราบปรามการลักลอบเล่นการพนัน สลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	100
ประวัติผู้วิจัย	108

ณ

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รายนามและสถานภาพผู้ให้ข้อมูล	33

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ นโยบาย อิทธิพลทางการเมือง ความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลว	26
ภาพที่ 3.1 วิธีการไปขอสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหอยไต้ดิน	37
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการวิจัย	38
ภาพที่ 4.1 แผนที่แบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดนนทบุรี	43
ภาพที่ 4.2 โครงสร้างลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ เจ้ามือและคนขาย	44

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของปัญหา

หวยใต้ดินเป็นการพนันที่คนจากทุกอาชีพและแทบทุกชนชั้นนิยมเล่นกันมากกว่าการพนันทุกประเภทที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นธุรกิจที่มีวงเงินเกี่ยวข้องกับห้าแสนล้านบาทต่อปี จึงทำให้มีผู้สนใจเข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาดเป็นจำนวนมาก ในปี 2544 มีผู้เล่นหวยใต้ดินทั่วประเทศสูงถึง 23.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 51 ของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งประเทศมีวงเงินที่เล่นหวยใต้ดินไม่น้อยกว่า 542,000 ล้านบาท เป็นกำไรของเจ้ามือประมาณ 162,000 ล้านบาท ในระหว่าง ปี 2536-2538 เปรียบเทียบกับปี 2544 วงเงินที่เล่นหวยใต้ดินเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 325,000 ล้านบาทต่อปี มาเป็น 542,000 ล้านบาทต่อปี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 67 วงเงินที่เล่นหวยใต้ดินในปี 2544 สูงกว่ายอดขายสลากกินแบ่งรัฐบาลถึง 507,440 ล้านบาท หรือสูงกว่า 15.7 เท่า (สังคิต พิริยะรังสรรค์ 2546:51) การพนันหวยใต้ดิน เป็นการพนันที่มีผลประโยชน์ที่เป็นวงเงินสูงมาก จึงทำให้กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม รัฐบาลเห็นว่ากลุ่มบุคคลหรือขบวนการผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินอยู่เบื้องหลังการใช้อำนาจทางมิชอบด้วยกฎหมาย ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน จ้างวาน กระทำความผิดกฎหมายต่าง ๆ หรือดำรงอยู่เหนือกฎหมายสร้างความทุกข์ยากเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของประเทศ” (กรมการปกครอง 2546:11)

ผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินได้สร้างปัญหาให้กับประเทศชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองพอสรุปได้ ดังนี้

1.1 ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การพนันหวยใต้ดิน เป็นการพนันประเภทหนึ่งในหลายประเภทที่เป็นเครื่องมือของคนกลุ่มหนึ่งใช้ดูดซับผลประโยชน์จากคนส่วนใหญ่ของสังคมหรืออาจจะกล่าวได้ว่าการพนันเป็นสาเหตุหนึ่งของความยากจนและการก่อกวนในสังคมไทย โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรในชนบท หรืออาจจะมองในด้านกลับกันได้ว่า คนที่ยากจนและมีหนี้สินมาเป็นกลุ่มคนที่เล่นการพนันมากที่สุดเพราะหวังจะได้เงินจากการพนันมาแก้ปัญหาหนี้สินและความยากจนของตนเอง มติชนสุดสัปดาห์ 17 เมษายน (2531:18) การพนันหวยใต้ดินในสังคมไทยมีเงินหมุนเวียนประมาณ 542,000 ล้านบาทต่อปี ถือว่าเป็นการพนันที่คนไทยนิยมเล่นมากที่สุด

(สังคีต พิริยะรังสรรค์ 2546:14) จากการศึกษาวิจัยพบว่าประชาชนใช้เงินเพื่อซื้อหวยใต้ดินเฉลี่ยเดือนละ 100-500 บาทต่อคน กลุ่มอาชีพที่เล่นการพนันหวยใต้ดินมากที่สุดได้แก่ ทหารบก แผลงลอย และเกษตรกร การเล่นการพนันหวยใต้ดินก่อให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจและเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สินในครอบครัว (พัชรินทร์ ลีอนันท์ศักดิ์ 2535:บทคัดย่อ) ผู้มีอิทธิพลในสังคมไทยมีลักษณะอาชีพธุรกิจที่ถูกกฎหมายบังหน้า ขณะที่หลังฉากประกอบอาชีพผิดกฎหมายหลายประเภททั้งบ่อนการพนัน หวยเถื่อน ค้าหญิงบริการ ค้าของเถื่อน และยาเสพติด เป็นต้น (เชาวนะ ไตรมาส 2537:147)

1.2 ปัญหาทางด้านสังคม สังคมไทยมีความเชื่อเรื่องโชคลางหรือเชื่อว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่คอยกำหนดความเป็นไปของมนุษย์ และสามารถบันดาลสิ่งต่างๆให้มนุษย์ ค่านิยมดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับนิสัยการเล่นการพนันของคนไทย เนื่องจากเมื่อมองในแง่ชนชั้น ชนชั้นต่ำหรือผู้มีรายได้น้อย มักจะมีความคิดว่าหนทางเดียวที่จะนำไปสู่การเลื่อนฐานะหรือมีชีวิตที่ดีกว่าก็คือ การเสี่ยงโชคในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หวยใต้ดิน สลากกินแบ่ง การพนัน มวย ม้าแข่ง หรือไพ่ ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับชนชั้นสูงนั้น เงินจะเป็นเพียงอุปกรณ์อย่างหนึ่งในการเล่นเท่านั้น ชัยชนะหรือความพ่ายแพ้ไม่มีความสำคัญมากนัก ความตื่นเต้นและความเพลิดเพลินต่างหาก คือ สิ่งที่บุคคลเหล่านี้ต้องการ (อริศม อินทรภูจิง 2524 : 17)การเล่นการพนันหวยใต้ดินมีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คนไทยมีนิสัยชอบเสี่ยงโชคจนดูเหมือนว่าการพนันหวยใต้ดินเป็นวัฒนธรรมหรือประเพณีของคนไทยควบคู่กับความเป็นอยู่ของประชาชนมาตลอดและปัจจัยที่ทำให้หวยใต้ดินแพร่กระจายมากขึ้น เนื่องมาจากข้าราชการที่มีอำนาจจับกุมตามกฎหมายมีส่วนได้เสียในกระบวนการ กฎหมายการพนันหวยใต้ดินมีบทลงโทษไม่รุนแรง ผู้มีอิทธิพลที่ขายหวยใต้ดินมีอิทธิพลจนทำให้ข้าราชการผู้รักษากฎหมายไม่สามารถเข้าไปกำกับดูแลได้ (บุญรักษ์ พัฒนยินดี 2534:1-25)

1.3 ปัญหาทางการเมือง การเติบโตของผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินมีมาตั้งแต่ยุคเผด็จการปกครองประเทศ เพราะเงื่อนไขของผู้มีอิทธิพลหรือเจ้าพ่ออยู่ที่การสมยอมของอำนาจรัฐให้กับผู้มีอิทธิพลเพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน กระบวนการทางรัฐสภาโดยตัวของมันเองได้เป็นช่องทางให้ผู้ที่มีฐานทางธุรกิจเข้ามามีโอกาสทางสังคมและการเมือง การเลือกตั้งที่มีอย่างต่อเนื่องยังทำให้บทบาทของผู้มีอิทธิพลชัดเจนและมีความสำคัญทางการเมืองมากขึ้น ผู้มีอิทธิพลเป็นที่นับถือของคนในท้องถิ่นในการเลือกตั้ง ผู้มีอิทธิพลสามารถที่จะขอให้คนไปลงคะแนนให้ ซึ่งให้เห็นรากฐานความสัมพันธ์ที่ผู้มีอิทธิพลมีต่อการเมืองและกลไกอำนาจรัฐ(สมบัติ จันทร์วงศ์ 2535:13-17) นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่ผ่านมา เป็นการปราบปรามอย่างฉาบฉวย เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่รัฐกลั่นแกล้งประชาชน ทำให้สังคมเกิดความสับสนวุ่นวาย ค่าใช้จ่ายจากการซื้อเสียงใน

ระดับต่าง ๆ ส่วนหนึ่ง เจ้ามือหวยใต้ดินได้ใช้เงินกำไรจากธุรกิจการพนันเป็นเครื่องมือในการปูทางไปสู่ชัยชนะในการได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้นำหมู่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. เทศบาล และ สจ. นอกจากนี้การไต่เต้าขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองของเจ้ามือหวยแล้ว ยังใช้เครือข่ายของผู้เล่นหวยเป็นฐานในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย (สังคิต พิริยะรังสรรค์ 2546: บทคัดย่อ) หวยใต้ดินจึงเป็นแหล่งเงินแหล่งหนึ่งที่สนับสนุนการเมืองเพื่อแลกกับอภิสิทธิ์ต่าง ๆ ที่นักการเมืองจะให้ตอบแทนเมื่อประสบความสำเร็จ (นฤมล นิตยจิตต์ 2534: บทคัดย่อ) นับได้ว่า ผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินเป็นปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการเมืองของไทยเป็นอย่างมาก

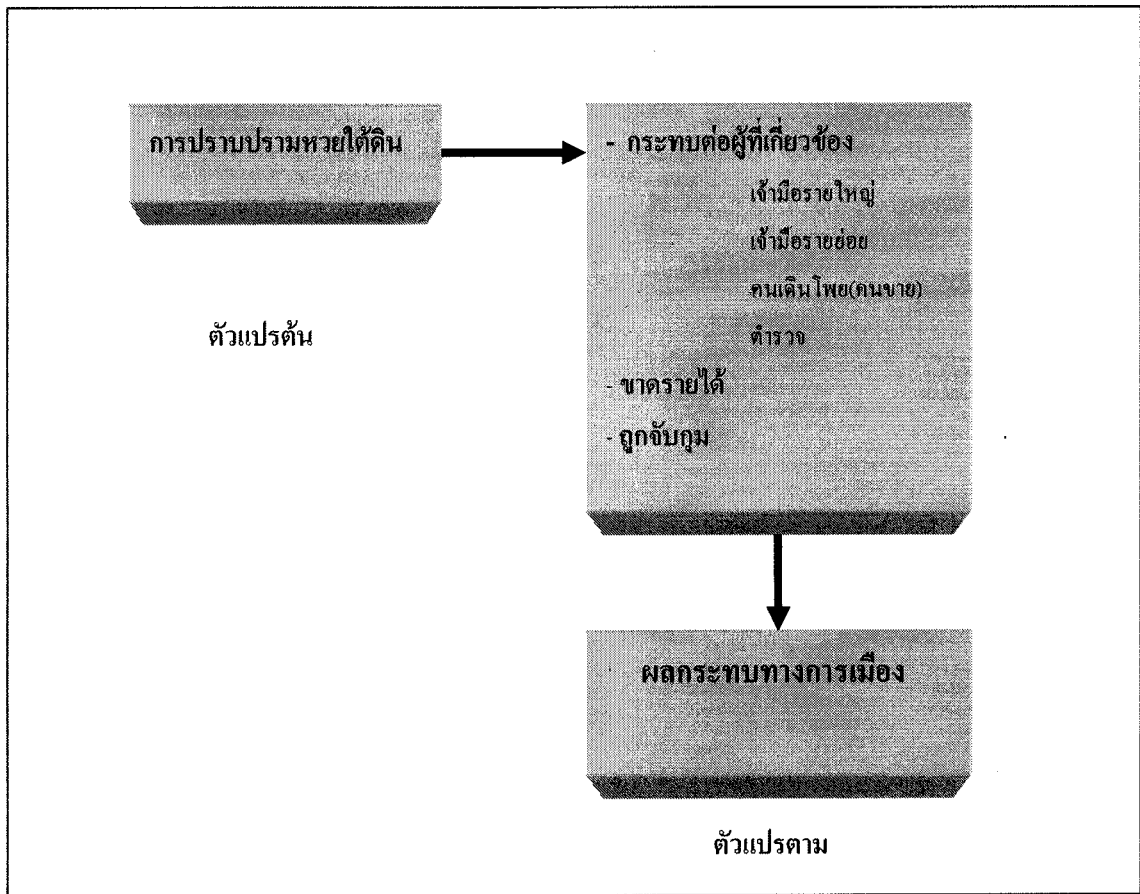
ผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินได้สร้างปัญหาให้แก่ประเทศไทยในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดจากผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินจึงได้กำหนดเป็นนโยบายสาธารณะเพื่อปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินให้หมดไป การวิจัยนี้ มุ่งที่จะศึกษาผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทหวยใต้ดิน ภายหลังจากที่รัฐบาลปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพนันหวยใต้ดิน และเมื่อบุคคลเหล่านั้นได้รับผลกระทบแล้ว บุคคลเหล่านั้นมีปฏิกิริยาทางการเมืองอย่างไรบ้าง

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล
หวยใต้ดิน

2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบและปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินที่เกิด
จากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดิน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดในการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ที่ถูกกระทบจากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินของรัฐบาล ผู้วิจัยเห็นว่า ทฤษฎีการการแลกเปลี่ยนเป็นทฤษฎีที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหวยใต้ดิน เพราะทฤษฎีการแลกเปลี่ยนมีความเชื่อว่ามนุษย์มีเหตุผลในการเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในลักษณะของการให้อธิบายเชิงจิตวิทยาโดยเน้นที่สิ่งจูงใจผลตอบแทนดังนั้นความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีการแลกเปลี่ยนจึงเป็นในลักษณะพฤติกรรมของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นในระดับปัจเจกชนหรือในระดับสังคมก็ตามล้วนถูกกำหนดโดยจิตใจหรือความคิดของมนุษย์เองเป็นหลัก นั่นคือ พฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเกิดจากแรงกระตุ้นของสิ่งจูงใจ(ผลตอบแทน)ทั้งหลายและจะแสดงความโกรธหากพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งอดีตเคยก่อผลตอบแทนแต่ปัจจุบัน ไม่ก่อผลตอบแทนเช่นนั้นอีก อธิเช่น การสูญเสียผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินจากนโยบายการปราบปรามของรัฐบาลทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินมีปฏิกิริยาต่อต้านรัฐบาล

นอกจากนี้ ประเด็นที่งานวิจัยนี้ได้นำมาเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การเน้นวิเคราะห์ส่วนย่อยหรือวิเคราะห์ในระดับปัจเจกบุคคล หมายความว่า การอธิบายพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้วยไต่ดินแต่ละบุคคลที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก และจะต่อต้านปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาหรือเป็นอุปสรรคต่อผลประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยมีขอบเขตรอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

4.1 ศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขายห้วยไต่ดิน ซึ่งได้แก่ เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย คนเดินโพย (คนขาย) ดำรวจ ว่ามีผลกระทบหรือไม่ ถ้ามีผลกระทบ จะมีผลกระทบในด้านใด ผลกระทบมีมากน้อยเพียงใด และเมื่อผลกระทบเกิดขึ้นแล้วบุคคลที่เกี่ยวข้องได้มีวิธีปฏิบัติตามต่อต้าน หรือหลบหลีกการปฏิบัติตามนโยบายอย่างไรบ้าง

4.2 ปฏิกริยาทางการเมืองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้วยไต่ดินเกิดจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห้วยไต่ดินมีอย่างไรบ้าง ศึกษาว่า ผู้ได้รับผลกระทบจะยังคงมีความนิยมหรือต่อต้านรัฐบาลที่มีพรรคไทยรักไทยเป็นแกนนำหรือไม่ ในการเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมา ผู้ได้รับผลกระทบลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครลงรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคไทยรักไทยทั้งแบบเขตเลือกตั้ง และบัญชีรายชื่อหรือไม่ หรือเลือกเฉพาะแบบเขตเลือกตั้ง หรือเลือกเฉพาะแบบบัญชีรายชื่อ

4.3 ทำการวิจัยในท้องที่ เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย 4 ตำบล คือ 1.ตำบลบางไผ่ 2.ตำบลสวนใหญ่ 3.ตำบลตลาดขวัญ 4.ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

4.4 ทำการวิจัยในช่วงรัฐบาลของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร คือระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2549 ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐบาลประกาศใช้นโยบายสาธารณะในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห้วยไต่ดิน

5. ประโยชน์ที่จะได้รับ

5.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทห้วยไต่ดินของรัฐบาล สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินการตามนโยบายเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

6. นิยามศัพท์

6.1 ผู้มีอิทธิพล หรือ เจ้าพ่อ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตนด้วยการกระทำการด้วยตนเองหรือใช้ อำนาจวาสนับสนุนการกระทำใด ๆ ที่ผิดกฎหมาย หรืออยู่เหนือกฎหมาย ซึ่งโดยปกติพฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิดอาญาอยู่แล้ว แต่การกระทำนั้นส่งผลกระทบในวงกว้างต่อสังคม ก่อให้เกิดความรำคาญเสียหาย ความหวาดกลัว หรือการสร้างความสะดวกสบายผลซึ่งบ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

6.2 หวยใต้ดิน หรือนิยมเรียกสั้นๆ ว่า “หวย” หมายถึง ตัวเลขที่มีการออกรางวัลที่หนึ่งของสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยเลือกจากตัวเลข 3 ตัวสุดท้าย (เลขบน) และเลขท้ายสามตัว หรือสองตัว (เลขล่าง) ของการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือเรียกว่า “ลอตเตอรี่”

6.3 ผู้ซื้อ หมายถึง ผู้ที่จ่ายเงินซื้อหวยใต้ดิน ที่ยอมรับกติกาและข้อตกลงการจ่ายเงินในกรณีที่ตัวเลขที่ซื้อนั้นตรงกับเลขท้ายของรางวัลที่ 1 หรือเลขท้าย 2 ตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาล

6.4 ผู้ขาย หมายถึง ผู้ที่เป็นตัวกลางในการทำธุรกิจหวยใต้ดิน โดยดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและเจ้ามือหวย ในการเป็นผู้รับนโยบายหรือเงื่อนไขหรือข้อตกลงต่างๆ จากเจ้ามือหวยสู่ผู้ซื้อ โดยมีค่าตอบแทนจากการขาย

6.5 คนเดินโปย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ทำหน้าที่รวบรวมเอกสารหลักฐานการซื้อหวยที่เรียกว่า “โปย” จากผู้ขายแต่ละคนมาให้เจ้ามือ

6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือหวยใต้ดินกับนักการเมือง หมายถึงความสัมพันธ์ในเชิงเกี่ยวพัน การปกป้อง การคุ้มครอง และการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะส่วนตัวเฉพาะบุคคล

6.7 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึงผู้ที่อยู่ในกลุ่มเครือข่ายขบวนการขาย ปกป้อง คุ้มครองและได้รับผลประโยชน์จากการขายหวยใต้ดิน

7. โครงสร้างของบทวิจัย

งานวิจัยนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงภูมิหลังของปัญหาการวิจัย เป็นปัญหาที่ปรากฏและพบเห็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน โดยเน้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลประเภทห่วยไต่ดินที่เป็นปัญหาของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง วัตถุประสงค์ ขอบข่าย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย และนิยามศัพท์

บทที่ 2 กล่าวถึงแนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและขั้นตอนของกระบวนการวิจัย

ประชากรวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เสนอผลของการศึกษาวิจัย

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะถึงผลของการวิจัยที่พบ โดยเน้นให้เห็นผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยไต่ดิน รวมทั้งปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ถูกผลกระทบ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยขอนำเสนอเนื้อหาที่เป็นแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. การเกิดขึ้นและพัฒนาการของหวย
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล
3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
4. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

1. การเกิดขึ้นและพัฒนาการของหวย

การเล่นหวยเกิดขึ้นในสมัยของพระเจ้าตากวง รัชกาลที่ 6 แห่งราชวงศ์ไต้เซ็ง ซึ่งครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. 2364 — 2394 (ตรงกับรัชกาลที่ 2 ต่อรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตน โกสินทร์) เดิมคนจีนเรียกหวยว่า “ฮ่วยฮวย” คือ ทำป้ายเล็ก ๆ 36 ป้าย และเขียนชื่อคนโบราณลงไปป้ายละชื่อ จากนั้นก็เลือกป้าย 1 อัน ใส่กระบอกไม้ปัดฝาล้างแล้วแขวนไว้ให้คนทายว่าเป็นชื่อใด ถ้าทายถูกเจ้ามือจะให้ 30 ต่อ ทายผิดก็ถูกกิน (สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 4 : 3,56-99)

การพนันเสี่ยงโชคจากการเลือกตัวเลขหรือตัวอักษรในสังคมไทย ที่เรียกว่า “ฮ่วยฮวย” เริ่มต้นจากการนำเข้ามาของจีน ในระยะแรกการเล่นแพร่หลายเฉพาะในชุมชนชาวจีนเท่านั้น และเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ โดยที่รัฐไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ (สังคีต พิริยะรังสรรค์ 2546:1) ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเกิดภาวะเงินฝืด ประชาชนไม่นำเงินออกมาใช้จ่าย เจ้าสัวหง (พระศรีไชยบาน) นายอากรสุราได้ถวายคำแนะนำให้รัฐออกหวยเพื่อแก้ปัญหาเงินทองหายาก รัชกาลที่ 3 จึงทรงให้จัดตั้งโรงหวยขึ้นอย่างเป็นทางการปี พ.ศ. 2378 เหตุการณ์ที่มีการตั้งอากรหวยขึ้นในเมืองไทย มีปรากฏในพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า “เมื่อครั้งแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อปีเถาะ(พ.ศ.2374) น้ำมาก เมื่อปีมะโรง (พ.ศ.2375) น้ำน้อย ข้าวแพง ต้องซื้อข้าวต่างประเทศเข้ามาจ่ายขาย คนที่ไม่มีเงินจะซื้อข้าวกินต้องมารับจ้างทำงานคิดเอาเป็นค่าจ้าง เจ้าภาษีนายอากรก็ไม่มีเงินจะต้องเอาสินค้าใช้ค่าเงินหลวง ที่สุดคนจีนผูกปี้ก็ไม่มีเงินจะให้ ต้องเข้ามารับทำงานในกรุงเทพฯ จึงทรงพระราชดำริว่า เงินตราบัวเงินตราครุฑ เงินตราปราสาท ได้ทำให้ออกไปก็มาก หายไปไหนเสียหมด ทรงสงสัยว่าคนจะเอาเงิน

ไปซื้อฝิ่นมาเก็บไว้ขายในนี้ จึงโปรดให้จับฝิ่น เผาฝิ่นเป็นอันมาก ตัวเงินก็ไม่มีขึ้นมา และเงินหงพระศรีไชยบาน (ตำแหน่งเป็นนายอากรสุรา เรียกกันว่า เจ้สัวหง) จึงกราบทูลว่า เงินนั้นตกไปอยู่กับราษฎรเก็บฝิ่นดินไว้มาก ไม่เอาออกใช้ ถ้าอย่างนี้เมืองจีนตั้งหวยขึ้นจึงมีเงินมา จึงโปรดให้เงินหงตั้งหวยขึ้น”

วิธีการเล่นหวยในยุคแรก ๆ นั้น มีตัวหวยทั้งสิ้น 36 ตัว มีชื่อภาษาจีน สมมุติขึ้นเป็นตัวหวยแต่ละตัว พร้อมรูป 36 ชื่อ ตัวหวยของจีนตั้งชื่อตามบุคคล ซึ่งมีอยู่ในนิทานอิงประวัติศาสตร์จีน มีทั้งตัวพระเอก นางเอก ฮองเต้ ขุนนาง นักบวช คนแก่ โจร สาวใช้ และคนโง่ ฯลฯ แต่เมื่อมาถึงเมืองไทย คนไทยไม่รู้ภาษาจีน แม้แต่ดูรูปก็แยกไม่ออกว่าเป็นตัวไหน ดังนั้น เจ้สัวหงซึ่งเป็นขุนบานต้นตำรับจึงดัดแปลงให้คนไทยจำได้ง่ายโดยเอาอักษรไทยเข้ากำกับ นอกจากนี้ก็มีการแต่งเป็นบทกลอนให้คล้องจองกัน เข้าไปด้วย และยังเพิ่มการอ้างถึงชาติกำเนิดเดิมเอาไว้อีก เพื่อล่อให้ผู้เล่นให้ความคิด ความฝันและอุปทาน ออกมาเป็นกำเนิดของสัตว์ประจำหวยแต่ละตัว (เพราะคนดูจำรูปสัตว์ได้แม่นยากกว่ารูปตัวจริง) ตัวอย่างเช่นตัว “ส” ก็กล่าวไว้ว่า “เจ้ากบใหญ่ตัวลือชื่อสะไฮ้ เป็นลูกชายสมหวยคูสวยศรี มันเกิดก่อนเกากัวเป็นหัวปี ก็ได้ที่เป็นขุนนางเหมือนอย่างเดียวฯ” และจากการที่ใช้อักษรไทยเข้ากำกับนี้เอง จึงเรียกว่า “หวย ก.ข.” ซึ่งเวลาแทงหวยก็เรียกกันสั้น ๆ ดังนี้

ก	สมหวย	ข	ง่วยโป๊	ข	เจียมกวย
ค	หะตัง	ค	แม่งจู	ฅ	ยิดซัว
ง	จีเกา	จ	อันสือ	ฉ	จีติด
ช	ฮกซุน	ซ	แซหงวน	ฉ	ฮวยกัว
ญ	ย่องเซ็ง	ค	กวางเหม็ง	ต	ปัดติด
ถ	พันก้วย	ท	เซียวเจียว	ธ	ไท่แผ้ง
น	เทียนสิน	บ	แจหลี	ป	กั้งสือ
ผ	อิวหลี	ฝ	ง่วนก้วย	พ	กิดปิ่น
ฟ	เกากัว	ภ	คูนซัว	ม	หันหุน
ย	ฮ่องซุน	ร	กินเง็ก	ล	เทียนเหลียง
ว	แซหุน	ส	สะไฮ้	ห	บ้องหลิม
พ	ง่วนกิด	อ	บ้วนกิม	ฮ	เจียสูน

(เอนก นาวิกมูล 2536:28)

ในระยะเริ่มแรก โรงหวยตั้งอยู่ในกำแพงเมืองใกล้สะพานหัน แล้วเลื่อนมาอยู่ที่หน้าวังบูรพาภิรมย์ ตลอดมาจนในรัชกาลที่ 5 เกิดไฟไหม้เมื่อปี พ.ศ.2415 จึงย้ายโรงหวยมาอยู่ที่ริมสะพาน

ข้ามคลองลอดเหนือประตูสามยอด จนกระทั่งมีการเลิกอากรหอยในรัชกาลที่ 6 (วิจิตรมาตรา ขุน, 2518:332) การออกหอยจะทำต่อหน้าสาธารณชน โดยจัดขึ้นที่ “โรงหอย” วันละสองเวลา คือ เวลาเช้า และเวลาค่ำ โรงหอยเป็นศาลาทำด้วยไม้ เป็นรูปสี่เหลี่ยมยกพื้นสูงระดับอก ด้านหน้าอาคารเป็นลานซีเมนต์ เพื่อเป็นที่ชุมนุมของคนที่มาดู กลางโรงหอยจะมีป้ายเขียนตัวหอย ซึ่งจะเขียนด้วยอักษรไทยตัวใหญ่ เวลาออกหอยจะมีผ้าแดงคลุมปิดมิดชิดเพื่อให้ตื่นเต้น เมื่อออกหอยก็ชักผ้าออกเสีย และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ก็จะเขียนตัวหอยที่ออกลงบนแผ่นป้ายโฆษณาสี่เหลี่ยมวิ่งออกไปจากโรงหอย และร้องตะโกน เช่น “ก.สามหอย” แยกกันไปคนละทิศทาง (สังคีต พิริยะรังสรรค์ 2546:21) เมื่อมีการตั้งโรงหอยขึ้นในที่ต่าง ๆ และมีหลักประกันว่า การเล่นหอย ก.ข.เป็นการพนันเสี่ยงโชค ที่ถูกต้องตามกฎหมายจึงทำให้เป็นที่แพร่หลายกว้างออกไปนอกเหนือจากการเล่นในกลุ่มชาวจีนเล็ก ๆ ในเมืองแรก ดังนั้น “หอย” ซึ่งแต่เดิมนิยมเล่นเฉพาะในกลุ่มคนจีน มีกลวิธีการเล่นที่ไม่ตายตัวเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมราษฎร์ (folk culture) เมื่อได้รับการสนับสนุนจากรัฐจึงได้ขยายตัวจากความเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านกลายเป็นวัฒนธรรมประชาชน โรงหอยเป็นกิจการของรัฐที่เอกชนผู้ได้รับสัมปทานเป็นผู้ดำเนินการ นายอากรหอยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “ขุนบาล” หรือ “ขุนบาน” (ขุนบานเบิกบุรีรัตน์) โรงหอยตั้งอยู่ในเขตพระนคร แต่มีสาขาตัวแทนของขุนบานและยังมีขุนบานเถื่อนเกิดขึ้นอยู่ทั่วประเทศ โดยใช้วิธีการเล่นแบบเดียวกัน รัฐได้รับเงินจากอากรหอยเป็นจำนวนมาก ในสมัยรัชกาลที่ 3 เมื่อแรกตั้งอากรหอยเก็บได้ปีละ 20,000 บาท แต่เมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 6 สามารถเก็บได้ถึงปีละ 3.85 ล้านบาท ในปี 2445 อากรหอยมีมูลค่า 4.28 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 27 ของรายได้รัฐ (ผาสุกพงษ์ไพจิตร และคณะ 2543:18)

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชดำริจะเลิกอากรหอย เพราะทรงมองเห็นโทษของการพนัน พระองค์เคยตรัสว่า “การที่พระเจ้าแผ่นดินที่ทรงอนุญาต หรือทรงเห็นดีด้วยในเรื่องเล่นเบี้ยนี้ ก็คงจะเป็นความจริงแต่คงจะเป็นพระเจ้าแผ่นดินบางองค์เพราะเหตุฉะนั้นพระเจ้าแผ่นดิน ภายหลังจะมีได้เลิกธรรมเนียมยกหัวเบี้ยพระราชทาน ในเวลาตรุษเวลาสงกรานต์เสียก็ดี ก็ไม่ได้โปรดให้เล่นเบี้ยในพระราชวังหรือทรงสรรเสริญการเล่นเบี้ยว่าเป็นการสนุกสนานอย่างหนึ่งอย่างใดเลย” (กาลิโนในสหพระเนตรพระพุทธเจ้าหลวง 2546:17) แต่ก็ยังลงมือปฏิบัติไม่ได้เพราะผลประโยชน์ของรัฐที่ได้จากบ่อนเบี้ยและหอยรวมกันได้มากถึงปีละ 9.2 ล้านบาทหากให้เลิกหมดทันที จะกระทบกระเทือนภาวะความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจของรัฐ จึงทรงประกาศเลิกเพียงแค่อากรบ่อนเบี้ยก่อน ก่อนที่จะมีการประกาศยกเลิกการเล่นหอยอีกประมาณกว่า 40 ปี คือใน พ.ศ.2417 ในรัชกาลที่ 5 ได้มีการออกสลากกินแบ่งที่เรียกว่า “ลอตเตอรี่” ซึ่งรับแบบอย่างมาจากประเทศทางยุโรปเป็นครั้งแรก ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา โดยทำการจับสลากออกรางวัลที่ตีทอง

คาเคีย(ศาลาสหทัยสมาคม)ในพระบรมมหาราชวังโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยเหลือชาวต่างประเทศที่นำสินค้ามาออกร้านและขายที่ “มิวเซียม” ในพระบรมมหาราชวัง แต่ปรากฏว่าสินค้าขายไม่ค่อยได้ บรรดานายทหารมหาดเล็กผู้ซึ่งมีหน้าที่จัดมิวเซียม จึงคิดหาทางที่จะช่วยพ่อค้าเหล่านั้นให้ขายสินค้าได้บ้าง โดยวิธีการออกลอตเตอรี่ตามแบบยุโรป โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ที่ถูกรางวัลนั้น ให้รับเป็นของขวัญในงานราคาเท่ากับเงินรางวัล ถ้าใครสมัครใจจะรับเป็นเงินสดก็ได้ แต่ต้องถูกลดเงินลง 10 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนเงินรางวัล ผู้อำนวยการออกลอตเตอรี่ฉบับแรกของไทยคือ นายเฮนรี อาลบาสเตอร์ ลอตเตอรี่งวดแรกพิมพ์จำนวน 20,000 ฉบับ ราคาฉบับละ 1 ตำลึง รางวัลมูลค่า 100 ชั่ง (800 บาท) แต่ปรากฏว่าขายไม่หมด ขายได้เพียง 4,930 ฉบับ เป็นเงิน 246 ชั่ง 30 ตำลึง (มติชนรายวัน 13 พฤษภาคม 2548:34) การออกลอตเตอรี่ในยุคแรกนั้น มุ่งการหาเงินเข้าบำรุงสาธารณกุศล เช่น ลอตเตอรี่บำรุงกาชาดสยาม และลอตเตอรี่บำรุงกองเสือป่า เป็นต้น จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2459 รัชกาลที่ 6 ทรงให้มีการประกาศยกเลิกการหวยและห้ามการเล่นหวยทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2459 รวมเวลาอายุของหวย ก.ข. นับแต่แรกตั้งในปี พ.ศ. 2378 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2459 เท่ากับ 81 ปี แต่ในปีถัดมา รัฐบาลอังกฤษต้องการกู้ยืมเงินจากรัฐบาลไทยเพื่อใช้ในสงครามโลก ครั้งที่ 1 แต่การยืมแบบธรรมดาอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน จึงคิดให้มีการออกลอตเตอรี่ขึ้น โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าถูกรางวัลก็สามารถขึ้นเงินได้หลังจากสงครามสงบแล้ว เว้นแต่ผู้ใดต้องการจะขอรับเงินรางวัลเลย ก็จะถูกหักไป 5 เปอร์เซ็นต์ ลอตเตอรี่งวดนี้ มีเงินรางวัลที่ 1 เป็นเงิน 75,000 บาท แต่ปรากฏว่าขายดีมาก ทำให้เงินรางวัลมากขึ้นตามไปด้วย ผู้ที่ถูกรางวัลคือ พันโทหลวงรัตนาศรี ซึ่งใช้นามแฝงที่ตนชื่อว่า แก้วแห่งราชบุรี เป็นผู้ถือลอตเตอรี่เลข 52125 รับเงินรางวัลไป 81,000 บาท อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเล่นหวยได้ฝังรากลึกเพราะเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชนเสียแล้ว ถึงแม้ว่าหวย ก.ข. จะกลายเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่ก็ยังมีคนจำนวนมากลักลอบดำเนินการและเล่นการพนันหวย ก.ข. แบบผิดกฎหมายอยู่เรื่อยมา ตราบจนกระทั่งเมื่อกระทรวงการคลังได้เริ่มออกสลากกินแบ่งอย่างสม่ำเสมอในระหว่างปี พ.ศ.2476-2477 เพื่อหารายได้มาชดเชยเงินรัชชูปการที่ยกเลิกและในปี พ.ศ. 2482 รัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงครามได้จัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลให้ออกลอตเตอรี่เป็นประจำ ขุนบานเถื่อนจึงได้หันมาใช้เลขท้ายของสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นตัวหวยแทนหวย ก.ข.ซึ่งก็คือหวยใต้ดินในปัจจุบันนั่นเอง (มติชนรายวัน 13 พฤษภาคม 2548:34)

ธุรกิจหวยใต้ดินหลังจากสิ้นสุดยุคหวย ก.ข. เป็นธุรกิจที่อิงอยู่กับการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีการออกรางวัลโดยสม่ำเสมอ นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2482 ในระยะแรก ธุรกิจนี้ดำเนินการโดยพ่อค้าชาวจีนที่ประกอบธุรกิจร้านค้าทอง โรงสีข้าว และค้าพืชผลการเกษตร ฯลฯ ทั้งในกรุงเทพฯ และภูมิภาค เข้ามือจึงเป็นกลุ่มพ่อค้าที่ทำธุรกิจทั้งที่เปิดเผยถูกกฎหมายและธุรกิจที่ต้องปกปิดเพราะ

ผิดกฎหมายควบคู่กันไป พ่อค้าเหล่านี้อาศัยเงินสดที่ได้จากธุรกิจห่วยไต่ดินมาเป็นเงินหมุนเวียน และเป็นการสะสมทุนเพื่อขยายการทำธุรกิจที่ถูกกฎหมาย เช่น ธุรกิจการก่อสร้าง การเปิดร้านค้า ทองคำ โรงแรม นายทุนเงินกู้ เจ้าของโรงสี ฯลฯ หรืออาจทำธุรกิจผิดกฎหมายอื่นควบคู่กันไปด้วย เช่น บ่อนการพนัน หรือ พนันฟุตบอล และ มักจะพบเห็นเสมอกับการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับ นักการเมือง และตำรวจ หรือ ข้าราชการฝ่ายปกครอง (สังคิต พิริยะสังสรรค์ 2546:184) และห่วยที่ นิยมเล่นกันมากที่สุดในเมืองไทย มีหลายประเภทเช่น ห่วยสลากกินแบ่งรัฐบาล ห่วยออมสิน ห่วย หุ่น ห่วยรายวัน ฯลฯ (มดิชนรายวัน, 29 มกราคม 2546)

กล่าวโดยสรุป ประวัติศาสตร์ของ “ห่วย” ในประเทศไทยในด้านหนึ่งได้รับอิทธิพล เริ่มแรกจากการพนันของคนจีนที่เรียกว่า “ฮวยห่วย” ซึ่งต่อมารัฐบาลได้หันมายอมรับให้กลายเป็น ห่วยที่ถูกกฎหมายที่เรียกว่า “ห่วย ก.ข.” ในระหว่างปี พ.ศ.2378 —2459 ในอีกด้านหนึ่งรัฐบาลไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้เริ่มต้นการพนันแบบใหม่ที่เป็นของชาวยุโรปที่เรียกว่า “ลอตเตอรี่” การพนัน ประเภทหลังได้รับการยอมรับให้เป็นสิ่งถูกกฎหมายและมีการออกเป็นประจำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 เป็นต้นมา และได้เข้ามามีบทบาทแทนที่ห่วย ก.ข. ซึ่งเป็นการพนันแบบดั้งเดิม อย่างไรก็ตามแม้ว่า ห่วย ก.ข.จะกลายเป็นสิ่งผิดกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ.2459 ในสมัยรัชกาลที่ 6 แต่ “ห่วยไต่ดิน” ก็ไม่ หมดไป คนยังนิยมเล่นห่วย ก.ข. กันทั่วไปจนกระทั่งหลังปี พ.ศ.2482 เข้ามือห่วยไต่ดิน จึงได้หันมา ใช้เลขท้ายของสลากกินแบ่งรัฐบาลแทนห่วย ก.ข. เข้ามือห่วยไต่ดินส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจที่ทำ ธุรกิจที่ถูกกฎหมายและนำเอาเงินรายได้มาเป็นเงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจของตนเอง หรือบางคนทำ ธุรกิจทั้งผิดและถูกกฎหมายควบคู่กันไปด้วย

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล

2.1 โรเบิร์ต ดาห์ล (Robert A. Dahl) อธิบายว่า อิทธิพลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้สั่ง ให้ปฏิบัติกับผู้ปฏิบัติกล่าวคือผู้หนึ่งสามารถจูงใจหรือทำให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ตนมีเจตนา โดยปกติ แล้วถ้าปราศจากการจูงใจแล้ว ผู้อื่นจะไม่ปฏิบัติไปในทางที่ต้องการนั้นเลย แต่ตรงข้ามกลับจะ ปฏิบัติไปอีกในทางอื่น ดังนั้น อิทธิพลจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม สมาคม องค์กรหรือ รัฐนั่นเอง นอกจากนี้การใช้อิทธิพลของบุคคลฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในพฤติกรรมของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมในที่นี้รวมถึงแนวโน้มน้ำ ความรู้สึก ทศนคติ และ ความเชื่อ รวมทั้งการกระทำต่างๆ ด้วย (ประสพโชค พร้อมมูล 2539: 23) ด้วย

2.2 เซาวันนะ ไตรมาศ วิทยานิพนธ์ เรื่อง เข้าพอกกับการเมือง: การเชื่อมโยงของข่ายใย อำนาจในระบบการเมืองไทย (2537: 43, 147-148) ซึ่งให้เห็นว่า ผู้มีอิทธิพลในสังคมไทยมีลักษณะ

เด่นที่อาศัยองค์การธุรกิจที่ถูกกฎหมายบังหน้า ขณะที่หลังจากประกอบกิจการผิดกฎหมายหลายประเภท ทั้งบ่อนการพนัน หวยเถื่อน กำหนัดบริการ รุกกล้าที่ดินป่าสงวน ลักลอบค้าของเถื่อน ยาเสพติด เป็นต้น รวมทั้งการมีทุนสัมพันธ์กับทุนขนาดใหญ่เป็นหัวคะแนนพรรคการเมืองและสนับสนุนนักการเมืองแลกความคุ้มครองและจ่ายเงินจำนวนมากให้ข้าราชการท้องถิ่นทั้งตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครอง

2.3 สนธิ ลิ้มทองกุล บทความในหนังสือพิมพ์จัดการว่าด้วย “ปัญหาเจ้าพ่อ” บทความนี้กล่าวถึงจุดกำเนิดของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลทั้งในระดับชาติและเจ้าพ่อภูธรซึ่งมีสายสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมือง สนธิ ให้คำจำกัดความเจ้าพ่อว่า “เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลและใช้อิทธิพลไปในทางที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนพึ่งพิงอิทธิพลของตนเองในการให้ข้าราชการต้องโอนอ่อนผ่อนตาม ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือจะเรียกสั้น ๆ เป็นคนที่อยู่เหนือกฎหมาย” สนธิกล่าวถึงเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในยุคเผด็จการที่ได้รับการสนับสนุนจากข้าราชการประจำว่ามักมาจากการได้รับสัมปทานหรือสิทธิในการผูกขาดธุรกิจบางประเภทและที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนประเด็นของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลภูธร สนธิเห็นว่ามีจุดเริ่มต้นมาจากคนจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากตามท้องถิ่น คนจีนเหล่านี้ในช่วงแรกก็ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้มีอำนาจเพราะความจนประกอบกับวัฒนธรรมเดิมที่สยบยอมให้กับข้าราชการที่มีอำนาจ จึงทำมาหากินไปอย่างสงบ แต่เมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจที่ขยายตัวไปสู่ต่างจังหวัดมากขึ้นทำให้คนเหล่านี้เข้าไปมีความสัมพันธ์กับพวกข้าราชการเพื่อผลประโยชน์ของตนและความใกล้ชิดกับข้าราชการก็เป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เมื่อมีการทำธุรกิจที่ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมายก็นำมาสู่การแข่งขัน และเกิดการฆ่าเพื่อกำจัดคู่แข่ง ซึ่งเป็นบันไดเริ่มต้นการเป็นผู้มีอิทธิพล

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีอิทธิพลกับข้าราชการในท้องถิ่นนั้น สนธิ เห็นว่าเป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์และอธิบายที่มาของความสัมพันธ์แบบนี้ไว้อย่างง่ายๆ ว่าเป็นวิวัฒนาการของการสร้างวัฒนธรรมของการเอื้ออาทรกันระหว่างอำมาตยาธิปไตยในท้องถิ่นกับบรรดาผู้มีอิทธิพลภูธรทั้งหลาย โดยให้เหตุผลว่า อาจเป็นเพราะนิสัยคนไทยแต่ดั้งเดิม เป็นนิสัยของความถ้อยทีถ้อยอาศัยกันมาแต่โบราณ (สนธิ ลิ้มทองกุล 2533:12)

สนธิ เห็นว่าระบอบการเลือกตั้งที่เงินซื้อสิ่งต่าง ๆ ได้ เป็นช่องทางที่ผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจเงินเข้าไปมีบทบาทในสภา (ทั้งการสนับสนุนและการเข้ามาเป็นนักการเมืองเอง) เป็นการปรับตัวของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล เพื่อเข้าไปอยู่ในอำนาจอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นยุคเดียวกับที่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลพยายามปรับตัวเข้าสู่การลงทุนทางธุรกิจที่อยู่ในระบบมากขึ้น และนี่คือจุดเปลี่ยนที่สำคัญของเจ้าพ่อสนธิ ซึ่งให้เห็นว่าระบบราชการในยุคประชาธิปไตยเป็นการเปิด

โอกาสให้แก่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลเติบโตขึ้นเป็นอย่างมาก

โดยสรุป สันนิษฐานเห็นว่า เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในยุคเผด็จการ เป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากข้าราชการ มีผลประโยชน์จากการสัมปทานหรือได้สิทธิผูกขาดธุรกิจทั้งที่ถูกและผิดกฎหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีอิทธิพลกับข้าราชการในท้องถิ่นเป็นไปในลักษณะความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ และการเลือกตั้งที่ใช้เงินซื้อเสียงได้ทำให้ผู้มีอิทธิพลใช้เงินส่วนตัวเข้าไปในสภาเป็นการปรับตัวของผู้มีอิทธิพลเพื่อให้อยู่ในอำนาจที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2.4 สมบัติ จันทรวงศ์ บทความเรื่อง “บทบาทของเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย (2535:13-117) บทความนี้มองวิวัฒนาการความเติบโตทั้งหลายของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในมุมมองกว้างคือในส่วนที่เป็นบทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันและความสัมพันธ์ที่บทบาทดังกล่าวโยงกับปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม และโครงสร้างของสังคมไทยมาแต่เดิม พร้อมกันนั้นก็พยายามที่จะแสดงให้เห็นว่าการกล่าวอ้างที่ว่า กระบวนการประชาธิปไตยเอื้อต่อการเติบโตทางการเมืองของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลนั้นไม่เป็นความจริง สมบัติกล่าวถึงการเกิดของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลว่า มีความเกี่ยวข้องกับ “นักเลงผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น” ซึ่งนักเลงมีมาช้านานในสังคมไทย เกิดมาจากเหตุผลทางวัฒนธรรมมากกว่าเหตุผลทางเศรษฐกิจและนักเลงที่สามารถใช้อิทธิพลของตนเหนือผู้ถือกฎหมายหรือเหนือกลไกแห่งอำนาจรัฐได้ ก็จะกลายเป็น “เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล” ไป เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลจะเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ก็เพราะอาศัยฐานทางเศรษฐกิจ โดยใช้จ่ายเงินก้อนหนึ่งเจ้าหน้าที่รัฐในระดับที่สูงเท่าที่จะทำได้ และฐานทางเศรษฐกิจของเจ้าพ่อก็เป็นธุรกิจบางประเภทที่ทำเงินให้มหาศาลจนแตกต่างจากคนทั่วไป หรือเป็นธุรกิจที่ชาวบ้านต้องพึ่งพิงหรือมีลักษณะผูกขาด และการที่เจ้าพ่อมีฐานทางเศรษฐกิจเช่นนี้ได้ก็มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการพัฒนาเศรษฐกิจที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1960 เพราะการพัฒนาเศรษฐกิจได้กระจายไปทั่วประเทศทำให้โอกาสอันวามที่จะเกิดเจ้าพ่อท้องถิ่นขึ้น ประเด็นของเจ้าพ่อกับระบบประชาธิปไตยนั้น สมบัติกล่าวว่าการเติบโตของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลมีมาตั้งแต่ในยุคเผด็จการ เพราะเงื่อนไขของการเป็นผู้มีอิทธิพลระดับเจ้าพ่อ อยู่ที่การสมยอมของอำนาจรัฐให้กับผู้มีอิทธิพล เพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน เกี่ยวกับการอธิบายบทบาททางการเมืองของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลที่เด่นชัดขึ้นในช่วงหลังนั้น สมบัติกล่าวว่าเป็นเพราะกระบวนการทางการเมืองในระบบรัฐสภาโดยตัวของมันเองเป็นช่องทางให้ผู้ที่มีฐานทางธุรกิจในด้านจังหวัด ได้เข้ามามีโอกาสทางสังคมและการเมืองซึ่งก็เป็นโอกาสของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองด้วยการเลือกตั้งที่มีความต่อเนื่องก็ยังทำให้บทบาทของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลชัดเจนและมีความสำคัญทางการเมืองมากขึ้น แต่สมบัติก็เห็นว่าเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล เป็นที่นับถือของคนในท้องถิ่นก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง การที่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลสามารถขอให้คนไปลงคะแนนให้ได้ จึงเป็นการตอบแทนบุญคุณที่เจ้าพ่อ

หรือผู้มีอิทธิพลสร้างมาก่อน สมบัติ ได้ยกตัวอย่างฐานทางเศรษฐกิจของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และแสดงให้เห็นวิธีการสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลบางคน เพื่อชี้ให้เห็นรากฐานความสัมพันธ์ที่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลมีกับคนในท้องถิ่นและกับกลไกอำนาจรัฐ (สมบัติ จันทรวงศ์ 2535:13-117)

2.5 สังคิต พิริยะรังสรรค์ บทความเรื่อง การคอร์รัปชันและประชาธิปไตย บทความนี้กล่าวถึงจุดเริ่มต้นของพวกเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลว่าพัฒนามาจากนักธุรกิจท้องถิ่นเชื้อสายจีนซึ่งมีการตัดสินใจบนบรรดาข้าราชการทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับกระทรวงมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง แต่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในยุคหลัง พ.ศ.2510 มีลักษณะที่แตกต่างออกไปคือมีอิทธิพลเหนือกฎหมายมากขึ้นและเข้าไปมีบทบาททั้งการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ การที่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลเข้าไปมีบทบาทในการเมืองระดับชาติได้ส่งผลต่อโครงสร้างทางการเมืองไทยและการมีบทบาทในการเมืองระดับชาตินี้เองที่เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญ ในส่วนนิยามว่าเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลนั้น สังคิต พิริยะรังสรรค์ ได้ให้ความเห็นว่าเป็นบุคคลที่ “มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ผิดกฎหมาย และมักจะเป็นบุคคลที่ร่ำรวยมาจากกิจกรรมที่ผิดกฎหมายตลอดจนการใช้อิทธิพลนอกระบบเพื่อทำให้ตนอยู่เหนือกฎหมาย” เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล อาจจะมีลักษณะในแง่ดีของนักเลง บางลักษณะคือ มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประเภทใจป่าหรือใจกว้าง แต่ในขณะเดียวกัน เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลจะสะสมทุนด้วยวิธีการที่ไม่สุจริต มีพฤติกรรมเหมือนพวกผู้ร้าย และมักจะจ้างนักเลงมาเป็นลูกสมุนของตนเอง ในปัจจุบันอาจขยายอิทธิพลของตนให้ครอบคลุมไปหลายจังหวัด และเข้าไปมีบทบาทในการเมืองระดับชาติ

บทความนี้ช่วยทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าพ่อ(ผู้มีอิทธิพล)กับนักการเมืองและพรรคการเมือง ว่าเป็นไปในลักษณะการแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน นอกจากจะส่งผลต่อการขยายอำนาจของเจ้าพ่อ(ผู้มีอิทธิพล) แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองด้วย ในส่วนที่เกี่ยวกับแบบแผนอิทธิพลของเจ้าพ่อในภาคต่างๆ บทความนี้ชี้ให้เห็นว่ามีความแตกต่างกันออกไป โดยเน้นที่ปัจจัยด้านความแตกต่างทางธุรกิจ

ที่บทความนี้เน้นก็คือการเห็นว่าด้านหนึ่งของการเกิดขึ้นของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลมาจากการรวมศูนย์อำนาจอย่างสิ้นเชิงของรัฐไทยและอีกด้านหนึ่งเป็นเพราะการเติบโตอย่างรวดเร็วของผู้มั่งคั่งในแต่ละจังหวัดช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล บทความนี้เชื่อว่ามิกลไกบางประการที่จะช่วยลดทอนอิทธิพลของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลลงได้

ประการแรก ด้วยตรรกะของการพัฒนาภายในวงการเจ้าพ่อเองหรือผู้มีอิทธิพลเมื่อคน ๆ หนึ่งก้าวเข้ามาเป็นแล้วเขาก็มีแนวโน้มที่จะสร้างภาพลักษณ์ของตัวเองให้ดูน่านับถือด้วย

การหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง และให้ลูกหลานของตนมีบทบาททางการเมือง โดยไม่ต้องเสี่ยงกับความรุนแรงและการคอร์รัปชัน

ประการที่สอง ประชาคมในจังหวัดต่าง ๆ ได้เติบโตเป็นสังคมที่กฎเกณฑ์มากขึ้น
 ประการที่สาม นักธุรกิจขนาดใหญ่และกลุ่มชนชั้นกลางในกรุงเทพฯ แสดงความวิตกกังวลถึงอิทธิพลของผู้มีอิทธิพลที่มีต่อสถาบันทางการเมืองคนกลุ่มเหล่านี้ขึ้นอยู่กับฐานะที่จะผลักดันให้รัฐบาลกลางผันงบประมาณและทรัพยากรและปฏิรูประบบราชการซึ่งจะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการลดอิทธิพลของผู้มีอิทธิพล โดยสรุปว่า ในอนาคตเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล จะมีอิทธิพลน้อยลง คือมีตัวอย่างให้เห็นในปัจจุบันแล้วว่า ปัจจัยบางประการในการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยยุคใหม่นี้ได้ส่งผลทำให้เจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลหลายคนต้องปรับตัว (สังคีต พิริยะรังสรรค์ 2537:199-258)

2.6 ชัยอนันต์ สมุทวณิช บทความเรื่อง ไตรลักษณ์รัฐไทยในพหุสังคมสยาม : ว่าด้วยการสร้างรัฐ การสร้างชาติ และประชาสังคมไทย (สมุดสังคมศาสตร์ 2533) บทความนี้เน้นเรื่องการสร้างรัฐและเอกลักษณ์ของรัฐในช่วง จอมพล ป.พิบูลสงคราม การสร้างรัฐและความเป็น “ชาติไทย” โดยชนชั้นนำในระบบราชการนี้เองที่กีดกันกระฎุมพีซึ่งมีบทบาททางเศรษฐกิจตลอดมาให้ออกไปจากระบบและกระบวนการทางการเมือง ส่วนการเกิดของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลหรือที่ชัยอนันต์เรียกว่า “มาเฟียท้องถิ่น” นั้น เมื่อพลังทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพทางการเมืองหมดหนทางเพราะระบบปิด พลังนี้จึงกลับกลายเป็นอิทธิพลนอกระบบที่ฟักตัวจนกลายเป็นอิทธิพลของอาณาจักรนอกกฎหมายนอกอำนาจรัฐเล็กๆทั่วทุกแห่ง ในรูปของสิ่งที่เรียกว่า “มาเฟียท้องถิ่น” หรือพวกเจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลทั้งหลาย ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ในระดับลึกแล้ว จะพบว่าบุคคลเหล่านี้เป็นคนไทยเชื้อสายจีนในต่างจังหวัด ปรากฏการณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลเถื่อนกับอำนาจทางการเมืองในสมัยที่มีประชาธิปไตยแบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภานั้น ชัยอนันต์ฯ เน้นที่ปัญหาของการพัฒนาสถาบันพรรคการเมืองและรัฐสภา ความอ่อนแอของสถาบันทางการเมืองทำให้เกิดสถาบันของอิทธิพลเถื่อนนอกระบบการเมืองและนอกระบบราชการ ซึ่งนับวันก็ทวีความสำคัญมากขึ้น ยังผลให้กระฎุมพีต้องแสวงหาอำนาจนอกระบบในรูปแบบของอิทธิพลเถื่อนและอำนาจมืดและเนื่องเพราะความอ่อนแอของสถาบันรัฐสภาทำให้เจ้าพ่อมีอำนาจมากขึ้น บทความนี้กล่าวว่าเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลคือผลผลิตของการถูกเบียดออกจากอำนาจในระบบ ทำให้เห็นภาพว่าเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลคือ “มาเฟีย” ซึ่งเป็นอำนาจเถื่อน มีอาณาจักรการใช้อำนาจแยกออกจากอำนาจในนอกระบบ ที่จริงแล้วเจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลของไทยต่างจากมาเฟียที่สำคัญคือ มีการใช้อิทธิพลกับผู้มีอำนาจในระบบทั้งราชการและนักการเมือง

2.7 Tamada Yoshifumi บทความเรื่อง “Itthiphon and Amnat : An Informal Aspect of Thai Politics” ใน Southeast Asian Studies (199pp :5-6) เริ่มต้นจากการตั้งคำถามเพื่อโต้แย้ง

แนวคิดอำมาตยาธิปไตย (Bureaucratic Polity) ของ Fred W. Riggs ที่มีอิทธิพลต่อวงการรัฐศาสตร์ไทยมาช้านาน ซึ่งแนวคิดเรื่องอำมาตยาธิปไตยนี้ได้มองข้ามพลังนอกระบบราชการ ทำให้เห็นว่าการกลุ่มคนนอกระบบราชการเป็นกลุ่มที่ไร้อำนาจมาตลอด จนกระทั่งมีการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่องในช่วงนี้เอง ที่ทำให้กลุ่มพลังนอกระบบราชการ โดยเฉพาะนักธุรกิจได้มีอำนาจขึ้นมาในสังคมไทย ทามาจะโต้แย้งว่า แท้ที่จริงกลุ่มนักธุรกิจไม่ได้เป็นกลุ่มที่ไร้อำนาจ แต่ดูเหมือนว่าไร้อำนาจเพราะในการศึกษาอำนาจในสังคมไทยเรามักจะไม่แยกคำว่าอำนาจออกจาก “อำนาจหน้าที่” หรืออำนาจที่ได้มาโดยมีตำแหน่งทางการงานดูเหมือนว่าใครก็ตามที่ไม่มีตำแหน่งทางการก็ไม่มีอำนาจในสังคมไทย แต่แท้ที่จริงแล้วมีการใช้อำนาจที่ไม่เป็นทางการในสังคมไทยด้วย และอำนาจที่ไม่เป็นทางการนี้ก็มีบทบาทสำคัญทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจของไทยอำนาจที่ไม่เป็นทางการนี้เรียกว่า “อิทธิพล” ซึ่งเป็นอำนาจที่ไม่ได้มาโดยตำแหน่งทางการ เช่น ถ้าข้าราชการใช้อำนาจนอกหน้าที่ของตัวเองในการแทรกแซงการเมือง ก็เรียกว่าใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่นักธุรกิจใช้เหนือข้าราชการและการเมืองก็เรียกว่าอิทธิพลเพราะนักธุรกิจไม่ได้มีตำแหน่งทางการ

บทความนี้ได้แสดงข้อมูลที่ชี้ให้เห็นว่ากลไกทางการเมือง และการใช้อำนาจในสังคมไทยขึ้นอยู่กับการใช้อิทธิพลเป็นอย่างมากส่วนการใช้อิทธิพลในทางการเมืองหมายถึงการที่นักธุรกิจใช้ประโยชน์จากอิทธิพลของนักการเมืองในที่สุดแล้วบทความเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าการศึกษามืองไทย ที่พิจารณาแต่โครงสร้างที่เป็นทางการ ทำให้มองข้ามปัจจัยบางอย่างที่จะทำให้เข้าใจการเมืองที่เป็นจริง ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจการเมืองที่เป็นจริงได้ก็คือการศึกษาเรื่องการใช้อำนาจแบบอิทธิพลในสังคมไทย

โดยสรุปบทความที่กล่าวมาส่วนมากแล้วมักจะมีกรอบความคิดการอธิบายเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลไปในแนวทางที่ว่า เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล เกิดขึ้นมาจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอันเป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและเมื่อระบอบรัฐสภาที่มีการเลือกตั้งมีความต่อเนื่องในช่วงหลัง เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลที่เติบโตมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจึงเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น การอธิบายลักษณะเช่นนี้เป็นการพิจารณาบทบาทที่เด่นชัดขึ้นของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ยังมีการพัฒนาประชาธิปไตยมากขึ้นเท่าใด เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลก็จะมีบทบาทมากขึ้นเท่านั้นข้อสรุปลักษณะที่กล่าวมานี้เป็นไปตามกรอบความคิดแบบ “รัฐระบบราชการ” ที่มองว่าระบบราชการไทยมีอำนาจเหนือกลุ่มอื่น ๆ ในสังคมไทย และต่อมาระบบราชการเริ่มอ่อนตัวลง เปิดช่องให้คนกลุ่มอื่นเข้ามาอำนาจทางการเมือง ในช่วงเวลาที่เป็ประชาธิปไตยนั่นเอง การศึกษามืองไทยระยะหลัง ๆ เช่น งานของ สมบัติ จันทรวงศ์ และ ทามาจะ ก็ได้เสนอประเด็นข้อเท็จจริงให้เห็นว่า ช่องทางของการใช้ “อิทธิพล” ซึ่งเป็นอำนาจนอกระบบนั้น ได้ถูกสถาปนามาตั้งแต่ช่วงเผด็จการแล้ว และถูกทำให้เห็นเด่นชัดขึ้นในช่วงที่มีการ

เลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง การศึกษาการเมืองไทยจำเป็นต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐกับอำนาจส่วนอื่น ๆ นอกกระบบราชการเพื่อที่จะทำให้เข้าใจการเมืองไทยมากขึ้น งานของสังคีต พิริยะรังสรรค์ ทำให้เห็นว่าเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลมีการพัฒนาการต่อเนื่องมาจากอดีตซึ่งเกี่ยวข้องกับนักเลงและนักธุรกิจเชื้อสายจีน ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าบทบาทของเจ้าพ่อที่เห็นเด่นชัดปัจจุบันนี้ ไม่ใช่ขั้นเริ่มต้นของผู้มีอิทธิพล แต่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลได้ผ่านขั้นตอนการมีอำนาจสูงสุดแล้ว และกำลังจะก้าวสู่ขั้นต่อไป

3.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

3.1 ความคิดว่าด้วยนโยบายสาธารณะ นโยบายสาธารณะ คือ แนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลหรือกลไกของรัฐได้กำหนดขึ้นโดยเจตนาเพื่อแก้ปัญหา นอกจากนี้ นโยบายสาธารณะยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดสรรคุณค่าด้านต่าง ๆ ของสังคมที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปเพื่อสังคมส่วนรวม เมื่อมองในแง่นี้ ความหมายของนโยบายสาธารณะถูกสร้างขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์แก่มวลสมาชิกในประชาคมการเมือง (Political Community) ทุกคนและ/หรือให้ประโยชน์แก่ประชาคมโดยส่วนรวม ประโยชน์ที่ว่านี้อาจเป็นประโยชน์ในปัจจุบัน หรือเป็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้ สมาชิกแต่ละคนในประชาคมอาจจะได้รับประโยชน์เช่นนั้นเท่ากันหรือไม่ก็ได้ สมาชิกแต่ละคนในประชาคมอาจจะสามารถรับรู้ถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับหรือไม่ก็ได้ (Cheema and Rondinelli : 1967 : 44-53) คำว่า ผลประโยชน์ในความหมายที่กว้างที่สุดหมายถึงสิ่งใดก็ตามที่นำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของบุคคล อย่างไรก็ตาม คำนิยามดังกล่าวอาจทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องผลประโยชน์สาธารณะเพิ่มขึ้นได้มากนัก ในเรื่องนี้ Harold D. Lasswell ได้ขยายความคำว่า ผลประโยชน์หรือความอยู่ดีมีสุขออกเป็นรายละเอียดด้านต่าง ๆ 8 ประการด้วยกัน คือ

1. การมีทรัพย์สินและรายได้
2. การมีสุขภาพดี
3. การได้มีส่วนร่วมในกลุ่มสังคมระดับต่าง ๆ
4. การพัฒนาความรู้ความสามารถ
5. การได้รับเกียรติยศชื่อเสียง
6. การได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถ
7. การรู้แจ้ง การประสบความสำเร็จในตัวเอง
8. การมีอำนาจทางการเมือง

การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในประชาคมการเมือง Lasswell อธิบายผลประโยชน์

สาธารณะโดยยึดค่านิยมพื้นฐานของบุคคลดังกล่าวข้างต้นนี้ว่า ถ้าหากเรื่องเหล่านี้เป็นความปรารถนาของบุคคลทุกคนในประชาคมแล้ว ก็อาจสรุปได้ว่าสิ่งใดก็ตามที่สนองตอบค่านิยมเหล่านี้ สิ่งนั้นก็คือผลประโยชน์สาธารณะนั่นเอง (Lasswell 1957 : 54-57) ดังนั้น เมื่อมองในแง่นี้ นโยบายสาธารณะที่ดีนั้น รัฐบาลของแต่ละประเทศควรสร้างนโยบายออกมาให้ครอบคลุมกับผลประโยชน์สาธารณะด้านต่าง ๆ ในกรณีของประเทศไทย นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดินเป็นนโยบายสาธารณะประการหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การวางนโยบายสาธารณะนั้น ต้องคำนึงถึงความชัดเจน มีเป้าหมายที่แน่ชัด เพื่อให้การปฏิบัติตามนโยบายไม่มีความสับสนในการนำไปปฏิบัติ

3.2 ความคิดว่าด้วยการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้นเพื่อเจตนาในการแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว ในนโยบายสาธารณะเมื่อถูกกำหนดขึ้นมาแล้ว สิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อมาก็คือการนำนโยบายสาธารณะนั้นไปสู่ภาคปฏิบัติให้บังเกิดผล การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุงนโยบาย แผนงานและการปฏิบัติงานในโครงการให้ดีขึ้น กานนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเน้นการแสวงหาคำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์หรือสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation processes) เพื่อที่จะศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาแนวทางและสร้างกลยุทธ์เพื่อที่จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติให้บังเกิดความสำเร็จ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นแนวความคิดที่มีปรากฏอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์มาเป็นเวลานานแต่ยังขาดความชัดเจนในสาระและองค์ความรู้จึงทำให้ดูเหมือนว่ามีได้มีความสำคัญในเชิงวิชาการ(Gunn and Hogwood 1980 : 12)

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในความหมายของ “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” จึงขอนำความเห็นของนักวิชาการมากล่าวไว้ดังนี้

3.2.1 ชูซาน บาร์เรตต์ และ คอลลิน ฟัดจ์ (Barrett and Fudg 1981 : 12-13) ชี้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่จำเป็นที่จะพิจารณาถึงความมีประสิทธิภาพของแต่ละนโยบาย แต่สิ่งสำคัญคือการสังเกตถึงความจริงที่เกิดขึ้นการปฏิบัติแต่ละนโยบายด้วยความเข้าใจว่า “อย่างไร” และ “ทำไม” ฉะนั้นจึงควรมุ่งความสนใจไปสู่พฤติกรรมของกลุ่ม หรือบุคคล ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมรวมตลอดถึงการแสวงหาคำตอบจากความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์จริงที่เกิดขึ้นกับนโยบาย ดังนี้ บาร์เรตต์ และ ฟัดจ์ จึงมองว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” คือความต่อเนื่องตามลำดับของการตอบสนองที่เริ่มจากการยอมรับในระดับแนวคิดหรืออุดมการณ์ที่นำไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่รวมถึงสถานะความกดดันจากองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่งซึ่งจะเข้ามาผู้มีอิทธิพลและควบคุมการกระทำนั้น ๆ โดยสรุปแล้ว นักวิชาการเห็นว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ

นั้น มีจุดร่วมที่สำคัญ คือ การปฏิบัติภายใต้ข้อกำหนดโดยมีกลุ่มบุคคล ขั้นตอน กระบวนการ เข้ามาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายในที่สุด

ในอดีตที่ผ่านมา การศึกษานโยบายสาธารณะมักเน้นในแง่ของการกำหนดหรือก่อตัวของนโยบายเป็นสำคัญ แต่ให้ความสนใจศึกษา “หน่วยงาน” หรือ “สถาบัน” ที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้น้อยมาก เพราะมีข้อสมมุติฐานง่าย ๆ ว่า เมื่อมีนโยบายวางไว้เรียบร้อยแล้วก็สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้เลยไม่มีปัญหาอะไร แต่ในความเป็นจริงจากประสบการณ์ที่ผ่านมาทั้งในประเทศที่เจริญแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา มีสภาพการณ์กลับเป็นตรงข้าม กล่าวคือนโยบายที่กำหนดไว้ ไม่อาจนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงขึ้นมาได้ เมื่อทบทวนศึกษาวิเคราะห์แล้ว จะพบว่ามิสาเหตุหลายประการ หรือเมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว ผลลัพธ์ที่ออกมาเป็นคนละอย่างที่ได้ออกนโยบายไว้

3.2.2 เพรสแมน และวิลดาฟสกี (Pressman and Wildavsky 1973 : 152) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติคือ การผลิตผลลัพธ์ที่ออกมา การทำให้สำเร็จ ซึ่งเป็นความหมายที่ทั้งสองนำมาจากบทาณุกรมของเวปสเตอร์และโรเจท (Wepster and Roget) ทั้งสองได้ขยายความต่อไปด้วยว่า “*implementation*” โดยตัวเองไม่มีความหมายที่สมบูรณ์ คำถามที่ต้องตอบคือ นำอะไรไปปฏิบัติ คำตอบก็คือ นโยบาย นั่นคือต้องมีนโยบายเกิดขึ้นก่อนที่จะมีการนำนโยบายไปปฏิบัติ นโยบายทั่วไปแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เงื่อนไขแรกเริ่ม และผลที่มุ่งหวังถ้ามีเงื่อนไข X เกิดขึ้น ณ เวลาที่ t_1 จะเกิดผลลัพธ์ y ขึ้น ณ เวลาถัดไปคือ t_2

นักวิชาการทั้งสองท่านนี้ได้ศึกษาวิเคราะห์โครงการบริหารเพื่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ(economic development administration) ในลักษณะของการสร้างงานให้กับกลุ่มบุคคลที่ยากจน และไม่มียานทำในเมือง โอ๊คแลนด์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ว่าจะสามารถสร้างงานให้ได้ 3,000 คน นั้นปรากฏว่า เมื่อนำโครงการลงสู่การปฏิบัติจริงกับทำได้เพียง 200 คนเท่านั้น จากเหตุการณ์นี้ จึงได้สรุปปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้คือ

- 1) ปัจจัยด้านแนวคิดเชิงทฤษฎีที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาเพื่อนำมาสู่การกำหนดนโยบาย
- 2) ผู้นำที่มีความสำคัญต่อการเป็นตัวประสานให้กับโครงการอย่างต่อเนื่อง
- 3) การกำหนดขั้นตอนตัดสินใจ
- 4) จำนวนหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบโครงการ
- 5) การประสานงานระหว่างหน่วยงาน
- 6) ระเบียบปฏิบัติภายใต้ระบบราชการของหน่วยงานในระดับพื้นที่

3.2.3 แวนมิเตอร์ และแวน ฮอร์น (Van Meter and Van Horn 1975 : 447) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึงการกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในนโยบาย เบื้องต้น การกระทำดังกล่าวอาจจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนทั้งในลักษณะของกล่มหรือบุคคลก็ได้ แวน มิเตอร์ และ แวน ฮอร์น (Van Meter and Van Horn 1975 : .23-29) ได้เสนอผลงานชื่อ “*The Policy Implementation Process*” โดยมองว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น เป็นการกระทำที่เกิดขึ้น ทั้งจากภาครัฐและเอกชน โดยคณะบุคคล หรือปัจเจกบุคคลก็ได้การกระทำดังกล่าวนี้เพื่อบรรลุถึง วัตถุประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ในนโยบายเบื้องต้น การมองเห็นนี้จะคล้ายคลึงกับเฟรสแมน และ วิตคาฟสกี นั่นก็คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติที่จะดำเนินไปภายใต้ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย ปัจจัยเหล่านี้ถูกกำหนดขึ้นมาจากองค์ความรู้ 3 ด้าน คือ

- ก. ด้านองค์การที่เน้นการควบคุมและการเปลี่ยนแปลง
- ข. ด้านผลกระทบจากนโยบายโดยเน้นที่การตัดสินใจ
- ค. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการปกครอง

จากองค์ความรู้ดังกล่าวก็ได้สรุปปัจจัย 5 ประการที่จะส่งผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของนโยบาย
2. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน
3. ระเบียบการปฏิบัติในหน่วยงาน
4. ตัวผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งพิจารณาได้จาก ทักษะ ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในนโยบาย ความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
5. จำนวนงบประมาณและทีมงาน

3.2.4 โรเบิร์ต เค ยิน (Robert K. Yin_1977 : 381-399) โรเบิร์ต เค ยิน ได้ให้นิยาม ความสำเร็จของการนำนโยบายเกี่ยวกับนวัตกรรมไปปฏิบัติว่ามี 2 กรณี คือ

1. การให้บริการได้รับการปรับปรุง และหน่วยงานที่ให้บริการก็ได้ ประโยชน์ เรียกว่า Success I
 2. องค์กรไม่มีการปรับปรุงการบริหารและปรากฏว่านวัตกรรมที่เสนอให้ก็ ถูกปฏิเสธ โดยองค์กรเรียกว่า Success II
- สำหรับนิยาม ความล้มเหลวของการนำนโยบายนวัตกรรมไปปฏิบัติได้รับการพิจารณาเป็น 2 กรณี คือ

1. ปรากฏว่า การบริการไม่ได้รับการปรับปรุง แต่กระนั้นระบบราชการหรือ องค์กรก็ได้ประโยชน์จากนโยบาย

2. องค์การนำนวัตกรรมไปปรับปรุงบริการแต่ปรากฏว่า ภายหลังจากกลับปฏิเสธร
โรเบิร์ต เค ยิน ได้ให้ความสนใจที่จะตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่างๆ เช่น ปัจจัยแวดล้อม
ภายนอก ตัวนวัตกรรม และความพยายามของฝ่ายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเป็นต้น ซึ่ง โรเบิร์ต เค
ยิน พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายนวัตกรรมไปใช้ได้แก่ การมี
สภาพแวดล้อมที่ร่ำรวย ความสามารถในการใช้ร่วมกันได้ และการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการยอมรับ
เป็นต้น ซึ่งตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรย่อย ๆ ของตัวหลัก 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรสภาพแวดล้อม
ภายนอก ตัวแปรตัวนวัตกรรม และตัวแปรความพยายามของฝ่ายส่งเสริมการใช้นวัตกรรม ส่วนตัว
แปรด้านลักษณะหน่วยงาน พบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อการอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไป
ปฏิบัติได้ศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเชิงสำรวจ (Survey method) จาก 140 กรณีที่
เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี ซึ่งถูกนำมาใช้ทั้งในระดับมลรัฐ และระดับท้องถิ่น สรุปถึง
ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการปรับปรุงการให้บริการว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะนวัตกรรมเป็นสำคัญรองลงไป
ก็คือการให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้ใช้ปฏิบัติในหน่วยงานและสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน
นอกจากนั้น ยังได้ระบุว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการนำนวัตกรรมมาใช้ในหน่วยงานนั้น จะ
เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ความรวดเร็วในการนำนวัตกรรมมาใช้ จำนวน
ทีมงาน และความพร้อมของทรัพยากรทุกด้าน นอกจากนั้น ยิน (Robert K. Yin 1982 : 40) ยังได้
พยายามจำแนกแนวทางการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ จากผลงานของนักวิชาการหลาย ๆ คน
โดยเน้นเกณฑ์การใช้ระเบียบวิธีศึกษา ซึ่งแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 เน้นวิธีศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติแบบพื้นที่เดียว (single site studies)
โดยไม่มีการเปรียบเทียบพื้นที่หรือนโยบายที่ศึกษาแต่อย่างใด

กลุ่มที่ 2 เป็นลักษณะการศึกษาแบบหลายพื้นที่ (multiple-site studies) โดยศึกษา
นโยบายและพื้นที่ให้บริการของนโยบายมากกว่าหนึ่งขึ้นไป จะเน้นการเปรียบเทียบเป็นสำคัญ

3.2.5 นากามูระ และ สมอลวูด (Nakamura and Smallwood 1980) ได้เสนอ
แนวทางการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการนโยบาย (Policy
process as a system) ซึ่งองค์ประกอบในแต่ละขั้นตอนนั้นจะมีความต่อเนื่องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
ได้แก่

- ขั้นตอนการกำหนดเป็นนโยบาย
- ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- ขั้นตอนการประเมินนโยบาย

ภายใต้ขั้นตอนดังกล่าว มีเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย
ไปปฏิบัติ คือ

- ความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย
- วิธีการที่กำหนดเพื่อปฏิบัติตามนโยบาย
- ผู้กำหนดนโยบาย
- ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
- ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนโยบาย
- กลุ่มผลประโยชน์อื่น ๆ
- โครงสร้างและระเบียบของหน่วยงานหรือองค์กร

3.2.6 อเล็กซานเดอร์ (Emest R. Alexander 1985 :413) ได้เสนอกรอบความคิดไว้ ในปี 1985 มีสาระสำคัญ คือ เขาได้เสนอตัวแบบที่มีชื่อว่า กระบวนการนโยบายแผนงาน และการนำไปปฏิบัติ (Policy Program implementatation) โดยเขาอธิบายว่า นโยบายแผนงาน และการนำไปปฏิบัติเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ซึ่งมีตัวเชื่อมโยงปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการ ตัวแปรสำคัญของตัวแบบนี้มี 4 ตัว คือ

1. การกระตุ้น (stimulus) เป็นขั้นการยอมรับปัญหาหรือการกำหนดเป้าหมายนโยบาย
 2. ตัวนโยบาย คือ แนวปฏิบัติซึ่งจะต้องกำหนดผู้กระทำที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น
 3. แผนงานเป็นข้อกำหนดเฉพาะสำหรับการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้การกำหนดทรัพยากร แนวปฏิบัติ รวมทั้งระบุกลุ่มเป้าหมายผู้ที่ได้รับประโยชน์ชัดเจน
 4. การนำไปปฏิบัติ เป็นจุดลงมือการปฏิบัติเพื่อให้ผลของนโยบายถึงมือผู้รับประโยชน์ตามที่ตั้งใจให้เกิดขึ้นตามนโยบายและแผนตัวแปรทั้ง 4 ตัว มีความเชื่อมโยงกับตัวเชื่อม 3 ตัว ซึ่งทำหน้าที่ต่างกัน
- ตัวเชื่อมที่ 1 จะเชื่อมระหว่าง การกระตุ้น กับนโยบาย เป็นสภาพแวดล้อมของนโยบาย
- ตัวเชื่อมที่ 2 จะเชื่อมระหว่าง นโยบายกับแผนงาน เป็นการกำหนดขอบเขตของแผนงานในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมของการนำนโยบายไปปฏิบัติภาคสนามซึ่งประกอบด้วยผู้ปฏิบัติการที่มาจากระดับการกำหนดนโยบาย แผนงานและระดับปฏิบัติ
- ตัวเชื่อมที่ 3 คือ โครงสร้างเชื่อมโยงในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

อเล็กซานเดอร์ ได้เสนอแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เน้นความสำคัญของสภาพแวดล้อม เรียกว่า PPIP model หมายถึงนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติตามแผนงานที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง แล้วสรุปเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จในขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติก็คือ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติในโครงการโดยตรง บุคคลอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่มิได้รับผิดชอบปฏิบัติโดยตรงระเบียบการปฏิบัติงาน ลักษณะโครงสร้างขององค์กร หรือหน่วยงาน ทัศนคติ หรือความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติต่อนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย การสนับสนุนจากประชาชน ทรัพยากร และการสนับสนุนทางการเมือง

- การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติในประเทศไทย

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติในประเทศไทย พบว่าค่อนข้างขาดแคลนผลงานรูปแบบที่ชัดเจน เหมือนกับผลงานของนักวิชาการทางด้านตะวันตก ผลงานเท่าที่ปรากฏอยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่ปรากฏในรูปของการประเมินผลโครงการหรือนโยบายที่มีได้อาศัยองค์ความรู้ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติมาเป็นกรอบการอธิบายอย่างแท้จริง สภาพการณ์เช่นนี้อาจเนื่องมาจากเป็นแนวความคิดค่อนข้างใหม่และเพิ่งได้รับความสนใจอย่างจริงจังเมื่อไม่นานมานี้เอง ในประเทศไทยนั้น มีผลงานของ วรเดช จันทรรคร ที่ได้รับเริ่มเสนอกรอบแนวความคิดเพื่อศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้เมื่อปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.7 **วรเดช จันทรรคร** ได้เสนอผลงานเรื่อง “การนำนโยบายไปปฏิบัติ : ตัวแบบและคุณค่า” โดยได้เสนอตัวแบบเน้นฐานคติ หรือแนวทางที่อาจจะเอื้ออำนวยต่อการสร้างความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 6 แนวทาง คือ

1) **ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (ration model)** มีฐานคติว่าโครงการที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานและกำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยย่อยต่าง ๆ ขององค์กร มีระบบผลการปฏิบัติงานตลอดจนระบบการให้คุณค่าให้โทษ

2) **ตัวแบบด้านการจัดการ (management model)** ตัวแบบนี้จะให้ความสนใจสมรรถนะขององค์กร เพราะเชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติย่อมขึ้นอยู่กับองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจะมีขีดความสามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความสามารถหวังเพียงใด ในลักษณะนี้โครงการที่จะประสบความสำเร็จได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยโครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสม บุคลากรที่อยู่ในองค์กรจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการบริหารและเทคนิคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้องค์กรยังจะต้องมีการวางแผนเตรียมการหรือมีความพร้อมเป็นอย่างดีทั้งทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และงบประมาณ

3) *ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์การ (organization development model)*

ตัวแบบนี้จะเน้นการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพการนำนโยบายมาปฏิบัติให้บังเกิดความสำเร็จจึงน่าจะเป็นเรื่องการจูงใจการใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความผูกพันโดยวิธีการให้สมาชิกในองค์การมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนการสร้างทีมงานมากกว่าการมุ่งใช้การควบคุมเป็นต้น

4) *ตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการ (bureaucratic process model)*

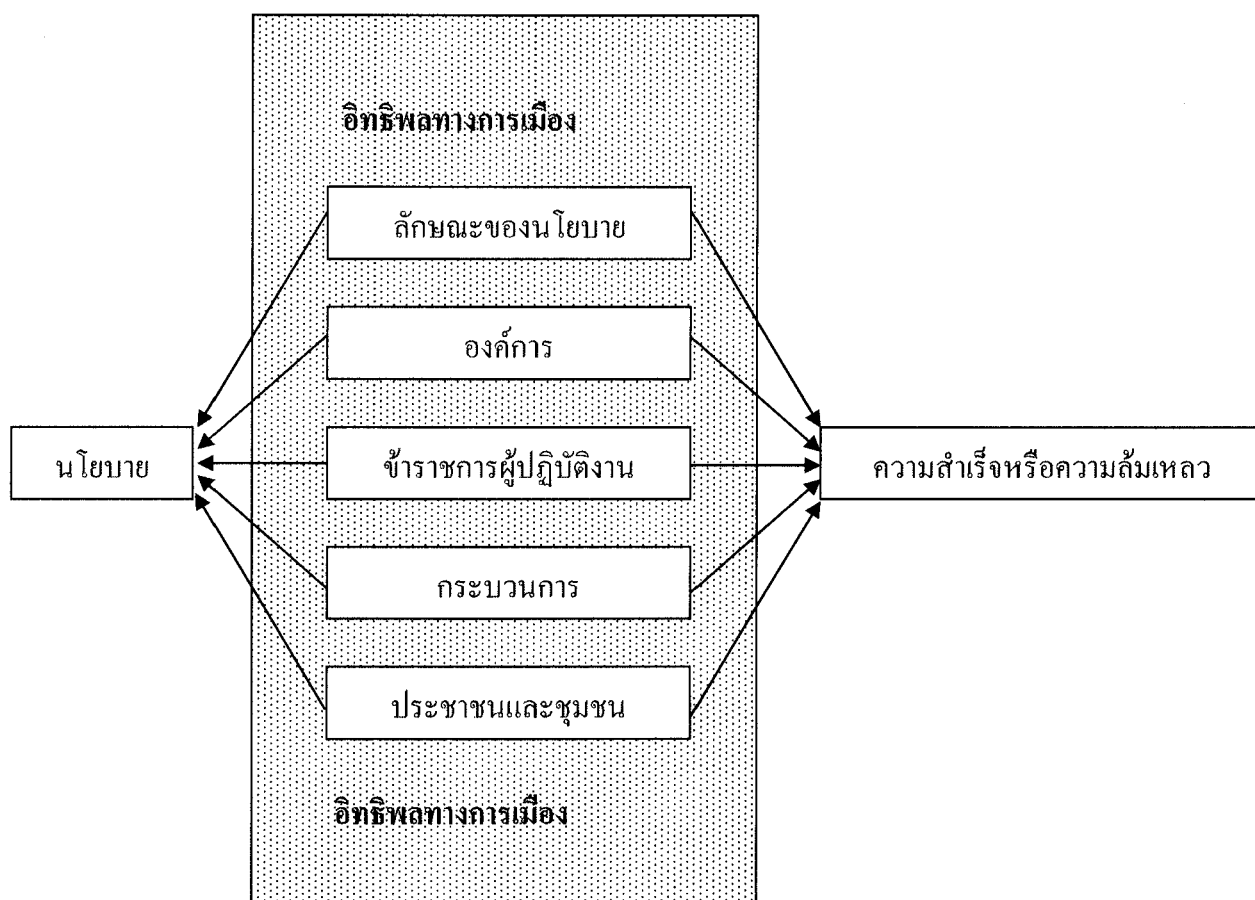
ตัวแบบนี้เชื่อว่า อำนาจขององค์การไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งทางรูปนัย ได้แก่หัวหน้า หรือผู้บังคับบัญชา แต่อำนาจจะกระจายทั้งองค์การข้าราชการระดับล่างที่ติดต่อกับประชาชนสามารถให้พิจารณาในการตัดสินใจโดยที่ผู้บังคับบัญชาไม่อาจจะควบคุมได้ โครงการนี้จะสำเร็จหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับข้าราชการระดับนี้เป็นสำคัญ

5) *ตัวแบบทางการเมือง (political model)* ตัวแบบนี้เน้นว่าความสำเร็จของ

การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดขึ้นจากความสามารถของผู้เล่น (players) และความสัมพันธ์กับปัจจัยภายนอกองค์การ การสร้างความสมานฉันท์ภายใต้วิธีการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งยากจะเกิดขึ้น ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ธรรมดาที่เกิดขึ้นในองค์การและระบบสังคม เพราะนโยบายก็คือ การเมือง ดังนั้น การนำนโยบายไปปฏิบัติตามตัวแบบนี้ จึงเป็นเรื่องของการเผชิญหน้าการบริหารความขัดแย้ง แสวงหาความสนับสนุน การโฆษณาชวนเชื่อ การรู้จักสร้างเงื่อนไข และความพยายามแสวงหาข้อต่อรองในการจัดสรรทรัพยากร จะเห็นได้ว่าการสร้างความสำเร็จส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของการเจรจา สถานะอำนาจและทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน ในฐานะที่เป็นเครื่องมือเจรจาต่อรองนอกจากนั้นยังให้ความสนใจจำนวนหน่วยงานที่เข้าไปเกี่ยวข้องการสนับสนุนจากสื่อมวลชน นักการเมือง หัวหน้าหน่วยงานอื่น กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ

6) *ตัวแบบทั่วไป (general model)* เป็นตัวแบบการศึกษาการนำนโยบายไป

ปฏิบัติที่รวมเอาตัวแปรบางส่วนจากตัวแบบอื่น ๆ เข้าไว้ ตัวแบบนี้ให้ความสำคัญแก่ปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ กระบวนการสื่อข้อความ ปัญหาทางด้านสมรรถนะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และความร่วมมือสนับสนุนจากผู้ปฏิบัติ (วรเดช จันทรศร 2527: 535-554)

ภาพที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ นโยบาย อิทธิพลทางการเมืองและความสำเร็จหรือความล้มเหลว

โดยสรุปอาจนำแนวความคิดของนักวิชาการทั้งต่างประเทศและนักวิชาการของประเทศไทยตามที่ได้กล่าวแล้วมาประมวล เพื่อให้มองเห็นภาพปัจจัยด้านต่าง ๆ ส่งผลให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งจะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับทฤษฎีระบบ นักวิชาการแต่ละคนได้พยายามศึกษาและให้น้ำหนักของปัจจัยแต่ละด้านที่มีผลมากน้อยต่อความสำเร็จ หรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมานั้นมักจะอยู่ภายใต้ อิทธิพลทางการเมือง กล่าวคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยทุกปัจจัยไม่ว่า ปัจจัยทางด้านของลักษณะนโยบาย ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านข้าราชการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ปัจจัยด้านกระบวนการและปัจจัยด้านประชาชนและชุมชน ทุกปัจจัยจะต้องมีอิทธิพลทางการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง ปัจจัยทางการเมืองจึงมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปรากฏความสัมพันธ์ ดังรูป

4. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 สังคิต พิริยะรังสรรค์ (2546 : 14) ได้วิจัยเรื่อง เศรษฐกิจการพนัน : ทางเลือกเชิงนโยบาย พบว่า นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเป็นสิ่งฉาบฉวยซึ่งจะเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่รัฐกลั่นแกล้งประชาชนและทำให้สังคมไทยเกิดความวุ่นวายเพราะห่วยไต้ดินมีเงินหมุนเวียนประมาณ 542,000 ล้านบาทต่อปี ถือว่าเป็นการพนันที่คนไทยนิยมเล่นมากที่สุด ธุรกิจห่วยไต้ดินมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้ามือห่วยในลักษณะเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็ก จากการประกาศนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลทำให้เจ้ามือห่วยไต้ดินตกอยู่ในนิยามของผู้มีอิทธิพล ทำให้เกิดแนวโน้มตำรวจมีอำนาจในสังคมมากขึ้นและทำให้เงินห่วยไต้ดินไหลออกไปยังบ่อนชายแดนที่เปิดรับแทง ดังนั้นรัฐบาลไม่สามารถใช้กำลังตำรวจหรือกฎหมายในการปราบปรามห่วยไต้ดินให้หมดไปได้เป็นเพียงการหยุดชะงักชั่วคราวเพราะคนส่วนใหญ่มองว่าห่วยไต้ดินไม่ใช่อาชญากรรมที่รุนแรงและยังเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ดังนั้นรัฐบาลควรคำนึงถึงมิติทางสังคมมากกว่ามิติด้านเศรษฐกิจ นโยบายนี้ต้องการล้มระบบช่วยห่วยไต้ดินของตำรวจและธุรกิจไต้ดินของผู้มีอิทธิพลทั่วประเทศ ควรทำธุรกิจห่วยไต้ดินให้ถูกกฎหมาย และขณะนั้น นโยบายดังกล่าวทำให้ธุรกิจห่วยไต้ดินหยุดชะงัก เพราะเจ้ามือห่วยเกรงการไล่กไลของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นเครื่องมือไปยึดทรัพย์สินของเขา

4.2 สังคิต พิริยะรังสรรค์ (2546: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ภาพรวมเศรษฐกิจการพนันที่ผิดกฎหมาย : นัยยะต่อเศรษฐกิจการเมืองไทย พบว่า ค่าใช้จ่ายจากการซื้อเสี่ยงในระดับต่างๆ เจ้ามือห่วยไต้ดินส่วนหนึ่งได้ใช้เงินกำไรจากธุรกิจการพนันเป็นเครื่องมือในการปูทางไปสู่ชัยชนะในการได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. เทศบาล และ ส.จ. และพบว่า องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแทบทุกแห่งในประเทศจะมีเจ้ามือห่วยไต้ดินอย่างน้อยหนึ่งคนได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกอยู่ในปัจจุบันเจ้ามือจำนวนหนึ่งยังได้รับเลือกให้เป็นนายก อบจ.และนายกเทศมนตรีอีกด้วย การไต่เต้าขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองของบรรดาเจ้ามือห่วยไต้ดิน นอกจากการใช้เงินในการซื้อเสี่ยงแล้ว ก็ยังใช้เครือข่ายของผู้เล่นห่วยไต้ดินเป็นฐานในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยอาศัยเครือข่ายของผู้เล่นการพนันห่วยไต้ดินเป็นฐานเสียงอีกด้วย

4.3 นฤมล นิตยจิตต์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง เจ้ามือห่วยไต้ดิน : ศึกษากรณีอิทธิพลทางการเมือง พบว่า ปัจจัยทางด้านพื้นฐานในการดำรงชีพ วิฤตการณ์ และปัจจัยทางการให้บริการสาธารณะนั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้เจ้ามือห่วยไต้ดินมีสถานภาพสูงกว่าชาวบ้านและตำรวจ แต่มิได้มีสถานภาพสูงกกว่านักการเมือง ส่วนการให้ความคุ้มครองและอิทธิพลนั้น เป็น

ปัจจัยที่ทำให้เจ้ามือมีอำนาจและอิทธิพล

อำนาจและอิทธิพลทางการเมืองของเจ้ามือหอยใต้ดินมีลักษณะความสัมพันธ์สามเส้ากล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือหอยใต้ดินกับนักการเมืองทำให้เจ้ามือมีสถานภาพของการเป็นคนกลางที่มีอำนาจอิทธิพลทางการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือหอยใต้ดินกับตำรวจทำให้เจ้ามือเป็นผู้อุปถัมภ์ หอยใต้ดินได้กลายเป็นแหล่งเงินแหล่งหนึ่งที่สนับสนุนธุรกิจการเมืองในเขตต่างจังหวัดไปแล้ว นั่นคือ เจ้ามือหอยใต้ดินจะใช้จ่ายเงินและเครือข่ายหอยใต้ดินช่วยให้ผู้สมัครในสังกัดได้รับการเลือกตั้งเพื่อแลกเปลี่ยนกับอภิสิทธิ์ต่าง ๆ ที่นักการเมืองเหล่านี้จะให้ตอบแทนเมื่อประสบความสำเร็จ

4.4 ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543: 150-182) ในเรื่อง เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยหอยใต้ดิน ที่ศึกษาหอยใต้ดินในแง่มุมของเครือข่ายธุรกิจที่ผิดกฎหมาย ว่ามีการจัดตั้งเครือข่ายและเก็บรายได้อย่างกว้างขวางโดยที่เงินจำนวนหนึ่งจะถูกจ่ายให้แก่ตำรวจเป็นค่าคุ้มครองในการดำเนินธุรกิจหอยใต้ดิน

4.5 พสุนิต สารมาศ (2545: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ชีวิตนักเสี่ยงโชคจากตัวเลขกรณีศึกษาคนเล่นหอยใต้ดิน พบว่า กระบวนการที่มีแบบแผนพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องของการกลายเป็นนักเล่นหอยใต้ดิน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 "ก้าวแรกสู่โลกของคนเล่นหอย" ในการตัดสินใจซื้อหอยเป็นครั้งแรกนั้น พบว่า เป็นผลมาจากการเลือกรับรู้หรือมีทัศนคติต่อหอยและการเล่นหอยในเชิงบวก

ช่วงที่ 2 "การปรับตนเข้าสู่โลกของคนเล่นหอย" ในการตัดสินใจเล่นหอยในเวลาต่อมา มีเงื่อนไขมาจากความต้องการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม ความต้องการสร้างความหวังในชีวิตและความต้องการที่จะท้าทายและเอาชนะต่อหอย

ช่วงที่ 3 "การกลายเป็นนักเล่นหอย" การจะธำรงพฤติกรรมการเล่นหอยอย่างเป็นนิจสินได้นั้น นักเล่นหอยจะต้องให้ความหมายต่อประสบการณ์ในการถูกหอยที่ผ่านมาในเชิงบวก นอกจากนี้จะต้องสามารถอธิบายความสมเหตุสมผลของการเล่นหอยให้แก่สังคมและกับตนเองได้

4.6 บุญรักษ์ พัฒนยินดี (2543: 1-25) ศึกษาเรื่องกระบวนการ "หอยใต้ดิน" พบว่า คนไทยในอดีตถึงปัจจุบันมีอุปนิสัยที่ชอบการเสี่ยงโชคในเรื่องของการพนันมาตลอดมีการเล่นการพนันกันหลายรูปแบบแพร่กระจายอยู่ทุกสังคมจนดูเหมือนว่าการพนันเป็นวัฒนธรรมหรือประเพณีของคนไทยควบคู่กับความเป็นอยู่ของประชาชนมาตลอดและปัจจัยที่ทำให้กระบวนการ "หอยใต้ดิน" แพร่กระจายมากขึ้นเนื่องมาจากข้าราชการที่มีอำนาจจับกุมตามกฎหมายมีส่วนได้เสียในกระบวนการ กฎหมายการพนัน "หอยใต้ดิน" มีบทลงโทษไม่เข้าขั้นรุนแรง และเจ้ามือมีอิทธิพลจนทำให้ข้าราชการผู้รักษากฎหมายไม่สามารถเข้าไปกำกับดูแลได้ บุญรักษ์ ได้เสนอแนะให้รัฐทำ

ให้ห่วยใต้ดินถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อได้มาสร้างประโยชน์ต่อสาธารณชน ดีกว่าให้ตกอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งและเสนอให้เปิดเสรีให้ประชาชนสามารถขออนุญาตเป็นเจ้าของห่วย สามารถเสียภาษีรายได้เหมือนบุคคลทั่วไป หรือนิติบุคคล หรือเปิดให้เอกชนเสนอสัมปทานดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายห่วย หากรายได้เสนอผลตอบแทนให้สูง ก็ให้เอกชนรายนั้นดำเนินการเป็นรายปี เพื่อนำเงินรายได้มาพัฒนาท้องถิ่น

4.7 ชำรง อุดมไพจิตรกุล (2525: 25-29) กล่าวถึง การเล่นห่วยของชาวอีสานว่า ประชาชนเล่นห่วยเพราะมีแรงจูงใจ 3 อย่าง คือ อยากรวย อยากรวย โโชค เพื่อความสุข และที่ชอบเล่นห่วยใต้ดินมากเพราะซื้อหาได้ง่ายและสะดวก การใช้จ่ายเงินที่ได้จากรางวัลการถูกห่วยมักจะนำไปใช้จ่ายในอันที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต ในคราวที่ไม่ถูกรางวัลต้องเอารายได้ด้านอื่นมาซื้อต่อไป อีก โอกาสที่จะยากจนจึงมีเพิ่มมากขึ้นอีก

4.8 สุวกิจ ศรีปัดดา และคณะ (2528: 64) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เงินของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์และมหาสารคาม พบว่า พฤติกรรมการนำเงินไปซื้อห่วยเบอร์ ลอตเตอรี่หรือเล่นการพนัน เป็นพฤติกรรมที่มองเห็นได้ชัดเจนมาก และจากการสัมภาษณ์หรือคลุกคลีกับประชาชนนั้น ทำให้ทราบว่าประชาชนไม่คิดว่าการซื้อห่วยเป็นการกระทำผิดมากมายอะไร เพียงเป็นการเสี่ยงโชคและผู้ถูกห่วยก็นับว่าเป็นโชค อันเป็นการหาวิธีรวยทางลัด ได้วิธีเดียวที่ได้ผลทันตา ประชาชนจึงยอมรับและซื้อห่วยค่อนข้างมาก คิดเป็นปริมาณอยู่ในอันดับ 10 พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน นั่นคือถ้ามีการใช้เงินไป 10 กิจกรรมแล้ว ต้องมีการซื้อห่วยด้วยเสมอ

4.9 พัทรินทร์ ลือนันท์ศักดิ์ศิริ (2535: บทคัดย่อ) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาชนเล่นการพนันประเภทห่วยใต้ดิน ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น ใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อห่วยใต้ดินเฉลี่ยเดือนละ 100-500 บาท กลุ่มอาชีพที่มีการเล่นการพนันประเภทห่วยใต้ดินมากที่สุดได้แก่อาชีพหาบเร่แผงลอย และกรรมกร การใช้จ่ายเงินเพื่อการเล่นการพนันประเภทห่วยใต้ดินก่อให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจและเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สินในครอบครัว นอกจากนี้ประชาชนยังทิ้งภารกิจประจำวัน เพื่อเดินทางไปแสวงหาเลขเด็ดและที่สำคัญที่สุดในวันห่วยออกจะมีการจับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์กัน โดยไม่สนใจที่จะประกอบหน้าที่การงาน เมื่อถูกรางวัลมีการเลี้ยงฉลองกัน และถ้าไม่ถูกรางวัลก็จะเกิดความท้อแท้ และก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวและสังคม โดยส่วนรวม

4.10 เจนศักดิ์ ภูมิบริรักษ์ (2536: 91-94) การพนันเป็นสันดานทั่วไปของมนุษย์ที่ชอบเล่นเดิมพันชอบมิได้มีเสียชอบลงทุนน้อยแต่หวังได้เงินมาก โดยเฉพาะเล่นห่วยเป็นของหมู่บ้านคู่มือเมือง เพราะเกือบทุกประเทศถ้าไม่มีห่วยเรียกว่าเขาไม่ทันสมัย และห่วยใต้ดินซื้อก็บอกอยู่แล้วว่าต้องเป็นอะไรที่ลับ ๆ หลบ ๆ ซ่อน ๆ ทั้งเจ้ามือและคนแทง มีความคิดตรงกันที่จะเล่นให้เป็นการพนัน

หอยไทย(สลากกินแบ่งรัฐบาล)เราเอาแบบอย่างของยุโรปมาใช้ครั้งแรกในงานเฉลิมพระ
ชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยออกเป็นคราวๆเพื่อการกุศลได้มีการออก
สลากกินแบ่งรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง ในราวปี2477 หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยมี
จุดประสงค์เพื่อหารายได้บำรุงสภาพอากาศชาติไทยและกิจการเทศบาลเพื่อชดเชยเงินภาษีรัฐูปการที่
เลิกเก็บไป สลากกินแบ่งรัฐบาลถูกมองว่าเป็นการพนันเป็นสิ่งที่ไม่อมเมาเพราะบรรดาหอยเถื่อนหรือ
สลากกินรวบได้นำเอาตัวเลขท้ายของสลากกินแบ่งรัฐบาลมาเป็นตัวเลขในการออกรางวัลของหอย
เถื่อนด้วย

4.11 ผกา เบนญากาญจน์ (2536: 13) คนที่มีเครดิตในสังคมก็สามารถใช้เครดิตสร้างความ
ร่ำรวยโดยการใช้จ่ายเงินของคนอื่นมาทำธุรกิจสำหรับผู้ที่ไม่สามารถหาเงินโดยวิธีใช้
เงินของคนอื่นมาลงทุนได้ ก็จะยึดแนวความคิดเรื่องกฎแห่งกรรมที่เคยทำมาแต่ชาติที่แล้ว จึงได้
ทุ่มเทให้กับการเสี่ยงโชคโดยวิธีต่าง ๆ ในบรรดาการพนันเหล่านั้น การเล่นหอยไม่ว่าจะเป็นหอย
รัฐบาล(สลากกินแบ่งรัฐบาล)หรือหอยเอกชน(หอยใต้ดิน)เป็นที่นิยมในเมืองไทยมาตั้งแต่ปี
พ.ศ.2328 จนตราប់เท่าปัจจุบัน

4.12 สมบัติ จันทรวงศ์ (2535: 28) ซึ่งให้เห็นว่าผู้มีอิทธิพลหรือเจ้าพ่อเป็นผู้ที่มีอำนาจ
อิทธิพลเหนือสมาชิกในท้องถิ่นชุมชนและกลไกอำนาจรัฐท้องถิ่นเมื่อมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและ
การเมืองเข้าสู่ท้องถิ่นเจ้าพ่อจึงเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์และเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
และการเมืองมากกว่าคนอื่นฐานอำนาจทางการเมืองและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของเจ้าพ่อขยาย
ออกไปนอกท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และเชื่อมโยงกับระดับชาติมากขึ้น รวมทั้งโอกาสในการ
ปรับเปลี่ยนบทบาทและสถานภาพถึงขั้นลงสมัครรับเลือกตั้งเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย
พฤติกรรมเด่นของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น คือความสามารถในการประสานประโยชน์และ
แสวงหาประโยชน์พร้อมๆกัน เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลมีความพร้อมในแง่ของทรัพยากรอำนาจ
เหนือกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ ในท้องถิ่น

โดยสรุป ผู้มีอิทธิพล ในสังคมไทยมีลักษณะเด่นที่มีการอาศัยธุรกิจที่ถูกกฎหมาย
บังหน้า ขณะที่หลังจากประกอบกิจการผิดกฎหมายหลายประเภท มีทั้งบ่อนการพนัน หอยเถื่อน
การพนันเป็นสันทนาการทั่วไปของมนุษย์ที่ชอบเล่นเดิมพัน ชอบมิได้มีเสีย ชอบลงทุนน้อยแต่หวังได้
เงินมาก ๆ คนไทยมีนิสัยชอบการเสี่ยงโชคมาตั้งแต่อดีต การเล่นเกมพนันที่นิยมเล่นกันมากก็คือ
การเล่นหอยซึ่งเป็นของคู่บ้านคู่เมืองกันมายาวนาน การพัฒนาไปสู่การเล่นหอยของประชาชนมี 3
ขั้นตอนคือ ช่วงรับรู้และมีทัศนคติที่เป็นไปในทางบวกต่อการเล่นหอย ช่วงที่สอง เป็นช่วงที่มีการ
ปรับตัวเข้าสู่การเป็นนักเล่นหอย มีการทำทายและมีการสร้างความหวังที่จะถูกรางวัล ช่วงที่สาม
เป็นช่วงของการเป็นนักเลงหอย การปราบปรามหอยใต้ดินที่ผ่านมาเป็นการปราบปรามที่ไม่มีความ

จริงจังก เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่กลั่นแกล้งรังแกประชาชนมากกว่า ธุรกิจหวยใต้ดิน เป็นธุรกิจที่มีเครือข่ายที่กว้างขวาง มีการร่วมมือกันระหว่าง เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย คนเดินโปย และเจ้าหน้าที่ตำรวจ อย่างเป็นระบบ การให้การคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่มีต่อเจ้ามือหวย ทำให้เจ้ามือหวยเป็นผู้มีอิทธิพล และอยู่ในฐานะที่เป็นผู้อุปถัมภ์ สำหรับในทางการเมือง ได้มีการนำเอาเงินที่เป็นรายได้จากการลักลอบเล่นการพนันหวยใต้ดินมาใช้จ่ายในการเลือกตั้งของนักการเมือง ทำให้นักการเมืองได้รับการเลือกตั้งตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถึงระดับชาติ และมีพ่อค้า หวยใต้ดินบางคนพัฒนาตนเอง ไปเป็นนักการเมืองด้วยการปราบปรามที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จ รัฐบาลน่าจะให้นำเอาหวยใต้ดินมาดำเนินการเสียเองเพื่อนำเงินรายได้มาเป็นของรัฐ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยขอเสนอในหัวข้อดังนี้คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดในแต่ละหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้ามือหวยรายใหญ่ รายย่อย คนเดิน โปย(คนขาย) และตำรวจที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี อันประกอบด้วย 4 ตำบลของอำเภอเมืองนนทบุรี คือ ตำบลตลาดขวัญ ตำบลบางเขน ตำบลบางไผ่ และตำบลสวนใหญ่

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้ามือหวยใต้ดินรายใหญ่ รายย่อย คนเดิน โปย(คนขาย) และตำรวจที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดิน โดยผู้วิจัยทำการสุ่มแบบไม่เจาะจงกับประชากรที่วิจัยเพราะประชากรที่วิจัยเป็นกลุ่มบุคคลที่พยายามปกปิดสถานะของตนเองเพราะเกรงกลัวต่อการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งกลุ่มประชากรที่จะวิจัยมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เจาะจงว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นใคร แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขายหวยใต้ดิน

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี (นายวันมະหะมัดคนอร์ มะทา) เจ้ามือหวยรายใหญ่ จำนวน 2 คน เจ้ามือหวยรายย่อย จำนวน 4 คน คนขาย(คนเดิน โปย) จำนวน 6 คน และตำรวจที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ซึ่งมีรายนามผู้ให้ข้อมูลและบทบาทความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 3.1 รายนามผู้ให้ข้อมูล

รายชื่อผู้ให้ข้อมูล	ความสำคัญ	วัน/เดือน/ปี	สถานที่ให้ข้อมูล
1. นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	อดีตที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย	18 มี.ค. 48	ทำเนียบรัฐบาล
2. นายปรีชา พัฒน บัณฑิต	อดีตเจ้ามือหวยราย ใหญ่ (เลิกขายแล้ว) นักธุรกิจ	3 ต.ค. 49	บ้าน
3. นายสุรินทร์ รัตนประภาพันธ์	เจ้ามือรายใหญ่ (เลิกขายแล้ว) นักการเมืองท้องถิ่น	4 ต.ค. 49	บ้าน
4. นายวิเชียร มั่งมี	เจ้ามือรายย่อย (เลิกขายแล้ว) เป็นกำนัน	3 ต.ค. 49	บ้าน
5. ค.ต.ประกอบ (สงวนนามสกุล)	เจ้ามือรายย่อย (เลิกขายแล้ว)	10 ต.ค. 49	ร้านอาหาร
6. นางแห่ม (ชื่อเล่น)	เจ้ามือรายย่อย	12 ต.ค. 49	ร้านอาหาร
7. นายประสาร อิน จันทร์	นักการเมืองท้องถิ่น (เลิกขายแล้ว)	18 ต.ค. 49	บ้าน
8. น.ส.วรรณ วิทยา วงศ์วานิช	คนเดิน โปย (เลิกขายแล้ว)	7 ก.ค. 49	บ้าน
9. น.ส.กัลยา ทอด สนิท	คนเดิน โปย (เลิกขายแล้ว)	7 ต.ค. 49	บ้าน
10. นายไก่อ (นาม สมมุติ)	คนเดิน โปย (เป็น ข้าราชการ)	11 ต.ค. 49	สำนักงาน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้ข้อมูล	ความสำคัญ	วัน/เดือน/ปี	สถานที่ให้ข้อมูล
11. นางหลิว (ชื่อเล่น)	คนเดินโพย	14 ต.ค. 49	ร้านอาหาร
12. นายประเทือง เดือนจิตต์	คนเดินโพย (เลิกขายแล้ว)	17 ต.ค. 49	บ้าน
13. ค.ศ.สรพงษ์ (สงวนนามสกุล)	ตำรวจ (เลิกพฤติกรรมแล้ว)	21 ต.ค.49	ร้านอาหาร
14. ค.ศ.บัณฑิตย์ (สงวนนามสกุล)	ตำรวจ (เลิกพฤติกรรมแล้ว)	22 ต.ค.49	ร้านอาหาร
15.ค.ศ.อิชเรศ (สงวนนามสกุล)	ตำรวจ (เลิกพฤติกรรมแล้ว)	28 ต.ค.49	ร้านอาหาร

การศึกษาผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามหวยใต้ดินนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินที่มีจำนวนน้อยในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี ความคิดและการตัดสินใจทางการเมืองของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินกลุ่มนี้จึงไม่มีผลที่จะนำไปสู่การชนะหรือพ่ายแพ้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งที่ผ่านมา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ผู้วิจัยใช้การแบบเจาะลึก โดยมีแนวการสัมภาษณ์ สอบถามถึงทัศนคติและผลกระทบจากนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินอันได้แก่จากเจ้ามือหวย คนเดินโพย(คนขาย) ตำรวจ โดยมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้

1) นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายได้คืนมีผลกระทบต่อท่านหรือไม่อย่างไร

1. มีผลในลักษณะที่ท่านได้ประโยชน์(โปรดอธิบาย)
2. มีผลในลักษณะที่ท่านเสียประโยชน์(โปรดอธิบาย)
3. ไม่มีผลกระทบ(โปรดอธิบาย)
4. อื่น ๆ (โปรดอธิบาย)

2) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับนโยบายการปราบปรามหายได้คืนของรัฐบาล

- เห็นด้วย (โปรดอธิบาย)
- ไม่เห็นด้วย (โปรดอธิบาย)
- ไม่มีความเห็น (โปรดอธิบาย)
- อื่น ๆ (โปรดอธิบาย)

3) ท่านมีความสัมพันธ์กับการเมืองและนักการเมืองอย่างไรบ้าง

1. เป็นกรรมการบริหารพรรค
2. เป็นเจ้าหน้าที่พรรค
3. เป็นผู้สมัครลงรับเลือกตั้งในระดับชาติ
4. เป็นผู้สมัครลงรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น
5. เป็นผู้สนับสนุนทางการเงิน
6. เป็นหัวคะแนน (หรือช่วยสนับสนุนหาเสียงด้วยวิธีอื่นๆ)
7. ไม่มีความสัมพันธ์

4) ก่อนการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายได้คืนท่านเคยได้ประโยชน์

จากนักการเมืองหรือไม่

1. เคยได้ประโยชน์จาก
2. การปกป้องคุ้มครองมิให้เจ้าหน้าที่จับกุม
3. การช่วยเหลือเมื่อมีคดีความ
4. ช่วยเหลือในหน้าที่การงาน
5. ช่วยเหลือทางด้านธุรกิจ
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5) **หลัง**จากการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยไ้ดินความสัมพันธ์ของท่านที่มีต่อ นักการเมือง เป็น ไปในลักษณะใด

1. ยังมีความสัมพันธ์เหมือนเดิม
2. มีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น
3. มีความสัมพันธ์ลดลง
4. ไม่มีความสัมพันธ์
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

6) ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านเลือกผู้สมัครและพรรครัฐบาลหรือไม่ประการใด

1. ลงคะแนนเสียงให้ทั้งพรรคและตัวบุคคล
2. ลงคะแนนเสียงให้เฉพาะพรรค
3. ลงคะแนนเสียงให้เฉพาะตัวบุคคล
4. ไม่ลงคะแนนเสียงให้ทั้งพรรคและตัวบุคคล
5. อื่น ๆ (โปรดอธิบาย)

7) ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามห่วยไ้ดินอย่างไร(โปรดอธิบาย)

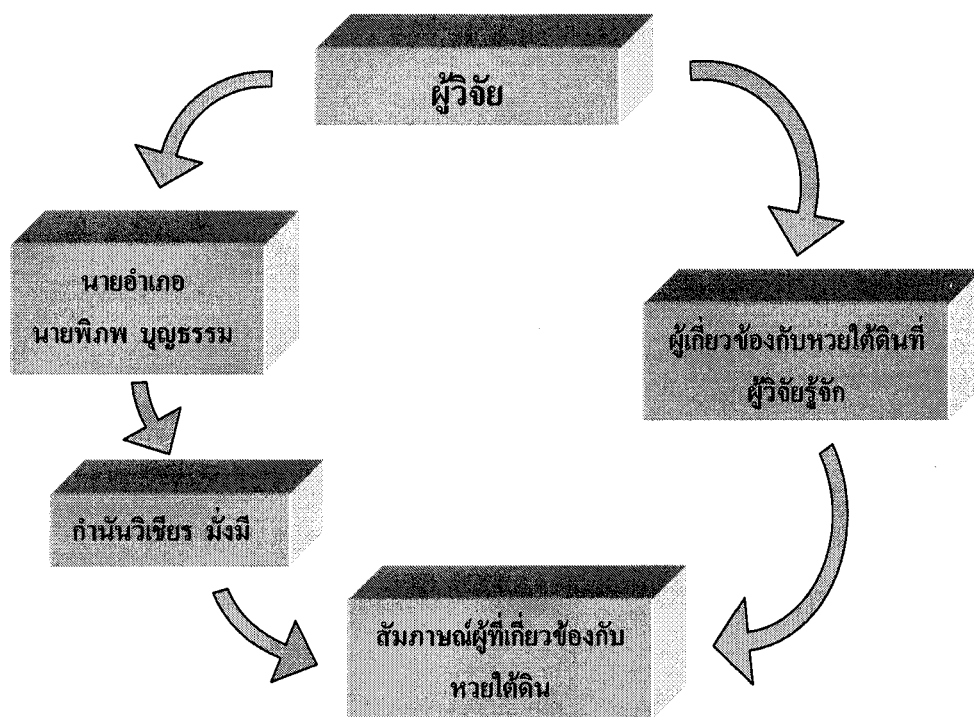
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่มีอยู่แล้วทั้งจากห้องสมุดและหน่วยงานส่วนราชการต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น นโยบายของรัฐบาล บทความในหนังสือพิมพ์ เอกสารการวิจัย รายงานวิชาการ เอกสารคำประกาศนโยบาย เอกสารการติดตามและประเมินผลนโยบายของทางราชการ รายงานการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ทางราชการ และผลการศึกษาเรื่อง “ห่วยไ้ดิน” เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ แนวความคิดในการวิจัย

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้แนวการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขายห่วยไ้ดินเป็นการอยากลำบากเป็นอันมากเป็นการยากที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับห่วยไ้ดินจะให้ข้อมูลที่แท้จริงได้ เพราะช่วงที่ทำการวิจัยเป็น

ช่วงที่รัฐบาลได้มีนโยบายในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดินเกรงกลัวต่อความผิดและมีความหวาดระแวงที่จะให้ข้อมูลกับบุคคลที่แปลกหน้าเพราะเกรงว่าอาจจะเป็นอันตรายหรือเป็นภัยต่อตนเองได้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ภาพที่ 3.1 วิธีการไปขอสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดิน

จากภาพที่ 3.1 สามารถอธิบายวิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดินได้ดังนี้

วิธีที่หนึ่ง ผู้วิจัยอาศัยการรู้จักคุ้นเคยกับคนเจ้ามือ คนเดิน โปย และตำรวจที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดินเป็นส่วนตัว ผู้วิจัยได้บอกกล่าวกับบุคคลเหล่านั้นว่า ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลทางวิชาการ ไม่ภัยอันตรายต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์เด็ดขาด ประกอบกับผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เป็นบุคคลที่ได้เลิกพฤติกรรม การเข้าไปเกี่ยวข้องกับหายใต้ดินแล้วตั้งแต่ที่รัฐบาลได้ประกาศให้เลิกพฤติกรรม ในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับหายใต้ดิน หากบุคคลใดได้เลิกพฤติกรรมแล้วรัฐบาลจะไม่เอาความผิดแต่อย่างใด ซึ่งผู้วิจัยก็ได้รับความร่วมมือให้ข้อมูลจากบุคคลเหล่านี้เป็นอย่างดีและยังได้แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักและขอสัมภาษณ์จากผู้เกี่ยวข้องกับหายใต้ดินรายอื่น ๆ ต่อไป

วิธีที่สอง ผู้วิจัยขอความช่วยเหลือจากนายพิภพ บุญธรรม นายอำเภอบางใหญ่ ซึ่งเป็นนายอำเภอดีเด่น ท่านเป็นที่เชื่อถือของประชาชนและเจ้าหน้าที่ราชการภายในจังหวัดนนทบุรี ช่วยนำเอาแนวทางการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยจัดทำไว้ มอบหมายให้กำนันวิเชียร มั่งมี ได้นำไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้วยไต่ดินที่ได้เลิกพฤติกรรมแล้วในขณะนั้น ได้กรอกข้อมูลและให้ความเห็นในประเด็นที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก

ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนการวิจัย

กิจกรรม	ก.ค.	ก.พ.	มี.ค.	2 เม.ย.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	46	46	48	49	49	49	49	49
เลือกตั้ง ส.ส.ครั้งที่ 1	→							
เริ่มวิจัย			→					
เลือกตั้ง ส.ส.ครั้งที่ 2	→							
เก็บข้อมูลเอกสาร			→					
เก็บข้อมูลภาคสนาม			→					
รวบรวมข้อมูล						→		
วิเคราะห์ข้อมูล							→	

จากตารางที่ 3.2 เป็นช่วงที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยถึงผลกระทบทางการเมืองจากการที่รัฐบาลได้ประกาศใช้นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห้วยไต่ดิน ซึ่งได้ประกาศเป็นนโยบายตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2546 จนถึงสิ้นสุดของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในเดือนกันยายน 2549 โดยในช่วงที่มีการใช้นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห้วยไต่ดิน ได้มีการเลือกตั้งผ่านมาแล้ว จำนวน 2 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549 (ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้วยไต่ดินอันได้แก่ เจ้ามีรายใหญ่ รายย่อย คนเดิน โปย(คนขาย)และตำรวจ ในช่วงเดือนมีนาคม 2548 จนถึงเดือนตุลาคม 32549และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคสนามตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2549

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะเขียนบันทึกแยกประเภทตามคุณลักษณะของข้อมูล จัดหมวดหมู่ นำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดเรียงลำดับดังนี้

4.1 การจัดเตรียมข้อมูลจากเอกสาร โดยตรวจสอบว่าเอกสารมีความพร้อมครบถ้วนสมบูรณ์

4.2 จัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคสนามนำมาพิจารณาวิเคราะห์ โดยทำการวิเคราะห์ว่านโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห้วยไต่ดินมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างไร เมื่อได้รับผลกระทบแล้วผู้ที่เกี่ยวข้องมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร ในช่วงก่อน-หลัง การปราบปรามห้วยไต่ดินสถานภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้วยไต่ดินกับการเมืองและนักการเมืองเป็นอย่างไร ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 และวันที่ 2 เมษายน 2549 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้วยไต่ดินเลือกผู้สมัครและพรรครัฐบาลหรือไม่ประการใด รวมทั้งการใช้กรอบแนวคิดตามทฤษฎีแลกเปลี่ยนมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยไต่ดินเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพข้อมูลที่น่าวิเคราะห์มาจากการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การชกถาม การจดบันทึกในระดับพื้นที่ปฏิบัติการนี้ ตลอดจนข้อมูลได้จากวารสาร รายงานการประชุม บทความและรายงานการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันสามารถทำให้มองเห็นสภาพปรากฏการณ์การผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยไต่ดินในแง่มุมต่างๆ ได้ การศึกษาวิจัยมีขอบข่ายดังนี้

- 1.ผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทห่วยไต่ดินที่มีต่อการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับห่วยไต่ดิน ศึกษาให้ทราบถึงผลกระทบต่อเจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย คนเดินโพย(คนขาย)ตำรวจว่ามีผลกระทบมากน้อยเพียงใด ผลกระทบเกิดขึ้นในด้านใดบ้าง และเมื่อมีผลกระทบแล้วบุคคลดังกล่าว มีวิธีปฏิบัติตาม หรือ ต่อต้าน หรือ หลบหลีกการปฏิบัติตามนโยบายอย่างไรบ้าง ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทห่วยไต่ดินเลือกพรรคและเลือกผู้สมัครส.ส.ของพรรคไทยรักไทยในการเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมาหรือไม่ประการใด
2. ปฏิกริยาตอบสนองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับห่วยไต่ดินที่ได้รับผลกระทบและสถานภาพของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับห่วยไต่ดินกับนักการเมืองที่กำหนดนโยบาย
3. ทำการวิจัยในท้องที่ เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย 4 ตำบล คือ 1.ตำบลบางไผ่ 2. ตำบลสวนใหญ่ 3. ตำบลตลาดขวัญ 4. ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
4. ทำการวิจัยในช่วงรัฐบาลของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร คือระหว่างปี พ.ศ. 2544-2549 ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐบาลประกาศใช้เป็นนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยไต่ดิน

ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาดังนี้

- 1.ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ที่วิจัย
- 2.ผลการศึกษา
- 3.วิเคราะห์ผลการศึกษา

1. ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ทำการวิจัย

เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี มีจำนวน 4 ตำบล คือ 1.ตำบลบางไผ่ 2.ตำบลสวนใหญ่ 3.ตำบลตลาดขวัญ 4.ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

1. ตำบลบางไผ่ มี 5 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ ติดต่อเทศบาลบางศรีเมือง อ.เมือง จ.นนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อเทศบาลบางศรีทอง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อแม่น้ำเจ้าพระยา อ.เมือง จ.นนทบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อ ต.บางศรีเมือง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,279 คน เป็นชาย 3,996 คน เป็นหญิง 4,280 คน

อาชีพหลัก ทำเกษตรกรรม อาชีพเสริม ค้าขายและรับจ้าง

2. ตำบลสวนใหญ่ มี 9 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ

ทิศใต้

ทิศตะวันออก

ทิศตะวันตก

จำนวนประชากรทั้งสิ้น

อาชีพหลัก ทิศเหนือ

3. ตำบลตลาดขวัญ มี 11 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ ติดต่อ ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อ ต.บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี

ทิศตะวันออก ต.บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อ ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 59,122 คน เป็นชาย 27,746 คน เป็นหญิง 31,376 คน

อาชีพหลัก อุตสาหกรรมและค้าขาย

4. ตำบลบางเขน มี 9 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ ติดต่อ ต.ท่าทราย ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี

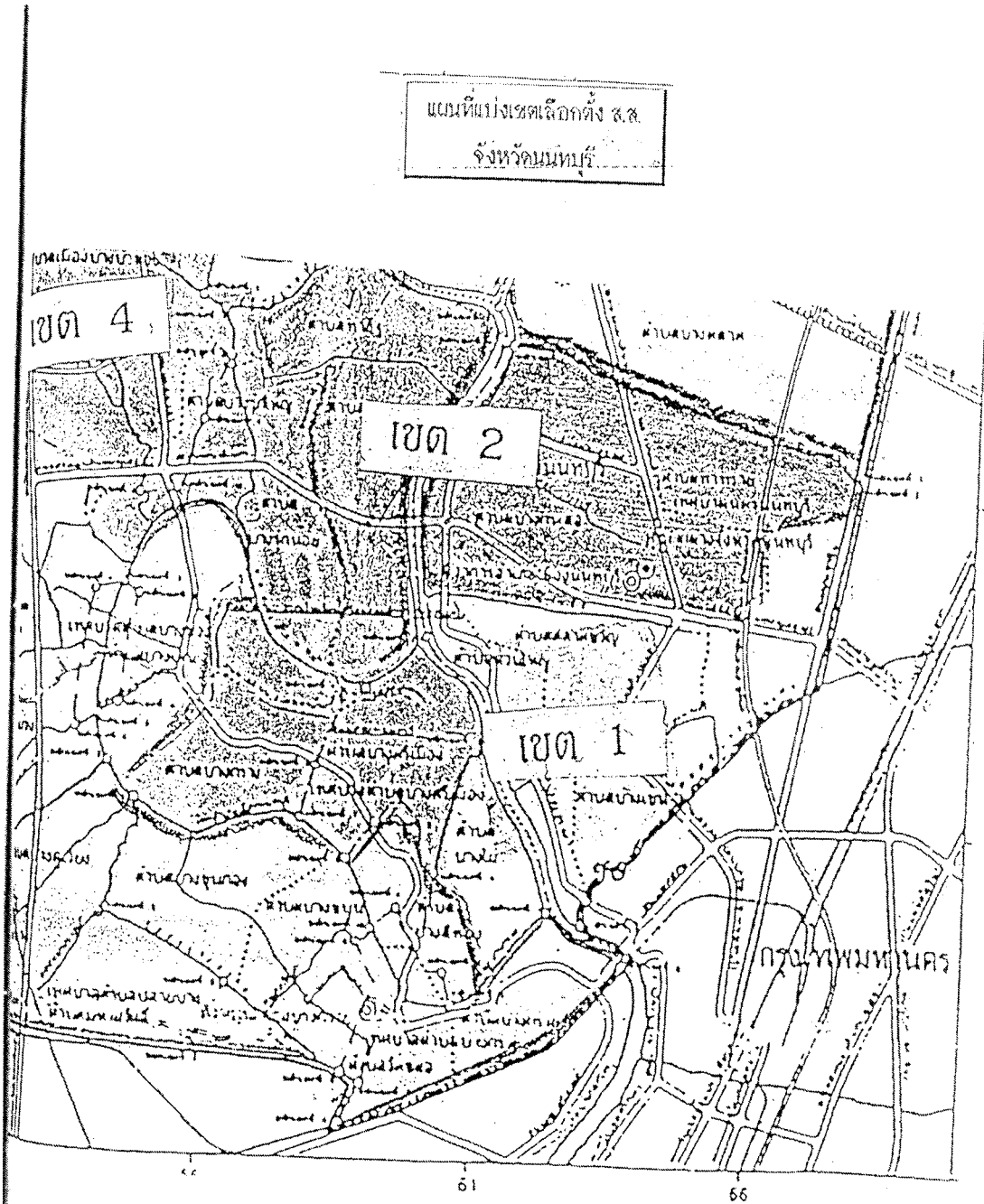
ทิศใต้ ติดต่อ ต.ตลาดขวัญ ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อ กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อ ต.บางกระสอ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 43,627 คน เป็นชาย 20,588 คน เป็นหญิง 23,039 คน

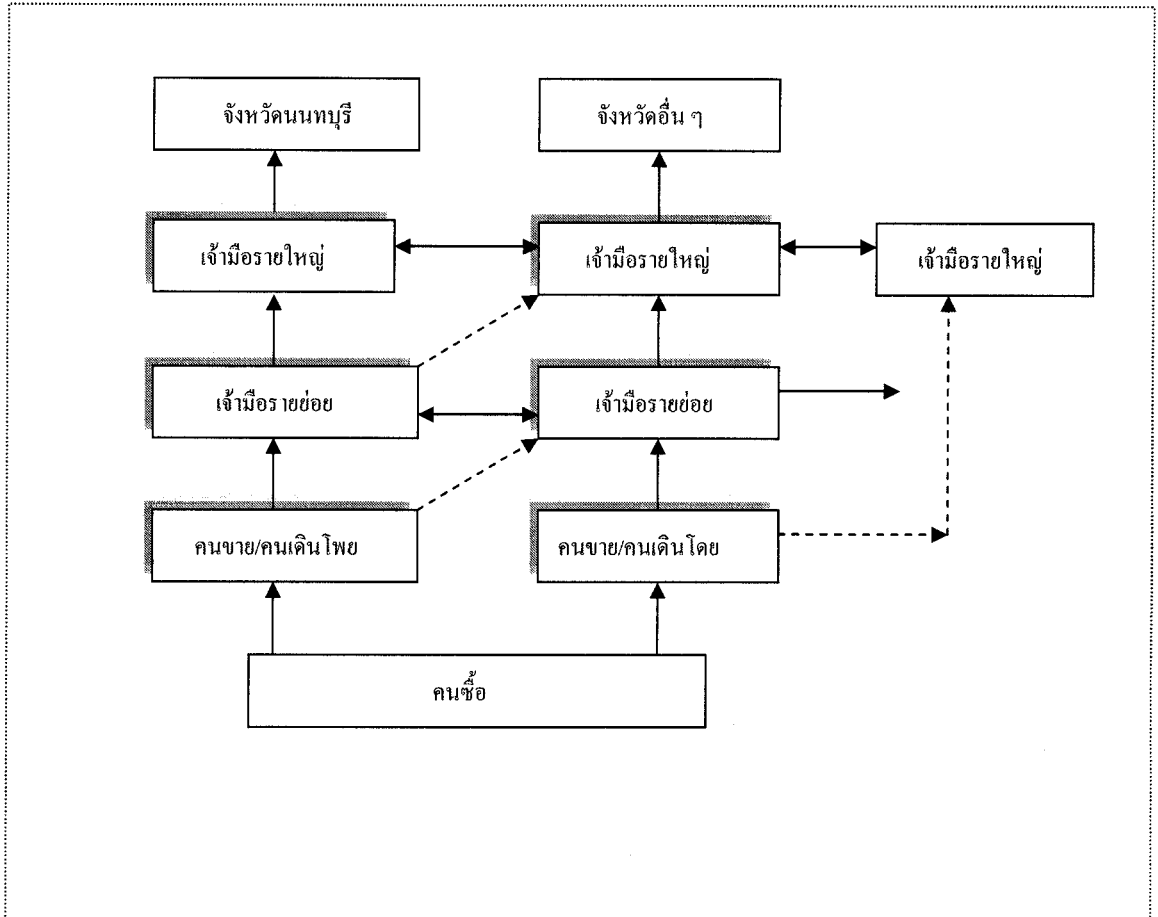
อาชีพหลัก อุตสาหกรรมและค้าขาย

ภาพที่ 4.1 แผนที่แบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส.จังหวัดนนทบุรี

ภาพที่ 4.1 แผนที่แบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดนนทบุรี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 4.2 แสดงโครงสร้างและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ เจ้ามือ และคนขาย

จากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ คนขาย และเจ้ามือตามโครงสร้างตามรูปข้างต้น แสดงให้เห็นถึงโครงข่ายและความสัมพันธ์ที่คนขาย(คนเดินโพย)สามารถที่จะส่งห่วยที่รับมาจากคนซื้อให้กับเจ้ามือรายย่อยรายใดก็ได้ จะส่งให้กับเจ้ามือรายย่อยภายในจังหวัดของตนเอง หรือส่งให้เจ้ามือรายย่อยจังหวัดอื่น ๆ ก็ได้ หรือจะส่งห่วยให้กับเจ้ามือรายใหญ่โดยตรง อาจจะเป็นเจ้ามือรายใหญ่ภายในจังหวัดของตนเองหรือจังหวัดอื่น ๆ ก็ได้ เจ้ามือรายย่อยก็เช่นเดียวกัน เมื่อรับห่วยมาแล้ว จะรับห่วยที่แทงจากผู้ซื้อไว้ทั้งหมด หรือจะส่งต่อให้เจ้ามือรายใหญ่ภายในจังหวัดหรือส่งต่อให้กับเจ้ามือรายใหญ่จังหวัดอื่น ๆ ก็ได้ ลักษณะโครงข่ายความสัมพันธ์ของกระบวนการห่วยได้ดินจึงมีลักษณะยืดหยุ่นสูง มีความสะดวกในการซื้อ มีการจัดการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2.1 นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดินมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

นายดาบตำรวจประกอบ (ขอสงวนนามสกุล) เจ้ามือรายย่อย อาศัยอยู่ที่ ตำบล บางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันได้เลิกกิจการไปแล้ว ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “การจะดูว่าใครเป็นเจ้าของรายใหญ่ หรือเจ้ามือรายย่อย ก็ดูจากวงเงินที่รับแทง ถ้าหากวงเงินที่รับแทงเกินกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไปก็จัดอยู่ในประเภทเจ้ามือรายใหญ่ ส่วนต่ำกว่า 5 ล้านบาทลงมาก็จะเป็นเจ้ามือรายย่อย”

จะเห็นได้ว่า การที่จะดูว่าใครเป็นเจ้าของรายใหญ่หรือรายย่อย จะต้องดูกันที่วงเงินที่รับแทง เจ้ามือรายใหญ่จะมีเงินรับแทงสูงกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไป เจ้ามือรายใหญ่ และรายย่อยมีทั้งที่เป็นพ่อค้า และนักการเมือง บางคนเป็นทั้งพ่อค้าและนักการเมือง เจ้ามือรายใหญ่ส่วนใหญ่ จะไม่ค่อยเปิดเผยตัวเอง การรับซื้อห่วยส่วนใหญ่จะให้ญาติ ๆ เป็นผู้ดำเนินการ ตนเองก็จะสนับสนุนทางด้านการเงินให้ โครงข่ายความสัมพันธ์ของเจ้ามือรายใหญ่ มีโครงข่ายความสัมพันธ์กันทั่วประเทศ มีการ่องถ่ายวงเงินที่มีผู้แทงมากไปให้เจ้ามือรายใหญ่รายอื่นเพื่อลดความเสี่ยงด้วย

สำหรับเจ้ามือรายย่อยจะมีวงเงินหมุนเวียนที่รับแทงตั้งแต่ 5 ล้านลงมาทั้งเจ้ามือรายใหญ่และรายย่อย มีการบริหารจัดการในการขายห่วยอย่างเป็นระบบ แบ่งการทำงานออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายประสานงาน และ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบริหาร จะทำให้ที่ในการวางนโยบายในการขาย การขยายพื้นที่ การ การรับหรือไม่รับแทงตัวเลขที่เด่น ๆ ดัง ๆ หรือการกำหนดวงเงินที่จะจ่ายรางวัลเฉพาะเลขเด่น ดัง(มีผู้แทงมาก) ฝ่ายประสานงาน จะทำหน้าที่ในการประสานงานระหว่างเจ้ามือกับเจ้ามือ หรือ กับตำรวจ การจ่ายเงินช่วยเหลือกับเจ้าหน้าที่ หรือ การประสานงานกับนักการเมือง การประสานงานช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐในพื้นที่

2.1.1 ผลกระทบต่อเจ้ามือรายใหญ่

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายปรีชา พัฒนบัณฑิต เจ้ามือรายใหญ่ อาศัยอยู่ในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันได้เลิกกิจการไปแล้ว นายปรีชาฯ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “เดิมทีผมเป็นเจ้ามือรายใหญ่ รับแทงห่วยใต้ดินงวดละหลายล้านบาท มีรายได้มาก การทำธุรกิจห่วยใต้ดินต้องอาศัยนักการเมืองเป็นเกาะกำบังด้วย ผมมีความสนิทสนมกับนักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น และก็ไม่หวัหะแนนช่วยหาเสียงให้กับนักการเมืองด้วยการเมืองและนักการเมืองจะเป็นเกาะกำบังตัวเองและธุรกิจได้ นักการเมืองก็จะช่วยเหลือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เมื่อมีการจับกุม ตั้งแต่รัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน ผมก็ได้แจ้งกับนายอำเภอแล้วว่า ผมได้เลิกกิจการแล้ว เพราะเกรงว่าจะมีชื่อผู้ในบัญชีผู้มีอิทธิพลของทางราชการ ทุกวันนี้ก็ยังมีการขายห่วยใต้ดินกันอยู่ โดยเฉพาะนักการเมืองบางคนเป็นเจ้ามือเอง และเคลียร์ตำรวจเอง”

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายสุรินทร์ รัตนประภาพันธ์ เจ้ามือรายใหญ่ อาศัยอยู่ที่อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ผมเป็นนักการเมืองท้องถิ่นอิสระไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองใด ได้รับผลกระทบ จากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดินพอสมควร โดยเฉพาะรายได้ลดลงมาก ลูกค้า หันไปซื้อหอยบนดินกันมากขึ้น อย่าให้รัฐบาลเลือกปฏิบัติ อย่าเอาประโยชน์ของหอยบนดินไป หาเสียงและให้ตำรวจเลิกรับสวย”

จะเห็นได้ว่า การปราบปรามหายใต้ดินของรัฐบาล ทำให้เจ้ามือรายใหญ่ ได้รับผลกระทบทำให้ขาดรายได้ เจ้ามือรายใหญ่ บางรายเกรงกลัวต่อการถูกจับกุม และอาจจะถูกใส่ชื่อ ไว้ในบัญชีผู้มีอิทธิพล อันอาจจะถูกยึดทรัพย์ได้จึงได้เลิกพฤติกรรมการขายหอย เจ้ามือรายใหญ่ บางรายก็หยุดพฤติกรรมการขายหอยเป็นการชั่วคราว แต่ก็มีเจ้ามือรายใหญ่ ส่วนหนึ่งสามารถที่จะ เคลือบตำรวจได้ และยังคงขายหอยใต้ดินกันอยู่ แต่รายได้ก็ลดน้อยลงกว่าเดิม เพราะรัฐบาล เปิดให้มีการจำหน่ายหอยบนดิน และมีรางวัลแจ๊ตเพื่อตเป็นรางวัลจูงใจ ทำให้ประชาชนไปซื้อหอย บนดินกันมากจากการให้สัมภาษณ์ของ นายปรีชา พัฒนาบัณฑิต เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายใหญ่ จะเป็นผู้ที่มีความสนิทสนมกับนักการเมือง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเจ้ามือรายกับ นักการเมืองอย่างแนบแน่น เจ้ามือรายจะช่วยเหลือนักการเมืองด้วยการช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ให้ เป็นหัวหน้าคณะ ออกเงินช่วยหาเสียงให้กับนักการเมืองเป็นต้น และนักการเมืองก็จะช่วย ปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่บ้านเมืองให้ กรณีของ นายสุรินทร์ รัตนประภาพันธ์ เจ้ามือรายย่อยที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า เจ้ามือราย มีทั้งเป็นพ่อค้า และ นักการเมือง เจ้ามือรายบางคนเป็นทั้งพ่อค้าและเป็นทั้งนักการเมืองในคนเดียวกัน เจ้ามือรายบาง คนเมื่อได้สร้างสมเงินทอง บารมีมากขึ้น ก็จะพัฒนาตัวเองไปเป็นนักการเมืองด้วย โดยสรุป การ ปราบปรามหายใต้ดินทำให้เจ้ามือรายใหญ่ ได้รับผลกระทบด้วยการขาดรายได้จำนวนมาก

2.1.2 ผลกระทบต่อเจ้ามือรายย่อย

ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ กำนัน วิเชียร มั่งมี รู้จักกันหมู่ชาวบ้าน ว่า กำนันดี๊ด เจ้ามือรายย่อย ซึ่งปัจจุบันได้เลิกกิจการแล้ว กำนันวิเชียร มั่งมี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“ผมเป็นเจ้ามือรายย่อย หลังจากรัฐบาลได้มีการปราบปรามหายใต้ดิน เจ้ามือ รายใหญ่ได้เลิกกิจการ ผมเป็นเจ้ามือรายย่อยก็ต้องเลิกกิจการด้วย ในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการขายหอย ใต้ดินกันอยู่ ยากให้รัฐบาลเอาจริงเอาจังกับการปราบปราม อย่าทำเหมือนไฟไหม้ฟาง อย่าทำเพียง เพื่อหาเสียงเท่านั้น ต้องมีการกวาดล้างอย่างจริงจัง ตำรวจก็ยังคงการให้หมีหายใต้ดินต่อไป ถ้าไม่มี หอยใต้ดินตำรวจก็ขาดรายได้ ตำรวจต้องเลิกการเก็บสวยเสียก่อน จึงจะสามารถปราบปรามหาย ใต้ดินให้หมดไปได้ ก็ยอมรับว่า การเลิกกิจการการเป็นเจ้ามือหายใต้ดินทำให้ขาดรายได้ไปมาก

แต่ก็ต้องเลิก”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นางแหม่ม ฯ เจ้ามือรายย่อย ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัด นนทบุรี ได้ความว่า

“ฉันเป็นเจ้ามือรายย่อย ปัจจุบันได้เลิกการรับเป็นเจ้ามือหอยแล้ว เพราะกลัวจะถูกตำรวจจับทำให้เสียรายได้ไปมาก การที่รัฐบาลปราบปรามการเล่นหอยใต้ดิน และหันไปส่งเสริมและสนับสนุนหอยบนดินก็เท่ากัน เป็นการมอมเมาประชาชนเหมือนเดิม การปราบปรามของรัฐบาลก็มีเป็นช่วง ๆ ทุกวันนี้ การเล่นหอยใต้ดินกับหอยบนดินมีพอ ๆ กัน”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นายประสาร อินจันทร์ อาศัยอยู่อำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี เป็นเจ้ามือรายย่อย ได้ความว่า

“ผมเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ตั้งแต่รัฐบาลมีการปราบปรามหอยใต้ดิน ผมได้รับผลกระทบมาก ลูกค้าส่วนใหญ่ไปเล่นหอยบนดินกันมาก ทำให้รายได้ที่เคยได้ลดน้อยลง”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายสมชาย เจ้ามือรายย่อย (ขอสงวนชื่อสกุล จริง) นายสมชาย ฯ เป็นนักการเมืองท้องถิ่น มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ความว่า

“ผมเป็นนักการเมืองท้องถิ่น รับเป็นเจ้ามือหอยใต้ดินมานานแล้ว เมื่อรัฐบาลมีนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยใต้ดิน ผมก็ยังรับแทงหอยอยู่ แต่ก็ต้องระมัดระวังมากขึ้นเพราะกลัวตำรวจจับ ทุกวันนี้ก็ยังมีคนซื้อหอยใต้ดินกันอยู่แต่รายได้จากการขายหอยก็ลดลงมาก”

ผู้วิจัย สัมภาษณ์ นายดาบตำรวจ ประกอบ ฯ (ขอสงวนนามสกุล) ซึ่งเป็นเจ้ามือรายย่อย มีภูมิลำเนาอยู่ที่ ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ผมเป็นตำรวจได้เกษียณอายุราชการมา 2 ปี แล้ว ในช่วงแรก ผมเห็นว่า มีข้าราชการตำรวจและลูกเมียชอบเล่นหอยกันมาก ผมและเพื่อนตำรวจอีกสี่คนก็ได้ลงหุ้นกันเป็นเจ้ามือรับแทงเสียเอง รับแทงกันมานานหลายปีแล้วก่อนที่จะมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยใต้ดินเสียอีก เมื่อมีนโยบายการปราบปรามหอยใต้ดินก็ไม่ค่อยกระทบกระเทือนอะไรมา ยังคงรับแทงหอยอยู่ เพราะพวกเรารับแทงกันในหมู่เพื่อนข้าราชการตำรวจและครอบครัวตำรวจกันเป็นส่วนใหญ่แต่ก็ยอมรับว่ามีลูกค้าน้อยลงกว่าเดิม เมื่อผมเกษียณอายุราชการผมก็ถอนหุ้นและเลิกยุ่งเกี่ยวกับหอยใต้ดินแล้ว”

จะเห็นได้ว่า เจ้ามือรายย่อยได้รับผลกระทบจากการปราบปรามหอยใต้ดินของรัฐบาลเช่นเดียวกับเจ้ามือรายใหญ่ และบางรายก็เลิกพฤติกรรมอย่างถาวร บางรายก็เลิกพฤติกรรมชั่วคราว บางรายก็ขายหอยต่อไป กรณีการให้สัมภาษณ์ของ กำนันวิเชียร มั่งมี เห็นได้ว่า

ยังมีการขายหวยอยู่เช่นเดิม มีการส่งส่วยหวยให้กับตำรวจเช่นเดิม การที่รัฐบาลจำหน่ายหวยบนดินเสียเอง เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เจ้ามือหวยขายหวยได้น้อยลง กรณีการให้สัมภาษณ์ของ นายประสาร อินจันทร์ เห็นได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นเองก็เป็นเจ้ามือหวยใต้ดิน เจ้ามือหวยที่เป็นนักการเมืองบางรายก็พัฒนาตัวเองมาจากพ่อค้าหวย และกรณีการให้สัมภาษณ์ของ คาบตำรวจประกอบ ฯ จะเห็นได้ว่า มีเจ้ามือหวยจำนวนมากที่มีตำรวจอยู่เบื้องหลังในการออกทุน และให้ญาติหรือ ภรรยา ของตำรวจเองเป็นผู้ดำเนินการรับเป็นเจ้ามือ เพราะไม่ต้องเกรงกลัวที่จะถูกตำรวจจับกุม และการเล่นหยวนั้นไม่ใช่เล่นกันเฉพาะประชาชนเท่านั้น แต่เป็นที่นิยมเล่นกันทุกชนชั้นอาชีพ ไม่เว้นแม้แต่ตำรวจเองก็ซื้อหวยใต้ดินเช่นกันโดยสรุปแล้ว การปราบปรามหวยใต้ดินของรัฐบาลทำให้เจ้ามือรายย่อยได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก

2.1.3 ผลกระทบต่อคนเดินโทย

ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ นางสาววรรัตน์ วิทยาวงศ์วานิช อาศัยอยู่ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี นางสาววรรัตน์ วิทยาวงศ์วานิช ให้สัมภาษณ์ว่า

“หนูรับเป็นคนเดิน โทยให้กับคุณชาติ (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นเจ้ามือรายย่อย หากมีคนแทงหวยเป็นเงินจำนวนมาก คุณชาติ ฯ ก็จะส่งต่อให้เจ้ามือรายใหญ่ไป แต่ถ้าแทงเป็นเงินไม่มาก คุณชาติ ฯ ก็จะรับไว้เอง ส่วนหนูมีหน้าที่ไปรับหวยมาจากขาประจำ และในวันที่หวยออก หนูจะไปรับจ้าง คุณชาติ ฯ ทำบัญชีโทยหวย รวมทั้งรับ โทรศัพท์ที่มีผู้โทรมาแทงหวย หนูจะได้ค่าจ้างงวดละ 1,200 บาท เดือนละ 3 งวด คือ หวยรัฐบาล 2 งวด และหวยออสมิน ซึ่งจะออกทุกวันที่ 20 ของเดือน อีก 1 งวด รวมแล้วมีรายได้เดือนละ 3,600 บาท ปัจจุบันได้เลิกขายหวยแล้วเพราะกลัวจะถูกจับทำให้ขาดรายได้ไปมาก ทุกวันนี้หนูมีรายได้จากการขายของชำ เล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นางสาวกัลยา ทอดสนิท คนเดิน โทย ซึ่งอาศัยอยู่ที่ซอยเรวดี 35 หมู่ที่ 1 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“หนูมีอาชีพเป็นคนเดิน โทยหวยใต้ดินมานานแล้ว มีลูกค้าซึ่งเป็นลูกค้าประจำจำนวนมาก มีรายได้ดี โทยหวยที่ได้มา ก็จะส่งให้เจ้ามือ คือคุณจารย์พร (ไม่ทราบนามสกุล) ส่วนใหญ่หนูจะเรียกชื่อเล่นคุณจารย์พร ฯ ว่า พี่แมว พี่แมว เป็นเจ้ามือรายย่อย บ้านพักอาศัยอยู่ที่ งามอินทรา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเราจะใช้โทรศัพท์ส่งโทยหวยกัน พี่แมว จะให้เปอร์เซ็นต์ ในการขายจำนวน 20 เปอร์เซ็นต์ ในแต่ละงวดหนูจะมีรายได้หลายพันบาท แต่เมื่อรัฐบาลมีการปราบปรามหวยใต้ดิน หนูก็เลิกขายหวย เพราะกลัวจะถูกตำรวจจับ”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ มีพร้อม คนเดินโพย อาชีพหลักเป็นเกษตรกร ได้ความว่า

“ ผมเป็นคนเดินโพย มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร มีรายได้พิเศษจากการเดินโพยหอย เมื่อรับหอยมาแล้วก็ส่งให้เจ้ามือ ได้ส่วนแบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ หลังจากการรัฐบาลได้มีการปราบปรามหอยใต้ดิน เจ้ามือก็ยังขายหอยอยู่ ผมก็ยังเดินโพยหอยอยู่เหมือนเดิม แต่ต้องระมัดระวังมากขึ้น รายได้ก็ลดลงมาก ”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายไก่อ่ (เป็นชื่อเล่น ขอสงวนชื่อ สกุล จริง) นายไก่อ่ เป็นข้าราชการสังกัด กรมสรรพากร ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นคนเดินโพย ได้ความว่า

“ ผมรับหอยมานานแล้วตั้งแต่ยังไม่มียโยบายการปราบปรามหอยใต้ดิน ในปัจจุบันนี้ ผมก็ยังรับแทงหอยใต้ดินอยู่ ส่วนใหญ่รับแทงจากเพื่อน ๆ ข้าราชการด้วยกันเพื่อนข้าราชการบางคนก็แทงเงินสด ผมก็มีส่วนลดให้ เพื่อนข้าราชการบางคนก็แทงเงินเชื่อ คือ แทงหอยงวดนี้ไปจ่ายเงินงวดต่อไป โพยหอยที่รับมาแต่ละงวดก็ส่งต่อให้เจ้ามือรายใหญ่เขาต่อไป ปัจจุบันนี้มีการปราบปรามหอยใต้ดิน ก็ยอมรับว่ากลัวถูกจับเหมือนกัน แต่ผมก็รับแทงเฉพาะเพื่อนข้าราชการ และลูกค้าประจำเท่านั้น คนนอกผมไม่กล้ารับ ”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นางหลิว ๆ ซึ่งเป็นน้องสาวของผู้ใหญ่บ้าน อาศัยอยู่ที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นคนเดินโพย ได้ความว่า

“ หนูเป็นคนเดิน โดยหอยใต้ดินให้กับเจ้ามือ ซึ่งเป็นญาติของตนเอง ทุกวันนี้ญาติของหนูก็ยังขายหอยอยู่เพราะเขาเคลียร์ตำรวจในพื้นที่ได้ ทุกวันที่หอยออก จะมีตำรวจจับจี้รถมอเตอร์ไซด์มาช่วยดูแลความสะดวกให้ การขายหอยใต้ดินจึงไม่มีปัญหา แต่การซื้อหอยใต้ดินก็ลดลงมาก เพราะคนหันไปเล่นหอยบนดินที่มีรางวัลแจ๊ตพอดหลายล้านบาทมากขึ้น ”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายประเทือง เตือนจิตต์ คนเดินโพย ได้ความว่า

“ ผมเป็นคนเดินโพยหอย มีความสนิทสนมกับนักการเมืองท้องถิ่น อาชีพหลักเป็นเกษตรกร การที่รัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามหอยใต้ดิน ผมได้รับผลกระทบพอสมควร เพราะเจ้ามือไม่ค่อยกล้ารับแทง ลูกค้าลดลง ทำให้รายได้ลดลงมาก ”

จะเห็นได้ว่า การเล่นหอยมิใช่มีเฉพาะหอยที่ใช้เลขท้าย 3 ตัว 2 ตัว ของเลขรางวัลที่ 1 ของลอตเตอรี่เท่านั้น ยังมีการเล่นหอยจากเลขท้ายสลากออมสินซึ่งจะออกทุกวันที่ 20 ของเดือน 1 งวด และ เลขท้ายสลาก รทส.อีก 1 งวด เพราะฉะนั้น มีคนเดินโพยจำนวนมากที่ยึดอาชีพเดินโพยหอยเป็นอาชีพหลัก สามารถที่จะมีรายได้เลี้ยงครอบครัวได้อย่างดี การปราบปรามหอยใต้ดินทำให้เจ้ามือหอยหยุดพฤติกรรม มีผลกระทบต่อรายได้ของคนเดินโพยเป็นอย่างมาก กรณีความเดือดร้อนของ นางสาววรรธัน วิทยาวงศ์วานิช และนางสาวกัลยา ทอดสนิท เป็น

ตัวอย่างที่เด่นชัด เพราะบุคคลเหล่านี้ได้ยึดเอาการขายหวยเป็นอาชีพหลักของตนเอง กรณีของนาย สัมฤทธิ์ มีพร้อม และนายไก่อ๋(ข้าราชการ) เห็นได้ว่า คนเดินโพยส่วนหนึ่งเป็นบุคคลที่มีอาชีพอื่นเป็นหลักอยู่แล้ว ขายหวยเป็นอาชีพเสริมเท่านั้น คนกลุ่มนี้ได้รับผลกระทบบ้าง แต่ก็ยังมีรายได้จากอาชีพหลักอยู่ ทำให้ไม่ได้รับความเดือดร้อนมากมายนักกรณีของนายไก่อ๋(ข้าราชการ)ที่ยังคงขายหวยอยู่ในปัจจุบันนี้ แสดงให้เห็นว่า กระบวนการหวยใต้ดินยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่เป็นไปในลักษณะหลบ ๆ ซ่อน ๆ และมีการเล่นในหมู่ข้าราชการด้วย กรณีการให้สัมภาษณ์ของ นางหลิว ๆ คนเดินโพย ซึ่งเป็นญาติกับเจ้ามือรายย่อย ได้ชี้ให้เห็นว่า ตำรวจมีส่วนสำคัญในการที่เข้าไปปกป้องคุ้มครองให้เจ้ามือหวยใต้ดินได้ดำเนินการขายหวยต่อไป โดยสรุปแล้ว การปราบปรามหวยใต้ดินได้ส่งผลกระทบต่อคนเดินโพยเป็นอย่างมาก และที่มากที่สุดก็คือกลุ่มคนที่ได้ยึดเอาอาชีพการเดินโพยเป็นอาชีพหลัก

2.1.4 ผลกระทบต่อตำรวจ

ผู้วิจัย สัมภาษณ์ นายดาบตำรวจสุรพงษ์ (ขอสงวนนามสกุล) ปัจจุบันรับราชการเป็นตำรวจทำหน้าที่งานจราจรในท้องที่จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ผมรับว่าการที่รัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินก็มีผลกระทบในการเสียประโยชน์บ้าง แต่ก็มีผลดีกับประชาชนที่ทำให้ประชาชนไม่เป็นหนี้เป็นสิน ตำรวจก็ไม่ต้องรับสินบน การจับกุมผู้เล่นแต่ละครั้งก็จะมีนักการเมืองเข้าไปเคลียร์กับตำรวจเสมอ”

ผู้วิจัย สัมภาษณ์ นายดาบตำรวจบัณฑิต (ขอสงวนนามสกุล) ปัจจุบันรับราชการในจังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ตั้งรัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามหวยใต้ดิน เจ้ามือหวยใต้ดินหลายรายก็เลิกกิจการไป แต่ก็มีบางรายยังคงดำเนินกิจการขายหวยใต้ดินอยู่ ทำให้เงินนอกระบบ(ส่วนใหญ่)เก็บได้น้อยลงกว่าเดิมมาก”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายดาบตำรวจอิษเรศ (ขอสงวนนามสกุล) ปัจจุบันรับราชการในจังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินของรัฐบาล ทำให้เจ้ามือหวยเล็กขายหวยไปมาก เจ้ามือที่ยังขายอยู่ก็ขายได้น้อยลงเพราะคนไปซื้อหวยบนดินมากขึ้น ส่วนที่ได้น้อยลงมาก”

จะเห็นได้ว่า กรณีการให้สัมภาษณ์ของนายดาบตำรวจสุรพงษ์ ๆ นายดาบตำรวจบัณฑิต ๆ และนายดาบตำรวจอิษเรศ ๆ ทำให้ทราบว่าการปราบปรามหวยใต้ดิน ทำให้เจ้ามือหวยเล็กพฤติกรรมไปมาก ส่วนที่ได้น้อยลงไปด้วย การจับกุมเจ้ามือหวยของตำรวจก็จะ

มีนักการเมืองเข้าไปช่วยเหลือเจ้ามือหวยและบางครั้งนักการเมืองเองก็มีบทบาทในการเคลือบผลประโยชน์ระหว่างเจ้ามือหวยกับตำรวจด้วย

2.2 นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินมีผลกระทบต่อการเมือง

2.2.1 เจ้ามือรายใหญ่กับผลกระทบทางการเมือง

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายปรีชา พัฒนบัณฑิต เจ้ามือรายใหญ่ เกี่ยวกับการเมือง ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดิน นายปรีชา ฯ ได้ความเห็นว่าเป็น

“ตั้งแต่รัฐบาลมีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดิน ผมก็ได้เลิกกิจการความสัมพันธ์ที่มีต่อนักการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติที่เคยมีมาก็ลดลง ยากให้นโยบายนี้ทำกันอย่างจริงจัง ๆ มิใช่เลือกปฏิบัติ และต้องเสมอภาคกันด้วย มิใช่ปราบปรามกันแล้วนักการเมืองกลับไปเป็นเจ้ามือเสียเอง ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ผ่านมา ผมลงคะแนนเสียงให้พรรคไทยรักไทยทั้งผู้สมัครและพรรคไทยรักไทย เพราะสนิทสนมกัน เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมา”

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายสุรินทร์ รัตนประภาพันธ์ เจ้ามือรายใหญ่ อาศัยอยู่ที่อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ผมเป็นนักการเมืองท้องถิ่น มีความสนิทสนมกับนักการเมืองระดับชาติ เคยช่วยหาเสียงเป็นหัวคะแนน และช่วยเหลือในด้านการเงินหาเสียงให้ด้วย ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ผมลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครและพรรคไทยรักไทย เพราะเคยช่วยเหลือในด้านธุรกิจและเคยช่วยเหลือกันมานาน”

จะเห็นได้ว่า จากการสัมภาษณ์ นายปรีชา พัฒนบัณฑิต และนายสุรินทร์ รัตนประภาพันธ์ เจ้ามือรายใหญ่พบว่าถึงแม้ว่าเจ้ามือรายใหญ่จะได้รับผลกระทบจากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินของรัฐบาลแต่ขณะเดียวกันเจ้ามือรายใหญ่ทั้งสองคนก็ยังคงมีความสนิทสนมคุ้นเคยกันกับนักการเมืองในสังกัดรัฐบาลมาเป็นเวลายาวนาน และเคยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอด เจ้ามือหวยเคยช่วยเหลือนักการเมืองในการเป็นหัวคะแนนให้ ช่วยหาเสียง รวมทั้งการช่วยเหลือในด้านการเงินด้วย นักการเมืองก็ช่วยในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัย และช่วยเหลือให้ด้านธุรกิจให้ด้วย จากความสัมพันธ์ที่มีกันมาอย่างยาวนาน ทำให้เจ้ามือหวยใต้ดินยังคงเลือกผู้สมัครพรรครัฐบาลอยู่ต่อไป

2.2.2 เจ้ามือรายย่อยกับผลกระทบทางการเมือง

ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ กำนัน วิเชียร มั่งมี หรือ กำนันดี๊ด

เจ้ามือรายย่อย ซึ่ง กำนันวิเชียร มั่งมี ได้ให้สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางการเมืองว่า

“ผมมีความสนิทสนมกับนักการเมืองทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ปัจจุบันเป็นกำนัน ในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งก็จะเป็นหัวหน้าให้แก่ักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น นักการเมืองก็จะช่วยเหลือผมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นช่วยเหลือไม่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม ช่วยเหลือด้านคดีความ ด้านการเงิน และด้านธุรกิจ ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาผมลงคะแนนเสียงให้พรรคและผู้สมัครของพรรคไทยรักไทยเพราะรู้จักช่วยเหลือกันมานานและฟังนักการเมืองได้มาก”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นางแห่ม ๑ เจ้ามือรายย่อย เกี่ยวกับความคิดเห็นและผลกระทบทางการเมือง ได้ความว่า

“ฉันไม่เห็นด้วยกับการปราบปรามห่วยได้คืนแล้วกลับมาขายห่วยบนดิน ชาวบ้านก็ยังคงเล่นห่วยเหมือนเดิม ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่แล้ว ฉันและครอบครัวและญาติ ๆ เลือกเฉพาะผู้สมัครพรรคไทยรักไทย เพราะสนิทสนมและเคยช่วยเหลือกัน”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นายประสาร อินจันทร์ อาศัยอยู่อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เป็นเจ้ามือรายย่อย ได้ความว่า

“ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ผมและครอบครัวลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครและพรรคไทยรักไทยเพราะรู้จักกัน เคยพึ่งพาอาศัยกันมา”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายไก่อ ๑ เจ้ามือรายย่อย (ขอสงวนชื่อสกุล) เกี่ยวกับความคิดเห็นและผลกระทบทางการเมือง ความว่า

“ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาผมลงคะแนนเสียงให้พรรคไทยรักไทยทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบเขตเพราะเคยช่วยหาเสียงให้กับผู้สมัคร ส.ส.”

ผู้วิจัย สัมภาษณ์นายดาบตำรวจ ประกอบ ๑ (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นเจ้ามือรายย่อย มีภูมิลำเนาอยู่ที่ ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ผมเลือกพรรคไทยรักไทยทั้งผู้สมัครแบบเขตและแบบพรรคการเมืองเพราะรู้จักสนิทกันกับผู้สมัครมานาน”

จะเห็นได้ว่า เจ้ามือรายย่อยก็เป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนมกันกับนักการเมืองท้องถิ่นทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเช่นเดียวกับเจ้ามือรายใหญ่ จากการสัมภาษณ์ กำนันวิเชียร มั่งมี นางแห่ม ๑ นายประสาร อินจันทร์ นายสมชาย ๑ และนายดาบตำรวจประกอบ ๑ พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงเลือกผู้สมัครจากพรรครัฐบาลที่ออกนโยบายการปราบปรามห่วยได้คืนด้วยเหตุผลที่ว่า รู้คุ้นเคย และสนิทสนม เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาก่อน นักการเมืองพรรครัฐบาล มีแต่นางแห่ม ๑ เท่านั้นที่ไม่พอใจกับนโยบายการปราบปรามห่วยได้คืนของรัฐบาลเป็นอย่างมาก นางแห่ม ๑ จึงเลือกผู้สมัครพรรครัฐบาลเฉพาะแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

เท่านั้น

2.2.3 คนเดินโปกกับผลกระทบทางการเมือง

ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ นางสาววรารัตน์ วิทยาวงศ์วานิช คนเดินโปกเกี่ยวกับ ความเห็นและผลกระทบทางการเมือง ซึ่งนางสาววรารัตน์ วิทยาวงศ์วานิช ให้สัมภาษณ์ว่า

“ตั้งแต่รัฐบาลมีการปราบปรามหวยใต้ดิน เข้ามือหวยก็หยุดรับหวยไป หนู ก็ขาดรายได้ ทุกวันนี้มีรายได้จากการขายของชำเล็ก ๆ น้อย ร้านขายของชำก็ขายไม่ค่อยได้ เพราะ ส่วนใหญ่คนเขาจะไปซื้อของที่ห้างใหญ่กัน ขอมรับว่าได้รับผลกระทบมาก ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา หนูกับญาติ ๆ ไม่เลือกพรรคผู้สมัครและพรรครัฐบาล”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นางสาวกัลยา ทอดสนิท คนเดินโปก เกี่ยวกับความคิดเห็น และผลกระทบทางการเมืองต่อนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินของรัฐบาล ซึ่ง นางสาวกัลยา ฯ ได้ให้ความเห็นว่า

“เมื่อมีการปราบปรามหวยใต้ดิน เข้ามือเขาก็หยุดรับแทงไป ทุกวันนี้หนูไม่รู้ ว่าเขากลับมารับแทงใหม่หรือเปล่า เพราะหนูไม่ได้ติดต่อกับเจ้ามือมานานแล้ว และหนูก็ไม่กล้าขาย หวยอีก สำหรับในทางการเมืองนั้น หนูและพ่อ แม่ พี่น้อง พวกเราไม่เลือกพรรครัฐบาลทั้งสอง บั๊ต”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ มีพร้อม คนเดินโปก อาชีพหลักเป็นเกษตรกร ได้ ความว่า

“การที่รัฐบาลได้มีการปราบปรามหวยใต้ดิน ผมแต่ต้องระมัดระวังมากขึ้น รายได้ก็ลดลงมากในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ผมไม่ลงคะแนนเสียงให้พรรครัฐบาล”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายสมชาย ฯ (เป็นชื่อเล่น ขอสงวนชื่อสกุล จริง) นายสมชาย ฯคนเดินโปกเป็นข้าราชการสังกัดกรมสรรพากร ในจังหวัดนนทบุรีเกี่ยวกับผลกระทบทางการเมือง ได้ความว่า

“ในการเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมา ผมและญาติๆ เลือกพรรคการเมืองอื่น ไม่เลือก พรรคและผู้สมัครของพรรครัฐบาล”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นางหลิว ฯ ซึ่งเป็นน้องสาวของผู้ใหญ่บ้าน อาศัยอยู่ที่ ตำบล สวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นคนเดินโปก ได้ความว่า

“หนูไม่เลือกพรรครัฐบาลทั้งแบบเขตและแบบบัญชีรายชื่อในการเลือกตั้งที่ ผ่านมา”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นายประเทือง เตือนจิตต์ คนเดินโปก เกี่ยวกับผลกระทบทาง การเมือง ได้ความว่า

“การเลือกตั้ง ส.ส.ที่ผ่านมา ผมไม่เลือกผู้สมัครและพรรคไทยรักไทยทั้งสองบัตร”
จะเห็นได้ว่าคนเดินโพลได้รับผลกระทบจากการปราบปรามหวยใต้ดินของรัฐบาลเป็นอย่างมาก จากการสัมภาษณ์ นางสาววรรรัตน์ วิทยาวงศ์วานิช นางสาวกัญญา ทอดสนิท นายสัมฤทธิ์ มีพร้อม นายไก่อ๋ นางหลิว ฯ และนายประเทือง เตือนจิตต์ พบว่า คนเดินโพลไม่รู้จักคุ้นเคย หรือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันกับนักการเมืองเหมือนกันกับเจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย คนเดินโพลส่วนใหญ่มีความรู้สึกและปฏิกิริยาต่อต้านรัฐบาลที่ทำให้ตนเองและครอบครัวขาดรายได้ บุคคลเหล่านี้และครอบครัวจึงไม่เลือกและไม่สนับสนุนผู้สมัครและพรรครัฐบาลในการเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมา”

2.2.4 คำรวจ

ผู้วิจัย สัมภาษณ์ นายดาบตำรวจสุรพงษ์ (ขอสงวนนามสกุล) ปัจจุบันรับราชการเป็นตำรวจทำหน้าที่งานจราจรในท้องที่จังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ผมและครอบครัวไม่เลือกพรรครัฐบาล”

ผู้วิจัย สัมภาษณ์ นายดาบตำรวจบัณฑิต (ขอสงวนนามสกุล) ปัจจุบันรับราชการในจังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ผมและเพื่อนหลายคนไม่เลือกพรรครัฐบาล”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ นายดาบตำรวจอิษเรศ (ขอสงวนนามสกุล) ปัจจุบันรับราชการในจังหวัดนนทบุรี ได้ความว่า

“ ผมและครอบครัวไม่เลือกผู้สมัครและพรรครัฐบาลในการเลือกตั้งที่ผ่านมา”

จากการสัมภาษณ์ ดาบตำรวจสุรพงษ์ ฯ ดาบตำรวจ บัณฑิต ฯ และดาบตำรวจอิษเรศ ฯ จะเห็นได้ว่าตำรวจตำรวจที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินได้รับส่วนน้อยลงกว่าเดิมมากอันเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามหวยใต้ดินของรัฐบาลและตำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเมืองและนักการเมือง การเลือกตั้งที่ผ่านมาพบว่าตำรวจที่เกี่ยวข้องไม่เลือกพรรครัฐบาลทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบเขตเลือกตั้ง

3. ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน

3.1.1 เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย

ผลการศึกษา การปราบปรามหายใต้ดินของรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร พบว่าการที่รัฐบาลมีการปราบปรามโดยมีการขึ้นบัญชีผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน โดยเฉพาะผู้ที่ เป็นเจ้ามือรายใหญ่ ทำให้เจ้ามือหายรายใหญ่ และรายย่อยได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก เจ้ามือรายใหญ่ และรายย่อยส่วนหนึ่งได้หยุดพฤติกรรมการขายหายไปอย่างถาวรเพราะเกรงกลัวต่อมาตรการการจับกุมและการถูกยึดทรัพย์ แต่ยังมีเจ้ามือหายส่วนหนึ่งหยุดพฤติกรรมการขายหายเป็นการชั่วคราว เจ้ามือหายส่วนนี้ จะเฝ้าคอยดูสถานการณ์การปราบปรามของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากการปราบปรามเข้มงวดลดน้อยลง เจ้ามือส่วนนี้ก็จะกลับมาดำเนินการขายหายใหม่อีกครั้งหนึ่ง และมีเจ้ามืออีกส่วนหนึ่งที่ยังคงดำเนินการขายหายต่อไปโดยมีการระมัดระวังมากกว่าเดิม และเจ้ามือเหล่านี้ส่วนใหญ่สามารถเคี้ยวผลประโยชน์กับตำรวจได้เป็นอย่างดี สาเหตุสำคัญที่เจ้ามือหายใต้ดินรายใหญ่ และรายย่อยยังคงดำเนินการขายหายอยู่เช่นเดิมก็คือ การสนองตอบต่อการต้องการซื้อของนักเล่นหาย เพราะถึงแม้ว่า รัฐบาลจะจัดจำหน่ายหายบนดินเสียเองด้วยการออกสลากเดือนละ 2 งวด ตามงวดที่ออกสลากลอตเตอรี่ คือ งวดวันที่ 1 และ งวดวันที่ 16 ของทุกเดือน แต่ยังมีหายที่นักเล่นหายนิยมเล่นอยู่เป็นประจำอีก 2 งวด คือ หวย รกส. ซึ่งจะออกทุกวันที่ 10 ของเดือน และหวยออมสิน ที่จะออกทุกวันที่ 20 ของเดือน เพราะฉะนั้นเจ้ามือหายใต้ดินก็ยังมีส่วนแบ่งในตลาดของการเล่นหายอยู่อีก 2 งวดในแต่ละเดือน วงเงินจำนวนมากที่ยังมีผู้เล่นหาย รกส.และหวยออมสิน จึงเป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้เจ้ามือหายรายใหญ่และรายย่อยยังคงมีพฤติกรรมในการขายหายอยู่ ประกอบการประสานผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างเจ้ามือหายและตำรวจเป็นไปในลักษณะเอื้อประโยชน์ต่อกันเป็นอย่างดี

เจ้ามือหายส่วนใหญ่ขายทั้งหายใต้ดินและขายทั้งหายบนดิน โดยการขายหายบนดินบังหน้า ในส่วนของการขายหายบนดิน เจ้ามือหายรายใหญ่ รายย่อย จะไปสมัครเป็นผู้แทนจำหน่ายหายบนดินกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล แล้วจะใช้สิทธิการเป็นผู้แทนจำหน่ายไปซื้อหายบนดินจากสำนักงานสลากฯ ไปขายต่อให้กับผู้ขายรายย่อย โดยที่เจ้ามือหายจะได้รับส่วนลดจากสำนักงานสลากฯ จำนวน 12 เปอร์เซ็นต์ และจะนำไปลดให้ผู้ค้ารายย่อยอื่น จำนวน 10 เปอร์เซ็นต์ จะมีส่วนต่างกำไรเจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย จำนวน 2 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในแต่ละงวดเจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย จะรับสลากหายบนดินจากสำนักงานสลากฯ ไปขายให้ผู้ขายรายย่อย เป็นเงินกว่า 10 ล้าน ทำให้ได้กำไรเดือนละหลายแสนบาทโดยไม่ต้องนำสลากไปขายเอง และไม่มีความเสี่ยง

ที่ต้องรับซื้อเองเมื่อสลากรายไม่หมด สำหรับการขายหอยใต้ดิน เจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย มีโครงการขายความสัมพันธ์และมีลูกค้าประจำที่ซื้อขายกันเป็นประจำอยู่แล้ว การเหลือส่วนแบ่งทางการตลาดจากหอยบนดินที่เป็นหอย ๒๒๕. และหอยออมสิน ก็มีวงเงินไม่น้อยวงเงินที่แทงหอยบนดินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้รับสิ่งที่จูงใจที่ทำให้ผู้เล่นหอยยังคงนิยมเล่นหอยกับเจ้ามือหอยใต้ดินอยู่ต่อไปก็คือวิธีการซื้อที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว เพราะสามารถสั่งซื้อทางโทรศัพท์ที่ได้ตลอดเวลา การให้ส่วนลดที่สูงถึงกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ การให้ซื้อด้วยระบบเงินเชื่อ ผู้ซื้อสามารถที่จะซื้อหอยงวดนี้แล้วค่อยไปจ่ายเงินในงวดหน้าได้

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับบทความของ สังคีต พิริยะรังสรรค์ ที่เห็นว่าผู้มีอิทธิพลมักจะเป็นผู้ที่มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมายและมักจะเป็นบุคคลที่ร่ำรวยมาจากธุรกิจผิดกฎหมาย ตลอดจนใช้อิทธิพลนอกระบบเพื่อให้ตนอยู่เหนือกฎหมาย และ

สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยหอยใต้ดิน ของ ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2543:182) ที่เห็นว่า การจัดตั้งเครือข่ายและเก็บรายได้ของกระบวนการหอยใต้ดินมีอย่างกว้างขวาง โดยที่เงินจำนวนหนึ่งจะถูกจ่ายให้แก่ตำรวจเป็นค่าคุ้มครองในการดำเนินธุรกิจหอยใต้ดินและสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องกระบวนการหอยใต้ดินของบุญรักษ์ พัฒนยินดี (2543:1-25) ที่เห็นว่า คนไทยตั้งแต่อดีต-ปัจจุบันมีอุปนิสัยชอบเสี่ยงโชค การพนันได้แพร่กระจายอยู่ทุกสังคมจนดูเหมือนว่าเป็นวัฒนธรรมหรือประเพณีของคนไทยปัจจัยที่ทำให้หอยใต้ดินแพร่กระจายมากขึ้น เนื่องจากข้าราชการที่มีอำนาจจับกุมตามกฎหมายเข้าไปมีส่วนได้เสียในกระบวนการการพนันหอยใต้ดินมีโทษตามกฎหมายที่ไม่รุนแรงจนทำให้ผู้รักษากฎหมายไม่สามารถกำกับดูแลได้

โดยสรุปแล้ว การปราบปรามหอยใต้ดินของรัฐบาลทำให้เจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย ได้รับผลกระทบ แต่อย่างไรก็ตาม เจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย ก็มีการปรับตัวเองให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและในขณะเดียวกันก็จะพยายามรักษาผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมายของตนเองที่มีอยู่เดิมไว้ด้วยการอาศัยความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้กลไกในการปราบปรามของรัฐอ่อนแอลง

3.1.2 คนเดินโพย

ผลการศึกษา พบว่าการปราบปรามหอยใต้ดินของรัฐบาลทำให้คนเดินโพยได้รับผลกระทบจากการขาดรายได้ คนเดินโพยเป็นกลไกสำคัญของโครงสร้างการขายหอย เพราะคนเดินโพยเป็นผู้ที่เชื่อมโยงระหว่างเจ้ามือกับผู้ซื้อ ผลของการปราบปรามเจ้ามือหอยใต้ดิน ในส่วนของเจ้ามือหอยที่เลิกพฤติกรรมการขายหอยอย่างถาวรมีผลทำให้คนเดินโพยส่วนหนึ่งก็ต้องหยุดการขายหอยไปด้วย และคนเดินโพยอีกส่วนหนึ่งก็ปรับเปลี่ยนตัวเองไปขายหอยบนดินแทนเพื่อให้มีรายได้ไว้เลี้ยงครอบครัว บางส่วนก็ยังคงขายหอยใต้ดินอยู่โดยส่งโพยหอยให้เจ้ามือรายอื่นที่ยังคง

ขายหอยอยู่ บางส่วนที่มีงานทำประจำอยู่แล้วก็เลิกการเดิน โพงหอยไปอย่างถาวร

การศึกษานี้ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ในระดับปัจเจกชนที่เกี่ยวข้องกับหอยได้ดิน โดยเน้นการแสวงหาผลประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญและจะต่อต้านปัจจัยต่างๆ ที่เป็นปัญหาหรือเป็นอุปสรรคต่อผลประโยชน์ของตนเอง

โดยสรุป คนเดินโพง ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามหอยได้ดินของรัฐบาลทำให้ขาดรายได้ที่เคยได้เป็นประจำ แต่อย่างไรก็ตาม คนเดินโดยเองก็มีการปรับตัวด้วยการไปขายหอยบนดิน อีกส่วนหนึ่งยังคงขายหอยได้ดินเหมือนเดิมและต้องระมัดระวังการถูกจับกุมมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งขายทั้งหอยบนดินและหอยได้ดิน

3.1.3 ตำรวจ

ผลการศึกษา พบว่า นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยได้ดินของรัฐบาลที่เน้นการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยได้ดิน ทำให้ตำรวจที่มีรายได้จากการรับส่วยหอยได้ดินที่มีมาเป็นเวลายาวนานและเป็นเงินจำนวนมากในแต่ละเดือนต้องหยุดชะงักและลดน้อยลงไปมาก ส่วนแบ่งรายได้ที่มีการจัดสรรให้ตำรวจเกี่ยวข้องก็ลดน้อยลงตามไปด้วย

สอดคล้องกับผลงานเรื่อง “การน่านโยบายไปปฏิบัติ: ตัวแบบและคุณค่า” โดยเสนอตัวแบบที่อาจจะเอื้ออำนวยต่อการสร้างความสำเร็จในการน่านโยบายไปปฏิบัติคือตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการที่เห็นว่าอำนาจขององค์กร ไม่ได้อยู่ที่หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาแต่อำนาจจะกระจายทั้งองค์กรข้าราชการระดับล่างที่ติดต่อกใกล้ชิดกับประชาชน โครงการจะสำเร็จได้หรือไม่จึงขึ้นอยู่กับข้าราชการระดับนี้เป็นสำคัญ

โดยสรุป การปราบปรามหอยได้ดินของรัฐบาลได้สร้างผลกระทบต่อตำรวจทำให้การปฏิบัตินโยบายของรัฐบาลไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะตำรวจเป็นผู้ปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับประชาชนที่ต้องดำเนินการตามนโยบาย แต่ตำรวจกลับเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบเสียเอง

3.2 ผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยได้ดิน

3.2.1 เจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย

ผลการศึกษา พบว่า เจ้ามือหอยได้ดินมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งกับนักการเมือง ความสัมพันธ์ของเจ้ามือหอยกับนักการเมืองนั้นเป็นไปในลักษณะการพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกัน กล่าวคือ เจ้ามือหอยได้ดินได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง การช่วยเหลือในด้านธุรกิจ หรืออคติความต่าง ๆ การช่วยเหลือสนับสนุนของนักการเมืองทำให้เจ้ามือหอยได้ดินมีอิทธิพล มีบารมีเป็นที่เกรงกลัวต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ไม่กล้าที่จะปรปักษ์กับเจ้ามือหอยได้ดิน ส่วนที่เจ้ามือหอยได้ดินก็จะให้การช่วยเหลือนักการเมือง ด้วยการช่วยเหลือให้ได้รับการเลือกตั้ง โดยการเป็นหัวคะแนน การใช้เครือข่ายผู้เดินหอยในการหาเสียง

การช่วยเหลือในด้านการเงิน ในขณะเดียวกัน เจ้ามือห่วยไต้ดินก็ยังจัดส่งส่วยให้แก่ตำรวจ การช่วยเหลือกิจกรรมของตำรวจในพื้นที่ การบริจาคสิ่งของต่าง ๆ ให้แก่ตำรวจในวาระต่าง ๆ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือห่วยกับตำรวจเป็นไปในลักษณะของผู้อุปถัมภ์ช่วยเหลือกัน จากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันอย่างลึกซึ้งซึ่งระหว่างเจ้ามือห่วยไต้ดินกับนักการเมือง ถึงแม้ว่า รัฐบาลจะมีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลห่วยไต้ดิน แต่เจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย ก็ยังคงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครและพรรครัฐบาลอยู่เช่นเดิม

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับบทความของ สมบัติ จันทรวงศ์ (2535:28) ที่เห็นว่า ธุรกิจห่วยไต้ดินเป็นธุรกิจที่มีเครือข่ายกว้างขวางมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย คนเดินโพย เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเป็นระบบการให้การคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ทำให้เจ้ามือห่วยเป็นผู้มีอิทธิพลและอยู่ในฐานะอุปถัมภ์ สำหรับในทางการเมืองได้นำเอาเงินที่เป็นรายได้นำใช้จ่ายในการเลือกตั้งนักการเมืองบางคนพัฒนาตัวเองไปเป็นนักการเมือง และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล นิตยจิตต์ ที่ พบว่า นักการเมืองมีส่วนในการให้ความคุ้มครองเจ้ามือห่วยไต้ดิน ทำให้เจ้ามือห่วยเถื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพล ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับเจ้ามือห่วยไต้ดินเป็นลักษณะสามเส้า คือความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือห่วยไต้ดินกับนักการเมือง ทำให้เจ้ามือห่วยไต้ดินมีสถานภาพของการเป็นคนกลางที่มีอำนาจอิทธิพลทางการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือห่วยไต้ดินกับตำรวจทำให้เจ้ามือห่วยเป็นผู้อุปถัมภ์ ห่วยไต้ดินเป็นแหล่งที่สนับสนุนธุรกิจการเมือง เงินในเครือข่ายห่วยไต้ดินกลายเป็นแหล่งเงินที่สนับสนุนผู้สมัครในสังกัด นักการเมืองจะตอบแทนเมื่อได้รับการเลือกตั้ง และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคีต พิริยะรังสรรค์ ที่ทำการวิจัย เรื่อง ภาพรวมเศรษฐกิจการพนันที่ผิดกฎหมาย: นัยยะต่อเศรษฐกิจการเมืองไทย ซึ่ง สังคีต ฯ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้อเสียงในระดับต่าง ๆ ได้ใช้เงินกำไรจากธุรกิจการพนันเป็นเครื่องมือปูทางไปสู่ชัยชนะในการได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. เทศบาล และ สจ. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในประเทศไทยจะมีเจ้ามือห่วยไต้ดินอย่างน้อยหนึ่งคนได้รับเลือกตั้ง เจ้ามือห่วยจำนวนหนึ่งยังได้รับเลือกให้เป็นนายก อบจ.และนายกเทศมนตรีอีกด้วย การไต่เต้าขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองของบรรดาเจ้ามือห่วยไต้ดิน นอกจากใช้เงินซื้อเสียงแล้ว ยังใช้เครือข่ายผู้เล่นห่วยเป็นฐานในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ

สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เขาวนระ ไตรมาส (2537 : 43, 147-148) เรื่อง เจ้าพ่อกับการเมือง: การเชื่อมโยงของข่ายใยอำนาจในระบบการเมืองไทย ที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้มีอิทธิพลในสังคมไทยมีลักษณะเด่นที่อาศัยองค์การธุรกิจที่ถูกกฎหมายบังหน้า ขณะที่หลังฉากประกอบกิจการผิดกฎหมายหลายประเภท ทั้งบ่อนการพนัน ห่วยเถื่อน ค้าหญิงบริการ รุกฉ้อที่ดินป่าสงวน

ลักลอบค้าของเถื่อน ยาเสพติด รวมทั้งการมีทุนสัมพันธ์กับทุนขนาดใหญ่เป็นหัวคะแนนพรรคการเมืองและสนับสนุนนักการเมืองแลกความคุ้มครองและจ่ายเงินจำนวนมากให้ข้าราชการท้องถิ่น ทั้งตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครองและ

สอดคล้องกับ บทความของ สนธิ ลิ้มทองกุล ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการว่าด้วย “ปัญหาเจ้าพ่อ” สนธิ เห็นว่า จุดกำเนิดของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลทั้งในระดับชาติและเจ้าพ่อภูธรซึ่งมีสายสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมือง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีอิทธิพลกับข้าราชการในท้องถิ่น เป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ และอธิบายที่มาของความสัมพันธ์แบบนี้ไว้อย่างง่าย ๆ ว่าเป็นวิวัฒนาการของการสร้างวัฒนธรรมของการเอื้ออาทรกัน ระหว่างอำมาตยาธิปไตยในท้องถิ่นกับบรรดาผู้มีอิทธิพลภูธรทั้งหลาย โดยให้เหตุผลว่า อาจเป็นเพราะนิสัยคนไทยแต่ดั้งเดิม เป็นนิสัยของความถ้อยทีถ้อยอาศัยกันมาแต่โบราณ ระบอบการเลือกตั้งที่เงินซื้อสิ่งต่าง ๆ ได้ เป็นช่องทางที่ผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจเงินเข้าไปมีบทบาทในสภา ทั้งการสนับสนุนและการเข้ามาเป็นนักการเมืองเอง เป็นการปรับตัวของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล เพื่อเข้าไปอยู่ในอำนาจอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นยุคเดียวกับที่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลพยายามปรับตัวเข้าสู่การลงทุนทางธุรกิจที่อยู่ในระบบมากขึ้น และนี่คือจุดเปลี่ยนที่สำคัญของเจ้าพ่อ สนธิ เห็นว่าระบอบราชการในยุคประชาธิปไตยเป็นการเปิดโอกาสให้แก่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลเติบโตขึ้นเป็นอย่างมากและ

สอดคล้องกับบทความของ สมบัติ จันทรวงศ์ เรื่อง “บทบาทของเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย (2535:13-117) บทความนี้มองวิวัฒนาการความเติบโตใหญ่ทั้งหลายของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในมุมกว้างคือในส่วนที่เป็นบทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันและความสัมพันธ์ที่บทบาทดังกล่าวโยงกับปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม และโครงสร้างของสังคมไทยมาแต่เดิม การเกิดของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลว่า มีความเกี่ยวข้องกับ “นักเลงผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น” ซึ่งนักเลงมีมาช้านานในสังคมไทย เกิดมาจากเหตุผลทางวัฒนธรรมมากกว่าเหตุผลทางเศรษฐกิจ และนักเลงที่สามารถใช้อิทธิพลของตนเหนือผู้ถือกฎหมายหรือเหนือกลไกแห่งอำนาจรัฐได้ ก็จะกลายเป็น “เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล” ไป เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล จะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลเหนือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ก็เพราะอาศัยฐานทางเศรษฐกิจ โดยใช้เงินก้อนใหญ่เจ้าหน้าที่รัฐในระดับที่สูงเท่าที่จะทำได้ เงื่อนไขของการเป็นผู้มีอิทธิพลระดับเจ้าพ่อ อยู่ที่การสมยอมของอำนาจรัฐให้กับผู้มีอิทธิพลเพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน ะกระบวนการทางการเมืองในระบบรัฐสภาโดยตัวของมันเองเป็นช่องทางให้ผู้ที่มิฐานทางธุรกิจในต่างจังหวัดได้เข้ามามีโอกาสทางสังคมและการเมือง ซึ่งก็เป็นโอกาสของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองด้วย และการเลือกตั้งที่มีความต่อเนื่องก็ยิ่งทำให้บทบาทของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลชัดเจนและมีความสำคัญทางการเมืองมากขึ้น

และสอดคล้องกับบทความของ สังคีต พิริยะรังสรรค์ เรื่อง การคอร์รัปชันและประชาธิปไตย(2537: 199-258) บทความนี้กล่าวถึงจุดเริ่มต้นของพวกเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลว่าพัฒนามาจากนักธุรกิจท้องถิ่นเชื้อสายจีนซึ่งมีการติดสินบนบรรดาข้าราชการทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับกระทรวงมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง แต่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลในยุคหลัง พ.ศ.2510 มีลักษณะที่แตกต่างออกไปคือมีอิทธิพลเหนือกฎหมายมากขึ้นและเข้าไปมีบทบาททั้งการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ การที่เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลเข้าไปมีบทบาทในการเมืองระดับชาติได้ส่งผลต่อโครงสร้างทางการเมืองไทยและการมีบทบาทในการเมืองระดับชาตินี้เองที่เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญบทความนี้ช่วยทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าพ่อ(ผู้มีอิทธิพล)กับนักการเมืองและพรรคการเมือง ว่าเป็นไปในลักษณะการแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้จะส่งผลต่อการขยายอำนาจของเจ้าพ่อ(ผู้มีอิทธิพล) แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองด้วย

โดยสรุป ระบอบการเมืองในระบอบรับสภาพที่มีการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้มีอิทธิพลหวนเหิม โตขึ้นมา โดยตลอด ความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งระหว่างเจ้ามือห่วยและนักการเมืองในพื้นที่ทำให้นโยบายการปราบปรามห่วยของรัฐบาลที่ผ่านมาไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์และการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของเจ้ามือห่วยได้ดิน

3.2.2 คนเดินโผย (คนขาย)

ผลการศึกษา พบว่า คนเดินโผย(คนขาย) คนเดิน โผย(คนขาย)ส่วนใหญ่ จะไม่ค่อยจะมีความสัมพันธ์ รู้จักสนิทสนม ผูกพัน หรือการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในด้านต่าง ๆ กับนักการเมือง จากการศึกษาพบว่า คนเดินโผย(คนขาย)เป็นผู้ที่มีอาชีพและงานประจำอยู่แล้ว การเป็นคนเดิน โผย(คนขาย) เป็นเพียงการหารายได้เสริม เมื่อมีการปราบปรามห่วยได้ดิน คนเดินโผยส่วนหนึ่งได้เลิกขายห่วยอย่างถาวร ส่วนหนึ่งยังคงขายต่อไป แต่ต้องระมัดระวังมากขึ้น อีกส่วนหนึ่งขายทั้งห่วยบนดินและห่วยได้ดินแล้วแต่ความต้องการของนักเล่นห่วย คนเดิน โผย(คนขาย)จะมีปฏิกริยาในการต่อต้านการใช้ นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล และจะไม่ลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครและพรรครัฐบาล

การวิเคราะห์ ปฏิกริยาของคนเดิน โผย ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์โดยเน้นที่พฤติกรรมของปัจเจกชนที่มุ่งที่จะแสวงหาและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของตนเอง และจะทำการต่อต้านปัญหาหรืออุปสรรคที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ตนเองเสียประโยชน์ ซึ่งคนเดิน โผยได้รับผลกระทบจากการปราบปรามห่วยได้ดินโดยตรง และเสียประโยชน์ทำให้ขาดรายได้ไป

โดยสรุป คนเดินโผยได้รับความเดือดร้อนจากการปราบปรามห่วยได้ดินของรัฐบาลและมีปฏิกริยาที่ต่อต้านรัฐบาลด้วยการไม่สนับสนุนผู้สมัครลงรับเลือกตั้งและพรรค รัฐบาลในการเลือกตั้งที่ผ่านมา

3.2.3 ตำรวจ

ผลการศึกษา พบว่า ตำรวจ มีความสัมพันธ์กับเจ้ามือหวยใต้ดินมายาวนาน เจ้ามือหวยอยู่ในฐานะที่เป็นผู้อุปถัมภ์ช่วยเหลือตำรวจทั้งในด้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือส่วนรวม ตำรวจเองจะคอยดูแลให้เจ้ามือหวยใต้ดินสามารถประกอบธุรกิจได้ ไม่ต้องกังวลที่จะถูกจับกุม เป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

การศึกษานี้สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ นายดาบตำรวจบัณฑิตย์ ที่ให้สัมภาษณ์ว่า “ตั้งแต่รัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามหวยใต้ดิน เจ้ามือหวยใต้ดินหลายรายก็เลิกกิจการไป แต่บางรายก็ยังคงดำเนินกิจการขายหวยอยู่ ทำให้เงินนอกระบบ(ช่วย)เก็บได้น้อยลงกว่าเดิมมาก” และการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผาสุก พงษ์ไพจิตร(2543:150-182) เรื่อง เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยหวยใต้ดิน ที่ศึกษาหวยใต้ดินในแง่มุมของเครือข่ายธุรกิจที่ผิดกฎหมาย ผาสุก ที่พบว่ามีการจัดตั้งเครือข่ายและเก็บรายได้อย่างกว้างขวางโดยที่เงินจำนวนหนึ่งจะถูกจ่ายให้แก่ตำรวจเป็นค่าคุ้มครองในการดำเนินธุรกิจหวยใต้ดินและ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรักษ์ พัฒนยินดี (2543:1-25) ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการ “หวยใต้ดิน” พบว่า ปัจจัยที่ทำให้กระบวนการ “หวยใต้ดิน” แพร่กระจายมากขึ้น เนื่องจากข้าราชการที่มีอำนาจจับกุมตามกฎหมายมีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการและ

สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และอดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีที่กล่าวว่า “หวยเถื่อนหรืออาชีพไม่สุจริตถ้าข้าราชการไม่ร่วมมือด้วย ไม่ได้รับผลประโยชน์ด้วยมันเกิดขึ้นไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่มีสี ผมยกดตัวอย่างเช่น ตำรวจ ทหาร หรือฝ่ายปกครองต้องเอื้อต่อพวกนี้เขาจึงดำรงชีพและดำรงอยู่ได้ในสังคมแล้วมันรวมไปถึงการเมืองด้วย มันเอื้อซึ่งกันและกัน คือพวกนี้พอมีอิทธิพลก็ช่วยเป็นหัวคะแนนให้นักการเมืองบางที่พวกนี้มันมีอิทธิพลถึงขนาดย้ายข้าราชการได้ เพราะฉะนั้นข้าราชการดี ๆ บางที่ก็ถูกย้ายเพราะไม่ถูกกับผู้มีอิทธิพล”

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือหวยกับตำรวจเป็นในลักษณะการเอื้อประโยชน์ต่อกันอย่างลงตัว เจ้ามือหวยใต้ดินยังมีอิทธิพลอย่างกว้างขวางโดยมีข้าราชการทั้งตำรวจ ทหาร และข้าราชการฝ่ายปกครองเข้าไปมีส่วนสนับสนุนเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากเจ้ามือหวย การปราบปรามหวยใต้ดินของรัฐบาลทำให้เจ้ามือหวยใต้ดินทำให้ตำรวจได้รับผลกระทบเสียผลประโยชน์ทำให้รายได้ที่ได้รับน้อยลงมากมีรายได้เพียงเล็กน้อย ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดินมีปฏิกริยาต่อต้านนโยบายของรัฐบาลด้วยการไม่สนับสนุนผู้สมัครและพรรครัฐบาลในการเลือกตั้งที่ผ่านมา

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย ผลกระทบทางการเมืองจากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลพลหายใต้ดิน
ศึกษากรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนนทบุรี เป็นการศึกษาวิจัยในช่วงที่รัฐบาลใช้นโยบายการ
ปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดินตั้งแต่ พ.ศ. 2544 -2549

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล
หายใต้ดิน

1.1.2 เพื่อศึกษาผลกระทบและปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดินที่
เกิดจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ประชากรวิจัยคือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหายใต้ดินอันได้แก่ เจ้ามือราย
ใหญ่ รายย่อย คนเดินโพย(คนขาย) และตำรวจ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้แนวคำถามเป็นเครื่องมือ
ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง 16 คน ประกอบด้วย นักการเมือง (อดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี) 1
คน เจ้ามือรายใหญ่ 2 คน เจ้ามือรายย่อย 4 คน คนเดินโพย(คนขาย 6 คน และตำรวจ 3 คน การ
วิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดินใน
ภาคสนาม โดยได้นำเอาทฤษฎีการแลกเปลี่ยนมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อที่ 1 ผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล
หายใต้ดิน

1) เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย

การศึกษาวิจัย พบว่า เจ้ามือหายรายใหญ่ รายย่อย ได้รับผลกระทบจาก
การปราบปราม หายใต้ดิน เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย ส่วนหนึ่งได้เลิกพฤติกรรมขายหายเป็น
การถาวร เพราะเกรงกลัวต่อการปราบปรามอย่างจริงจังของรัฐบาล รวมทั้งการเกรงว่าจะมีชื่ออยู่ใน
บัญชีผู้มีอิทธิพลของทางราชการอันนำไปสู่การถูกยึดทรัพย์ เจ้ามือหายส่วนหนึ่งหยุดพฤติกรรม

ขายหอยชั่วคราว เผื่อรองกว่าการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ลดน้อยลงเบาบางลงแล้วค่อย กลับมาขายหอยใหม่อีกครั้งหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งที่ยังคงมีพฤติกรรมขายหอยอยู่แต่ต้องระมัดระวังมากขึ้น เจ้ามือในส่วนนี้สามารถที่ประสานผลประโยชน์กับตำรวจในพื้นที่ได้อย่างลงตัว ในปัจจุบันนี้ รายได้ที่เจ้ามือหอยได้รับจากการขายหอยลดน้อยลงไปมาก อันเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจที่จะซื้อหอยบนดินของรัฐบาลเพราะมีรางวัลแจ๊คพ็อตเป็นเงินหลายล้านบาท ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีการปราบปรามหอยใต้ดินทำให้เจ้ามือหอยใต้ดินรายใหญ่ รายย่อย ได้รับกระทบ แต่ความสัมพันธ์ที่มีกันระหว่างเจ้ามือ หอยใต้ดินกับนักการเมืองที่มีกันอย่างลึกซึ้งยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง

2) คนเดิน โปย (คนขาย)

การศึกษาวิจัย พบว่า คนเดิน โปย(คนขาย) ส่วนใหญ่เป็นคนที่มัวชีพและงานประจำเป็นหลักอยู่แล้ว การรับเป็นคนเดิน โปย(คนขาย)เป็นเพียงอาชีพเสริมเท่านั้น คนเดิน โปย จะได้รับเงินเป็นเปอร์เซ็นต์จากยอดการขายจากเจ้ามือหอย ซึ่งบางคนจะมีรายได้จากส่วนนี้มากกว่ารายได้จากงานประจำเสียอีกมีรายได้เลี้ยงครอบครัวได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อรัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยใต้ดิน เจ้ามือส่วนหนึ่งได้หยุดกิจการไปอย่างถาวร คนเดิน โปย(คนขาย) ส่วนหนึ่งก็ต้องหยุดการขายหอยไปเช่น ทำให้ได้รับความเดือดร้อนจากการขาดรายได้ไป เจ้ามือบางคนก็กลับมารับแทงหอยใหม่ คนเดิน โปยก็จะกลับมาขายหอยใหม่อีกเช่นกัน คนเดิน โปยอีกส่วนหนึ่งยังคงขายหอยต่อไป โดยการส่งโปยหอยให้กับเจ้ามือรายอื่นที่ยังคงขายหอยอยู่แต่รายได้ลดน้อยลงไปมากเพราะลูกค้าจะไปซื้อหอยบนดินมากขึ้น

3) ตำรวจ

การศึกษาวิจัย พบว่า ตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขบวนการหอยใต้ดิน ได้รับผลกระทบจากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยใต้ดินของรัฐบาล เพราะก่อนที่จะมีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยใต้ดินของรัฐบาล ตำรวจ ได้รับส่วยจากเจ้ามือหอยใต้ดินทั้งรายใหญ่ รายย่อย เป็นปกติ แต่เมื่อรัฐบาลมีการปราบปรามหอยใต้ดินอย่างจริงจัง ทำให้เจ้ามือรายใหญ่ รายย่อย ต้องหยุดการรับแทงหอยไป บางรายหยุดกิจการอย่างถาวร บางรายกลับมารับแทงหอยใหม่ แต่ลูกค้าก็ลดน้อยลง ทำให้เจ้ามือหอยใต้ดินมีรายได้ลดน้อยลงไปมาก ส่วยที่ตำรวจได้รับก็น้อยลงไปมากเช่นกัน

3.1.2 ข้อที่ 2 ผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหอยใต้ดิน

1) เจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย

การศึกษาวิจัย พบว่า เจ้ามือหอยใต้ดินทั้งเจ้ามือรายใหญ่ เจ้ามือรายย่อย

บางคนเป็นพ่อค้า บางคนเป็นนักการเมือง บางคนเป็นทั้งพ่อค้าเป็นทั้งนักการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือหวยใต้ดินกับนักการเมืองจะเป็นไปในลักษณะการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เจ้ามือหวยใต้ดินจะช่วยเหลือนักการเมืองโดยการ เป็นหัวคะแนน สนับสนุนหาคะแนนเสียงให้ ให้เงินสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียง ฯลฯ ในส่วนของนักการเมือง จะตอบแทนบุญคุณ โดยการช่วยเหลือเจ้ามือหวยใต้ดิน ด้วยการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ช่วยเหลือด้านคดีความ ด้านธุรกิจและการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ถึงแม้ว่า รัฐบาล จะมีการปราบปรามหวยใต้ดิน แต่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา เจ้ามือหวยใต้ดินทั้งรายใหญ่ รายย่อย ก็ยังคงลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครและพรรคพรรครัฐบาลอยู่เช่นเดิมเพราะ ความสัมพันธ์ และความผูกพันที่มีต่อกันอย่างลึกซึ้งระหว่างเจ้ามือหวยใต้ดินกับนักการเมือง

2) คนเดิน โปย (คนขาย)

การศึกษาวิจัย พบว่า คนเดิน โปย(คนขาย)ส่วนใหญ่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองไม่มีความสนิทสนมหรือเป็นหนี้บุญคุณต่อกันเป็นการส่วนตัว เมื่อถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เจ้ามือรายใหญ่ หรือรายย่อย จะเป็นผู้ช่วยเหลือและประสานงานเกี่ยวกับคดีความให้ทั้งหมด เมื่อรัฐบาลมีนโยบายการปราบปรามหวยใต้ดิน ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับคนเดิน โดยเป็นอย่างมาก คนเดิน โปยส่วนหนึ่งต้องเลิกพฤติกรรมไปอย่างถาวร ส่วนหนึ่งก็ยังคงขายหวยต่อไป แต่ต้องระมัดระวังมากขึ้นเพราะเกรงจะถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง คนเดิน โปยมีปฏิกิริยาที่ต่อต้านการปราบปรามของรัฐบาล ด้วยการไม่เลือกพรรครัฐบาล ทั้งแบบเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อในการเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมา

3) ตำรวจ

การศึกษาวิจัย พบว่า ตำรวจมีความสัมพันธ์กับเจ้ามือหวยใต้ดินในลักษณะการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เจ้ามือหวยใต้ดินจะส่งส่วยที่เป็นรายได้จากการขายหวยให้แก่ตำรวจเป็นประจำทุกเดือนเพื่อแลกกับการไม่จับกุมและเจ้ามือหวยใต้ดินจะเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมของตำรวจในวาระต่าง ๆ จากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยใต้ดินของรัฐบาลทำให้ตำรวจได้รับผลกระทบทำให้ขาดรายได้ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับหวยใต้ดิน ไม่เลือกผู้สมัครและพรรครัฐบาล

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย ผลกระทบทางการเมืองจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1.1 เพื่อแก้ไขปัญหาผู้มีอิทธิพลหายใต้ดินที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชน การนำเงินจากการขายหายใต้ดินมาซื้อเสียงของนักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นซึ่งจะเป็นอันตรายต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลควรดำเนินการนำเอาหอยมาจำหน่ายเสียเอง และนำเงินรายได้ไปใช้จ่ายกลับคืนไปสู่สังคม

2.1.2 ให้ประชาชนลด ละ เลิก การเล่นการพนันหายใต้ดินโดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่องให้ประชาชนทราบถึงโทษภัยของการเล่นการพนันหายใต้ดิน และการพนันทุกชนิด

2.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

2.2.1 แก้ไขพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถจัดจำหน่ายสลาก 3 ตัว 2 ตัวได้ และจัดสรรเงินรายได้เข้าระบบงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรเงินรายได้จากการขายสลากส่วนหนึ่งไว้เป็นกองทุนเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิก การเล่นการพนันหายใต้ดิน

2.2.2 จัดสรรเงินรางวัลสลาก 3 ตัว 2 ตัว ให้ได้รับรางวัลสูงกว่ารางวัลที่เจ้ามือหายใต้ดินกำหนดไว้และให้มีรางวัลพิเศษ(แจ็กพ็อต)เพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อหายใต้ดินเลิกซื้อหายใต้ดินเป็นการถาวร

2.2.3 แก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ให้เพิ่มมูลฐานความผิดการพนันสลากกินรวบให้สามารถยึดทรัพย์เจ้ามือได้

2.2.4 มิให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นการพนันหาย หรือเปิดเผยรายชื่อ หรือเปิดเผยจำนวนเงินที่ผู้ถูกรางวัลได้รับ เพื่อมิให้เกิดแรงจูงใจในการอยากเล่นการพนันหายของประชาชน

2.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับขบวนการหายใต้ดินที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองอย่างเป็นระบบ ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมดังนี้

2.3.1 อิทธิพลทางการเมืองกับเจ้ามือหายใต้ดิน

2.3.2 อิทธิพลหายใต้ดินกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2.3.3 การพนันหายใต้ดินกับขบวนการหาเสียงเลือกตั้ง

2.3.4 หายบนดินกับผลกระทบต่อนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับหายใต้ดิน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แนวทางการสัมภาษณ์

เรื่อง นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายใต้ดิน กับผลกระทบทางการเมือง

.....

คำชี้แจง ขอความกรุณาจากท่าน โดยกรอกข้อมูลโดยกาเครื่องหมาย ลงในวงเล็บ () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับข้อเท็จจริงหรือความเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับหายใต้ดินในลักษณะเป็น
 - () 1. เจ้ามือรายใหญ่
 - () 2. เจ้ามือรายย่อย
 - () 3. คนเดินโพย
 - () 4. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
 - () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. เพศ
 - () 1. ชาย
 - () 2. หญิง
3. อายุ

() 1. 15-20 ปี	() 2. 21-25 ปี
() 3. 26-30 ปี	() 4. 31 - 35 ปี
() 5. 36-40 ปี	() 6. 41-45 ปี
() 7. 46 ปีขึ้นไป	
4. ปัจจุบันท่านมีรายได้ต่อเดือน

() 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	() 2. 10,000 — 20,000 บาท
() 3. 20,000 — 40,000 บาท	() 4. 40,000 — 60,000 บาท
() 5. 60,000 บาทขึ้นไป	
5. ภูมิลำเนา

() 1.ต.บางไผ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี	() 2.ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี
() 3.ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี	() 4.ต.บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี

6. ระดับการศึกษา
- () 1. ต่ำกว่าระดับ ปวช. () 2. สูงกว่าระดับ ปวช.
 () 3. สำเร็จปริญญาตรี () 4. สำเร็จปริญญาโท
 () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. อาชีพหลัก
- () 1. ข้าราชการพลเรือน () 2. ข้าราชการทหาร/ตำรวจ
 () 3. นักธุรกิจ/ค้าขาย () 4. ทนายความ
 () 5. นักการเมืองอาชีพ () 6. เกษตรกร
 () 7. รับจ้าง/พนักงานบริษัท () 8. อื่นๆ (โปรดระบุ)
8. ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- () 1. ไทยรักไทย () 2. ประชาธิปัตย์
 () 3. มหาชน () 4.ชาติไทย
 () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)
9. ท่านมีความสัมพันธ์รู้จัก/สนิทสนม/คุ้นเคยกับนักการเมืองหรือไม่
- () มีในระดับ (กาได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
 () 1. นักการเมืองระดับชาติ
 () 2. นักการเมืองระดับท้องถิ่น
 () 3. อื่นๆ (โปรดระบุ)
- () ไม่มี
10. ท่านเกี่ยวข้องกับการเมืองในฐานะใด
- () 1. เป็นกรรมการบริหารพรรค
 () 2. เป็นเจ้าหน้าที่พรรค
 () 3. เป็นผู้สมัครลงรับเลือกตั้งในระดับชาติ
 () 4. เป็นผู้สมัครลงรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น
 () 5. เป็นผู้สนับสนุนทางการเงิน
 () 6. เป็นหัวคะแนน (หรือช่วยสนับสนุนหาเสียงด้วยวิธีอื่นๆ)
 () 7. ไม่เกี่ยวข้อง
11. ก่อนการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวยได้คืนท่านเคยได้ประโยชน์จากการ
 รู้จัก คุ้นเคยกับนักการเมืองหรือไม่
- () เคยได้ประโยชน์จาก

- () 1. การปกป้องคุ้มครองมิให้เจ้าหน้าที่จับกุม
- () 2. การช่วยเหลือเมื่อมีคดีความ
- () 3. ช่วยเหลือในหน้าที่การงาน
- () 4. ช่วยเหลือทางด้านธุรกิจ
- () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. **หลัง**จากการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายได้คืนความสัมพันธ์ของท่านที่มีต่อ นักการเมือง เป็นไปในลักษณะใด

- () 1. ยังมีความสัมพันธ์เหมือนเดิม
- () 2. มีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น
- () 3. มีความสัมพันธ์ลดลง
- () 4. ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

13. นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายได้คืนมีผลกระทบต่อท่านหรือไม่

- () 1.มีผลกระทบในลักษณะที่ท่านได้ประโยชน์(โปรดอธิบาย)
.....
.....
.....
- () 2. มีผลกระทบในลักษณะที่ท่านเสียประโยชน์ (โปรดอธิบาย)
.....
.....
.....
- () 3. ไม่มีผลกระทบ
- () 4. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

14. **ก่อน**การประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายให้คืน ท่านมีทัศนคติต่อการเมืองและ นักการเมืองอย่างไร

- () 1. มีทัศนคติที่ดีต่อการเมืองและนักการเมือง เพราะ (โปรดระบุเหตุผล)
.....
.....

() 2. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมืองและนักการเมือง เพราะ (โปรดระบุเหตุผล)

.....
.....
.....
.....

15. หลังการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหายไ้ดิน ท่านมีทัศนคติต่อการเมืองและนักการเมืองอย่างไร

() 1. มีทัศนคติที่ดีต่อการเมืองและนักการเมือง เพราะ (โปรดระบุเหตุผล)

.....
.....
.....
.....

() 2. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมืองและนักการเมือง เพราะ (โปรดระบุเหตุผล)

.....
.....
.....
.....

16. ในการเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมา ท่านลงคะแนนเสียงให้แก่พรรคและผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคไทยรักไทย หรือไม่

- () 1. ลงคะแนนเสียงให้ทั้งพรรคและตัวบุคคล
- () 2. ลงคะแนนเสียงให้เฉพาะพรรค
- () 3. ลงคะแนนเสียงให้เฉพาะตัวบุคคล
- () 4. ไม่ลงคะแนนเสียงให้ทั้งพรรคและตัวบุคคล
- () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....
.....

17. ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทหวายใต้ดินของรัฐบาลอย่างไร

บ้าง.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

18. ท่านคิดว่าการเมืองและนักการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลหวายใต้ดินหรือไม่อย่างไร.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

นาย พิสุทธิ อัจฉรินทร์เพ็ญ

โทร.0-1407-8231

ข้อมูลของท่านเป็นความลับเฉพาะบุคคล ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและจะไม่มีการนำไปเปิดเผยใดๆ ทั้งสิ้น

ภาคผนวก ข

คำสัมภาษณ์ของ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา (อดีตรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย และ อดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี)

คำสัมภาษณ์ของ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2548

- ผู้วิจัย** : ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ท่านกรุณาให้โอกาสผมได้สัมภาษณ์เรื่องเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลซึ่งนโยบายนี้เกิดขึ้นในสมัยที่ท่านเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และท่านก็เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการตามนโยบายการปราบปรามมาตั้งแต่ต้น จึงอนุญาตสัมภาษณ์เลยนะครับ
- ผู้วิจัย** : นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่รัฐบาลประกาศออกมานี้ เป็นแนวความคิดของใครครับ
- นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา** : อันนี้ที่จริงแล้วคนที่วางแผนตั้งแต่ต้นก็คือ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เพราะว่าจากการที่ได้มีการปราบปรามยาเสพติดจนได้ผลมาแล้วในระดับหนึ่ง ท่านก็ได้ปรารภกับคณะทำงานในการปราบปรามยาเสพติดที่มี พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นประธาน มีผมและพล.ต.ท.ชิตชัย วรรณสถิตย์ เป็นต้น ท่านก็บอกว่า การปราบปรามยาเสพติดก็เป็นส่วนหนึ่งของการที่จะทำให้บ้านเมืองดีขึ้นปราศจากการที่มีคนเอาไรด์เอาเปรียบแล้วก็ร่ำรวยบนความทุกข์ยากของประชาชนและความทุกข์ยากของประชาชนนั้น ไม่มีแค่ยาเสพติดเพียงอย่างเดียว ยังมีเรื่องของความยากจนที่เกิดขึ้นจากบ่อนการพนัน จากเรื่องของมือปืนรับจ้างจากเรื่องของการค้าของเถื่อนหรือเรื่องของผู้มีอิทธิพลทั้งหลาย คิวรถจักรยานยนต์ คิวรถตู้ นายกทักษิณ ชินวัตร ท่านก็บอกว่า ถ้าเราจะให้บ้านเมืองอยู่ในกฎกติกาแล้ว ทำให้ทุกเท่าเทียมกันใครอยากจะทำมาหากินสุจริตก็ทำได้โดยไม่ต้องมีใครอยู่เบื้องหลังคอยเก็บหัวคิวและอาชีพอที่ไม่ถูกต้อง ท่านใช้คำว่า “เอาของที่อยู่ใต้โต๊ะใต้ดิน บางอย่างก็ต้องเลิกไป บางอย่างก็ต้องทำให้ถูกต้องให้อยู่บนดิน” เช่นหวยใต้ดินก็ต้องมาอยู่บนดินอย่างนี้เป็นต้น ท่านก็เลยมาให้พวกเราคิดว่าผู้มีอิทธิพลมีประเภทใดบ้าง แล้วควรจะดำเนินการอย่างไรบ้าง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ กับผมและคณะทำงานได้นำนโยบายของนายกรัฐมนตรึมาสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัย : เมื่อท่านและคณะทำงานได้รับนโยบายจากนายกรัฐมนตรีให้มีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลแล้ว กระบวนร่างนโยบายและแนวทางปฏิบัติตามนโยบายมีบุคคลใดหรือหน่วยงานใดรับไปดำเนินการครับ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : เมื่อท่านนายกรัฐมนตรีได้เห็นนโยบายแล้ว มีคณะกรรมการชุดเดิมอยู่แล้วคือ คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานราชการหลายหน่วยงานโดยมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปป.ส.)

เป็นเลขานุการซึ่งตอนนั้นมี พล.ต.อ.ชิดชัย วรรณสถิตย์ เป็นเลขาธิการปปส.เขาก็ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจะเสนอร่างแนวทางในการปฏิบัติและให้คำจำกัดความของผู้มีอิทธิพลว่า มีประเภทอะไรบ้าง แล้วการจะปราบปรามผู้มีอิทธิพลต้องดำเนินการอย่างไรบ้างในแต่ละแซกชั่นของมันนะครับแล้วเมื่อร่างแนวทางการปฏิบัติเสร็จแล้วก็เสนอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบและก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า

คณะกรรมการปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยมี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เป็นประธานและก็มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธาน และมีคณะกรรมการประกอบด้วยหลายฝ่ายเช่น

เจ้าหน้าที่ ปปส. ปปง. สุลกากร สรรพากร

ที่ไปดูแลในการปราบปรามในเรื่องนี้ คือ สร้างหลักการและให้มี

ผู้รับผิดชอบแล้วก็มีการประชุมกันหลายครั้งที่จะดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในเรื่อง

นี้ นี่เป็นการยกคือการที่จะปราบปรามผู้มีอิทธิพลหลังจากที่รู้แล้วว่า มีประเภทใดบ้าง

ที่อยู่ในข่ายของคำว่าผู้มีอิทธิพล โดยใช้กฎหมายหลายฉบับเข้ามาจับ และใช้กฎหมาย

ฟอกเงินของ ปปง. ด้วยเข้ามาเกี่ยวข้องในด้านที่ทำงานในหน่วยที่เขาเรียกว่า ทำงาน

เป็นการลับเฉพาะมีผู้ที่อยู่ไม่กี่คนก็คือต้องมีการทำบัญชีรายชื่อผู้มีอิทธิพล แต่ว่าการ

ขึ้นบัญชีผู้มีอิทธิพลนั้น ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเชื่อเสียทีเดียวตามบัญชี ที่รายงาน

มาจะต้องมีการตรวจสอบหลายชั้น จนกระทั่งเรามีความมั่นใจว่าคนเหล่านี้ เขาทำ

ความผิดกฎหมายจริง มาตรการที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้ทำก็คือว่า ต้อง

ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ตรงไปตรงมา แต่ขณะเดียวกันนั้นก็ใช้หลัก

เมตตาธรรมควบคู่กันไปด้วย หมายความว่า ถ้าเตือนได้ให้เลิกเสีย ท่านนายกฯว่าที่ผ่าน

มาถ้าไม่มีหลักฐานเอาความผิดได้ แล้วก็รู้ตัว ให้เลิกเสียก็จะให้ความเมตตาธรรมควบคู่

กันไปด้วย หมายความว่า ถ้าเตือนได้ให้เลิกเสีย ท่านนายกฯว่าที่ผ่านมาถ้าไม่มี

หลักฐานเอาความผิดได้ แล้วก็รู้ตัว ให้เลิกเสีย ก็จะให้ความเมตตาธรรม คือไม่เอาเรื่อง

กัน ถ้ามีหมายจับมีหลักฐานชัดเจนว่าได้กระทำความผิดก็ต้องว่าไปตามกฎหมาย เมื่อเราประกาศชัดเจนอย่างนี้บางคนก็เลิกเลย บางคนก็เขียนจดหมายมาถึงผมก็มี เขียนจดหมายมาถึง พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ก็มี ว่าเขาเลิกไปแล้ว ให้ตรวจสอบเขาได้ แล้วถ้ามีใครไปอ้างเป็นลูกน้องเขา หรือเครือข่ายเขา ให้ดำเนินการตามกฎหมาย เขาไม่เกี่ยวข้องแล้ว

ผู้วิจัย : ในเรื่องขบวนการร่างนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลนี้ ทราบว่ามีจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นร่างนโยบาย และแนวทางในการปฏิบัติการตามนโยบายกันด้วยใช่หรือไม่ครับ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ใช่ครับ มีการจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการกัน 2 - 3 รอบแล้ว จึงออกมาเป็นแผนปฏิบัติการ สำหรับบัญชีผู้มีอิทธิพลก็มีการถ่วงถ่วงกันหลายรอบ เช่นกัน สมมติว่าอยู่ในพื้นที่ จะมีกรถถ่วงมาจากอำเภอ และจากจังหวัดก่อน แล้วก็ส่งมาในระดับกระทรวง เช่นว่า ถ้ามันเกี่ยวข้องกับการเสียดาภิ กระทรวงการคลังก็ไปเช็คดู ถ้ามันเกี่ยวข้องกับมือปืนรับจ้างผิดกฎหมายทั้งหลายกระทรวงมหาดไทยก็จะเช็คดูอีกรอบหนึ่ง แต่ถ้าเป็นผู้มีอิทธิพลประเภทเช่นว่า มือปืนหรือเป็นคนมีสื่ออย่างนี้ กระทรวงกลาโหมจะเป็นผู้ดูแลตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วตอนนั้นถ้าเราเห็นรายชื่อแล้วเราจะตกใจนะ รายชื่อที่ส่งมาบางทีมันก็อยู่ไกลจากตัวของรัฐบาลบ้าง บางทีเราก็นึกไม่ถึงว่ามันอยู่ตรงนั้น มันอยู่ตรงนี้ แต่จะไม่เชื่อทั้งหมด เราต้องตรวจสอบหลายครั้ง คือถ้าไม่มีหลักฐานจริง ๆ เราก็ต้องดักเตือน โดยสรุป ตอนนั้นเรามีบัญชีผู้มีอิทธิพลจริง ๆ เป็นพันคน แล้วถ่วงถ่วงสุดท้ายเหลือเป็นร้อย

ผู้วิจัย : ในบัญชีผู้มีอิทธิพลที่ท่านได้รับ มีรายชื่อของนักการเมืองระดับชาติ และระดับท้องถิ่นอยู่ด้วยหรือไม่

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : มีทั้งนั้นแหละ แต่บางคนในอดีตต่อมาก็เป็นนักการเมือง พุดง่าย ๆ ในระดับสภาอดีตนักการเมืองก็มี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ก็มี นักการเมืองท้องถิ่นก็เยอะเลย นายกเทศมนตรีบ้าง นายก อบต. บ้าง แต่เราก็ไม่ได้เอาชื่อนั้นมาดำเนินการ ต้องเอาหลักฐาน ต้องว่ากันตามหลักฐานจริง ๆ และชัดเจน ถ้าไม่ชัดเจนก็อย่างว่านะเพราะนายกรัฐมนตรีต้องการให้ใช้หลักเมตตาธรรมไปเตือน ซึ่งบางคนเขาก็บอกว่าในอดีตไม่มีใครไปปราบปรามอย่างจริงจัง ถ้าเขาไม่ทำคนอื่นทำเขาก็เสียเปรียบ เพราะฉะนั้นรัฐบาลขอให้เขาเลิกเขาก็พร้อมที่จะเลิก

ผู้วิจัย : ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับห่วยได้คืนลงสมัคร ส.ส.และได้รับการเลือกตั้งเขาไปในสภาบ้างหรือไม่ครับ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา: ผมได้พ้นจากหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมาปีกว่าแล้ว ไม่ได้ติดตามว่ามีหรือไม่ แต่ว่าในอดีตตอนผมดูแลอยู่ต้องยอมรับว่ามี บางทีเราก็เห็นแล้ว ก็เห็นว่ามันก็ตรงไปตรงมาของบัญชี

ผู้วิจัย : ในช่วงที่ท่านเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น มีรายชื่อนักการเมืองระดับชาติ และระดับท้องถิ่นอยู่ในบัญชีของผู้มีอิทธิพลบ้างหรือไม่ครับ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา: ตอนนั้นมีอยู่บ้าง และ ส.ส.ในปัจจุบันมีค่อนข้างน้อย มีไม่กี่คน แต่ในอดีตมีหลายคน แต่ว่านักการเมืองท้องถิ่นมีเยอะ รวมทั้งคนมีสี ระดับนายพล ระดับนายพันก็เยอะ รวมทั้งระดับเล็ก ๆ หัวหน้าคิวมอเตอร์ไซด์ก็มี เราก็ให้เลิกไป ซึ่งผมคิดว่าที่ทำได้ผลระดับหนึ่งแต่อาจจะขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากรัฐบาลเปลี่ยนรัฐมนตรีบ้าง เปลี่ยนรัฐบาลบ้าง แต่ว่านายกรัฐมนตรีก็ยังตั้งใจที่จะทำต่อไป แต่เนื่องจากช่วงของการเลือกตั้งบ้าง ช่วงของสถานการณ์ภาคใต้บ้าง งานเหล่านี้จึงลดน้อยขยับย่อไปบ้าง คิดว่ารัฐบาลคงจะต้องทำต่อไป เพราะจริงแล้วอย่างที่พูดก็คือว่าความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนหรือความยากจนมันเกิดขึ้นจากเหตุผลของที่มีผู้มีอิทธิพลส่วนหนึ่ง เช่นว่า คนจนจะไปเอาที่ทำมาหากินไร่สองไร่ก็จะผิดกฎหมายโน่นผิดกฎหมายนี่ แต่คนรวยไปเอาที่ดินเป็นหมื่นไร่ก็ไม่ผิด ถ้าเรากระจายอย่างเรื่องที่ดินกระจายให้กับพี่น้องประชาชนที่ยากจน ทำได้เยอะ คนเหล่านั้นก็จะดีขึ้น หรืออาชีพบางอาชีพต้องเสียเบี้ยไ้ลายทางเยอะ เช่น การขายของบนทางเท้า หรือขับมอเตอร์ไซด์ต้องเสียเงินเดือนละหลายสตางค์เป็นการเอารัดเอาเปรียบสังคม

ผู้วิจัย : ในการกำหนดนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทหวายไ้ดิน รัฐบาลได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในทางการเมืองบ้างหรือไม่ครับ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา: พวกเราก็มาคิด ท่านนายกรัฐมนตรีก็คิดเช่นเดียวกันกับพวกเราว่า การดำเนินการตรงไปตรงมามันจะกระทบต่อคะแนนเสียง แต่นายกรัฐมนตรีบอกกับพวกเราว่าถ้าเราไม่ได้คะแนนเสียงเนื่องจากผู้มีอิทธิพลไม่เลือกเรา เราจำเป็นต้องยอมเราเอาคะแนนจากคนที่ทำมาหากินสุจริตดีกว่า ท่านบอกว่า ไม่เป็นไร เสียคะแนนจากคนที่ผู้มีอิทธิพลก็เสียไป ท่านก็อ่านาคเหมือนกัน ท่านบอกว่า ถ้าเราทำงานอย่างจริงจัง คนที่เข้าใจรัฐจะมีมากกว่า เขาจะเลือกเรา เพราะฉะนั้นท่านก็บอกว่า ถ้าเจอผู้มีอิทธิพลไม่ว่าจึนามสกุลเดียวกับท่านหรือนามสกุลใหญ่ ๆ โตะ ๆ สมาชิกพรรคไทยรักไทย หรือพรรคร่วมรัฐบาล หรือฝ่ายค้าน ไม่ต้องดูหน้า ไม่ต้องดูนามสกุล ให้ดำเนินการทั้งหมดเลย ใช้ความเด็ดขาด ถ้านายกรัฐมนตรีไม่ใช้ความเด็ดขาดก็ยากเหมือนกัน ในระหว่างดำเนินการก็มีนักการเมือง ส.ส.หลายคนก็มาขอรับรองว่า นโยบายอย่างนี้ ทำให้เราขาด

พวก ขาดหัวกะเนนเยอะ ผมบอกว่า เรื่องนี้ต้องไปคุยกับท่านนายกรัฐมนตรีโดยตรง ผมมีหน้าที่ทำงานตามนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผมคิดว่ามันได้ประโยชน์จริง ๆ ก็คือมือปืนรับจ้าง ซึ่งผมคิดว่าในโลกนี้ในประเทศต่าง ๆ คบมีไม่กี่ประเทศที่มีอาชีพฆ่าคนแล้วได้เงิน ประเทศอื่นผมว่าหายากนะ เราขึ้นชื่อว่ามือปืนรับจ้างแสดงว่าเป็นอาชีพหนึ่งซึ่งผมเศร้าใจ แล้วก็มีเป็นซุ่ม ๆ เลย ตอนที่ผมเป็นรัฐมนตรีมหาดไทย ผมได้สั่งผู้ว่าคนหนึ่งว่า ผู้มีอิทธิพลกลุ่มแรกที่ต้องดำเนินการคือหัวหน้าซุ่มมือปืนรับจ้าง และมีมือปืนรับจ้างจำนวนเท่าใด ให้ขึ้นบัญชีให้หมด ให้จัดการให้หมด ตอนนั้นผมจำได้ว่ามือปืนรับจ้างที่ขึ้นบัญชีไว้ทั้งหมด 800 กว่าคน และตอนหลังเขาปราบปรามจับแล้วก็หนีกระเซอะกระเซิง เราจับเขาคุกพร้อมคดีเกาะประมาณ 500- 600 กว่าคนในช่วงนั้นคดีอาชญากรรมฆ่าคนลดน้อยลงไป พวกมือปืนรับจ้างนี้ใครมีอาชีพไม่สุจริตก็จะจ้างมือปืน เช่นจะเปิดบ่อนก็เอามือปืนมาคุ้มครอง โดยเฉพาะหนีอกระบบ อันนี้ก็อิทธิพลดำเนินการได้ก็ต้องมีมือปืนไว้ชู่คนให้จ่ายหนี้ ซึ่งอันนี้ผมคิดว่าถ้าต้องการให้กฎหมายเป็นกฎหมายต้องมีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลอย่างจริงจัง ถึงแม้ว่าเราไม่สามารถปราบปรามได้อย่างร้อยเปอร์เซ็นต์ ต้องทำให้มันเหลือน้อยที่สุด ถ้าเพื่ออยู่ในสภาพที่ผู้มีอิทธิพลทำอะไรอยู่เหนือกฎหมายได้แล้ว คนมีสิทธิakinอยู่กับผู้มีอิทธิพลชาวบ้านจะเดือดร้อนต่อไปไม่สิ้นสุด

ผู้วิจัย : ท่านคิดว่า ได้มีการนำเอาเงินที่ได้มาจากการขายยาเสพติด บ่อนการพนัน และหวยได้ดินมาใช้จ่ายในการเลือกตั้งหรือไม่ครับ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา: มีการเอาเงินที่ได้จากการกระทำความผิดกฎหมายมาใช้จ่ายในการเลือกตั้งหรือไม่ ยังพูดชัดเจนไม่ได้ แต่เงินรายได้จากพวกผิดกฎหมายทั้งหลายมาใช้ในการสร้างอิทธิพลในทางธุรกิจ ในทางการเมืองนี้เยอะแน่นอน เราแค่ยาเสพติดอย่างเดียวผมเคยให้เจ้าหน้าที่มาวิเคราะห์แล้ว ปีหนึ่งเป็นเงินแสนล้านบาท เพราะว่าคนคิดยาเสพติดตอนที่เราปราบปรามกันจริงๆประมาณเป็นล้านคน ยาเม็ดหนึ่งสองร้อยบาท คิดดูว่ามันเท่าไร ผมคำนวณดูตอนนั้นมันปีหนึ่ง ๆ 7-8 หมื่นล้านบาท รอดคิดว่า สิบปีที่ผ่านมาระไม่ปราบปราม เงินยาเสพติดมันตกอยู่ในมือผู้มีอิทธิพลเท่าไร และเงินพวกนี้มันไปสร้างอิทธิพลต่อเช่น เปิดบ่อน จ้างมือปืนรับจ้าง แล้วผมคิดว่าส่วนหนึ่งมาใช้ในการเลือกตั้งท้องถิ่นและเงินพวกนี้มันไปสร้างอิทธิพลต่อเช่น เปิดบ่อน จ้างมือปืนรับจ้าง แล้วผมคิดว่าส่วนหนึ่งมาใช้ในการเลือกตั้งท้องถิ่นและในระดับชาติ แต่ว่าคงไม่ถึงกับให้พรรคการเมืองนะ ผมเข้าใจอย่างนั้น แต่ให้ส่วนตัวกันมากกว่า

ผู้วิจัย : ในช่วงที่ท่านเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีข้อมูลของนักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับห่วยใต้ดินหรือไม่ครับ

นายวันมະหะมัดนอร์ มะทา : ห่วยใต้ดินนี้ ในระดับชาติยังไม่มี แต่ในระดับท้องถิ่นมี คือมีทั้งยาเสพติดแล้วก็เรื่องของห่วยเถื่อนมันไปด้วยกัน แล้วมีหลักฐานค่อนข้างชัดเจนเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่

ผู้วิจัย : มีข้าราชการตำรวจหรือข้าราชการฝ่ายปกครอง เข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลห่วยเถื่อนหรือไม่ครับ

นายวันมະหะมัดนอร์ มะทา : ครับ ห่วยเถื่อนหรืออาชีวะไม่สุจริต ถ้าข้าราชการไม่ร่วมมือด้วย ไม่ได้รับผลประโยชน์ด้วยมันเกิดขึ้นไม่ได้ ในบ้านเมืองอื่น ๆ เช่นประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ข้าราชการไม่ร่วมมือกับพวกนี้ อิทธิพลเหล่านี้ก็เกิดขึ้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าราชการเป็นตัวสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่มีสิทธิ ผมยกดตัวอย่างเช่นตำรวจ ทหาร หรือฝ่ายปกครองต้องเอื้อต่อพวกนี้ เขาจึงดำรงชีพและดำรงตนอยู่ได้ในสังคมแล้วมันรวมไปถึงการเมืองด้วย มันเอื้อซึ่งกันและกัน คือพวกนี้พอมีอิทธิพลก็ช่วยเป็นหัวคะแนนให้นักการเมือง เมื่อนักการเมืองได้รับการเลือกตั้งมา ก็เอื้อต่อพวกนี้ นักการเมืองก็ให้การคุ้มครองแล้วบางที่ไอ้พวกนี้มันมีอิทธิพลถึงขนาดย้ายข้าราชการได้ เพราะฉะนั้นข้าราชการที่ดี ๆ บางทีก็ถูกย้าย เพราะว่าไม่ถูกกับผู้มีอิทธิพล แล้วข้าราชการที่เลว ๆ จะได้ตำแหน่งที่ดี ๆ เพราะพวกนี้มันช่วยเหลือกัน เพราะฉะนั้นผมจึงถือว่าผู้มีอิทธิพลเป็นมะเร็งร้ายของสังคมในการพัฒนาประชาธิปไตย หรือการแก้ปัญหาของประเทศเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัย : ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา มีนักการเมืองที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับห่วยเถื่อนลงสมัคร ส.ส. บางหรือไม่

นายวันมະหะมัดนอร์ มะทา : คือสรุปแล้ว การเมืองเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับห่วยเถื่อนหรือผู้มีอิทธิพล แล้วแต่จังหวัดใครจะครองอำนาจอยู่ เพราะฉะนั้นพูดอย่างตรงไปตรงมาว่า ฝ่ายค้านก็มี ฝ่ายรัฐบาลก็มี ผมหมายถึงการเลือกตั้งที่ผ่านมา

ผู้วิจัย : ท่านคิดว่าในปัจจุบันนี้มีการลักลอบเล่นการพนันห่วยใต้ดินอยู่อีกหรือไม่

นายวันมະหะมัดนอร์ มะทา : ผมคิดว่ายังมีอยู่แต่ก็ลดน้อยลงกว่าเดิมมาเยอะ เพราะการที่รัฐบาลเข้าไปแย่งตลาดขายห่วย 3 ตัว 2 ตัวในปีที่แล้วรัฐบาลได้กำไรเกือบหมื่นสองพันล้านนี้เราคิดว่าพอค้าห่วยเถื่อนได้กำไรเท่านี้หรือน้อยกว่านี้เพราะต้องจ่ายให้เจ้าหน้าที่บ้างนะ กำไรเจ็ดแปดพันล้านบาทนี้ตกอยู่ในมือของคนชั่วเงินนี้มันไปต่อยอดในการทำมาค้าชั่วต่อไป ผมจึงถือว่า การตัดสินใจของรัฐบาลเอาห่วยใต้ดินมาอยู่บนดินเสีย ที่นี้หลาย

คนอาจจะวิจารณ์ว่า ทำไมจึงไม่เลิกเสียเลย คือจริง ๆ แล้วรัฐบาลอยากจะเลิกแต่ตามจริง ๆ นิติชนไทยเลิกซื้อหวยได้ดิน ได้มัย มันเลิกไม่ได้ มันก็ต้องพยายามหาซื้อจนได้เมื่อมีความต้องการ ไอ้คนที่มันจะขายถึงจะเสี่ยงหน่อยเนรมิรายได้เยอะอย่างว่า เจ็ดแปด พันล้านบาท มันก็ต้องทำ เพราะคนไทยนี่มันเลิกไม่ได้ ก็มาทำเสียให้อยู่บนโต๊ะ แล้วก็เอากำไรไปช่วยคนจนต่อเอาไปให้ทุนกับเด็กอยากจนได้เรียนหนังสือทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศซึ่งผมว่าได้ประโยชน์เยอะ

ผู้วิจัย : ท่านคิดว่า นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ครับ
นายวันมะหะมัดนอร์ มะทา : พูดถึงความสำเร็จ ถือว่าจะไม่ได้ทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ ผมคิดว่าได้ถึงหกสิบ เจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์ เพราะว่ารัฐบาลก่อนไม่เคยมีการปราบปรามผู้มีอิทธิพลอย่างจริงจัง แม้แต่เรื่องยาเสพติดเพราะว่าทั้งหมดมันจะกระทบต่อฐานเสียงของรัฐบาล นักการเมือง ฝ่าย ส.ส.ก็ไม่ยอม กลัวจะสอบตก แต่ว่ารัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นรัฐบาลที่มีเสียงข้างมาก นายกรัฐมนตรีค่อนข้างที่จะมีอำนาจมากกว่ารัฐบาลที่ผ่าน มา ถ้ารัฐบาลประเภทหลายพรรครวมกัน คะแนนเสียงสูสี ผมว่าทำไม่สำเร็จหรอก เพราะว่าผมรู้สึกเลยว่า ถ้าหากไม่มีอำนาจมากเหมือนกับรัฐบาลที่ผ่านมา ผมเห็นเลย นักการเมืองใหญ่ ๆ มาขอเลย “อย่าทำนะ คนนี้จับไม่ได้ จับแล้วเสียคะแนนเสียง” ผมก็บอกไปว่าไม่ได้ต้องไปคุยกับนายกเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องนโยบาย เพราะถ้าเราวันคนนี้อีกหลายคนจะทำอย่างไรในที่สุดเราก็ทำไป แต่ว่าในที่สุดก็ต้องยอมรับว่าผู้มีอิทธิพลลดลง ของที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายลดลง แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ผลการเลือกตั้งที่ผ่านมา เห็นชัดว่า ไอ้ที่เรากลัวผลกระทบนั้นก็กลับเป็นไปในทางที่ดีด้วยซ้ำไป พรรคไทยรักไทยซึ่งปราบปรามผู้มีอิทธิพลหวดยเถื่อน ปราบยาเสพติด พวกเหล่านี้ไม่ชอบ ต่อต้านที่สุด แต่ว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเขาให้คะแนนอย่างท่วมท้น ผมคิดว่าเป็นการตัดสินใจที่คุ้ม แต่แน่นอนคนที่ดำเนินการ นายกรัฐมนตรีเองนอกจากจะเสี่ยงต่อการที่คะแนนเสียงจะเป็นอย่างไรแล้วความปลอดภัยส่วนตัวต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นเพราะไปทำลายผลประโยชน์เขาเป็นหมื่น ๆ ล้าน

ผู้วิจัย : ผมขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้สัมภาษณ์ ขอขอบพระคุณครับ

ภาคผนวก ก

- คำบรรยายการมอบนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี
- คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 139/4 เรื่อง การปราบปรามผู้มีอิทธิพล
- คำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานปราบปรามผู้มีอิทธิพล
- บันทึกข้อความ เรื่องการป้องกันปราบปรามการ ลักลอบเล่นการพนัน สลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คำบรรยาย

การมอบนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ของนายกรัฐมนตรี

วันอังคารที่ 20 พฤษภาคม 2546 เวลา 10.15 - 11.50 น.

ณ สโมสรตำรวจ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

เรื่อง ผู้มีอิทธิพล

เราทั้งหลายได้ร่วมกันปกป้องผู้อ่อนแอในสังคม เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2546 เราได้ปกป้องผู้อ่อนแอในสังคม คือ เด็ก และเยาวชน ซึ่งเติบโตในสังคมที่แวดล้อมไปด้วยยาเสพติด ในขณะนี้เราจะปกป้องคนจน คนไทยทั่วไป คนไม่มีเส้นให้มีศักยภาพในการทำมาหากิน นี่คือ มาตรการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความยากจนนำ Underground Economy ให้กลับมาสู่ความถูกต้องทางกฎหมาย ในอดีตเราไม่มีเจ้าภาพ ข้าราชการเงินเดือนน้อยไม่ตรงกับสถานะภาพทางสังคม ทำให้เกิดผู้มีอิทธิพล ไม่เกิดประชาธิปไตยที่แท้จริง นักเศรษฐศาสตร์ยังออกมาวิจารณ์ออกแบบรัฐธรรมนูญ

เราต้องย้อนกลับไปใช้ Social Contract Theory ซึ่ง John Locke ได้พูดไว้เป็นหลักของประชาธิปไตย การที่ประชาชนรวมกันอยู่เป็นรัฐ ตัวแทนทำหน้าที่ คือ รัฐบาลที่ข้าราชการเป็นเครื่องมือให้ออกกฎระเบียบเพื่อให้อยู่ร่วมกัน โดยสันติ ไม่ให้คนแข่งแรงเข้มแข็งแก่คนอ่อนแอกว่า สิ่งที่เราจะทำในวันนี้คือประชาธิปไตยที่แท้จริง วงจรแห่งความยากจนก็เป็นวงจรหนึ่ง ลูกคนจนเหมือนถูกสาปให้ยากจน พ่อแม่ทำงานรายได้น้อย ไม่มีโอกาสในสังคม ไม่ได้เรียนต่อในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ทำงานได้รายได้น้อย มีเมียมีลูกก็ยากจนเหมือนเดิม เป็นวงจรรัฐบาลก็เหมือนกัน เลือกตั้ง โกง หัวคะแนนซื้อเสียง เมื่อเข้ามาก็โกงต่อ ข้าราชการแต่งตั้งโยกย้ายก็หาสตางค์ มันถึงเวลาต้องผ่าวงจร หาโรงเรียนให้เด็ก พัฒนาเด็กให้ดีขึ้น ทลายวงจรระบบซื้อเสียงเพื่อให้รัฐบาลสะอาด ข้าราชการจะได้ไม่ลำบาก ทลายวงจรอุปทาน์เพื่อให้ประเทศเป็นประชาธิปไตยแท้จริง ไม่ต้องผ่านอิทธิพลใด ๆ เทนือข้าราชการ เอาคนเป็น สส. รมต. มากดขี่ ข้าราชการ เปิดสู่มิติใหม่เป็นประชาธิปไตยแท้จริง ไม่ต้องมีนายหน้า อิทธิพลนั้นจะต้องถูกทำลาย ขอใช้โอกาสนี้ทำลายระบบนี้ให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชนที่แท้จริง ไม่ต้องผ่านการซื้อห่วยได้ดิน ไม่ต้องผ่านอิทธิพลใด ๆ ไม่ต้องมีการกดขี่ข้าราชการอีกที

ขณะนี้ เราต้องเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ไม่ผ่านประชาธิปไตยแบบนายหน้า คือผ่านผู้มีอิทธิพล ซึ่งเป็นการปิดโอกาสของประชาชน วันนี้เป็นการปฏิรูปสังคมครั้งยิ่งใหญ่ ที่ต้องอาศัยพวกท่านทั้งข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ที่ตัดสินใจมารับใช้ชาติ ผมจำได้ว่าครั้งแรกเรามีอุดมการณ์เมื่อทำงานลักพัก เห็นว่าผู้มีอิทธิพลนายยังกลัว เราตัวเล็ก ๆ จะเหลืออะไร อุดมการณ์เราหายไป เรื่อย ๆ เนื่องจากมีครอบครัว อุดมการณ์เกี่ยวกับบ้านเมืองหายไปเรื่อย ๆ วันนี้เรามาเรียกศักดิ์ศรีให้ข้าราชการไทยสักครั้งเถิดครับ อย่าให้สารวัตรที่จับใหม่ถูกเจ้าของช่อง/บ่อนดูถูก เพราะเป็นเพื่อนกับผู้กำกับ อย่าให้ผู้ค้ายาเสพติดดูถูกนายอำเภอ เพราะเป็นเพื่อนผู้ว่าราชการจังหวัด

วันนี้คำว่าผู้มีอิทธิพล เลขอาชญากรรม ปปส. ให้ความหมายชัดเจน คำจำกัดความของผมง่าย ๆ ผู้มีอิทธิพล คือ ผู้ที่ใช้มือปืน หรือข้าราชการ หรือใช้อำนาจทางการเมืองข่มเหงรังแกคนอื่นเพื่อผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมาย วันนี้ต้องเลิกพฤติกรรม คนที่มีหมายจับไปจับซะ ผมประกาศอย่างนี้ได้ยินแล้วมามอบตัวเสีย ถ้าไม่มอบตัวท่านที่มีหน้าที่ไปจับต้องไปจับเสีย ไม่ต้องเกรงกลัวใครทั้งสิ้น ใครถูกรังแกเพราะไปจับผู้มีอิทธิพล ผมจะเล่นงานคนรังแกเอง ขอให้ท่านทำหน้าที่เป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กฎหมายต้องเป็นกฎหมาย ผมขอให้ผู้ใช้อิทธิพลเลิกพฤติกรรมเสียแต่วันนี้ ถ้าท่านไม่หยุดเราจะทำหน้าที่ของเรา ทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล รัฐบาล/ภาครัฐบาล ไม่สามารถออกใบอนุญาตให้คนทำซ้ำได้ ขอให้ท่านใช้กฎหมายบ้านเมืองอย่างตรงไปตรงมา อย่าบูชาความร่ำรวยหรือความยิ่งใหญ่ของคนโดยไม่คำนึงถึงการใช้กฎหมาย ขอให้ทำหน้าที่ของท่านอย่างเต็มความภาคภูมิใจ

ผมไม่ขอว่าท่านได้ทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะคนบางคนคิดว่าทำดีแล้วไม่ได้ดี วันนี้เราสันนิษฐานว่าทุกคนเป็นคนดี ไม่เอาเปรียบสังคม เราจะดูพฤติกรรมตั้งแต่วันนี้ ไม่เหมือนยาเสพติดเพราะยาเสพติด แค่ว่าก็ผิดแล้ว แต่ผู้มีอิทธิพลวันนี้ต้องเริ่มต้นใหม่ ห้ามใช้พฤติกรรมเดิม เช่น ช่มชู้การประมุขงาน โทรศัพท์ไม่ให้ใครเข้าร่วมประมุขงาน ต่อไปนี้ใครเข้าสู่การเมืองต้องเสียสละไม่ใช่เข้ามาเป็นอาชีพเพื่อทำมาหากินให้ครอบครัว นักการเมืองไม่จำเป็นต้องร่ำรวย เพราะการเมืองมีเงินเดือนพอกินพอใช้

ข้าราชการบางท่านวันเกิดท่านมีหัวหน้าใจมาเต็มเลย เลิกเถอะครับ เพราะลูกน้องจะกลับไปนิทานาย ผมจัดงานวันเกิดเมื่อตอนอายุ 48 ปี เหมือนท่านรัฐมนตรี สุวัจน์ ลิปตพัลลภ ต่อไปนี้ถือว่าเราลืมนอดีตถ้าเขาลืมนอดีตด้วย วันนี้ไม่มีอะไรได้ฟ้าเมืองไทยที่ตำรวจและข้าราชการกระทรวงมหาดไทยไม่รู้ แต่วันนี้ไม่ต้องกลัว ขอให้เริ่มมิติแห่งการทำดีได้ดีได้แล้ว ทั้งข้าราชการและประชาชน ขอให้ธุรกิจนอกกฎหมายยุติ คิดดูนะครับการค้ายาเสพติด การค้าเด็กควรรจะยุติได้แล้ว โดยเฉพาะต้องคิดถึงหัวอกของพ่อแม่ ตอนเด็กผมดูภาพยนตร์แสดงโดย

ศาสนาจินดา เป็นหนี้ ถึงเวลาชดใช้หนี้ยี่ดลูกสาวใช้หนี้ ซึ่งผมคิดว่าหมดแล้ว แต่วันนี้ยังมีอยู่ ถ้าเจ้าหน้าที่มีศักดิ์ศรี เรื่องเหล่านี้ก็หมดไปแล้ว เราเป็นเจ้าหน้าที่ในระบบประชาธิปไตยที่มีองค์กรตรวจสอบมาก เลิกส่งเสริมบุคคลที่ใกล้ชิด ไปยึดที่สาธารณะเป็นขบวนการ ข้าราชการ ขอให้อดทนไปอีกนิดนะครับ ผมเสียดายตอนผมเป็นนายกหนี้เยอะไปหน่อย ผมเลยทำอะไรไม่ค่อยได้ แต่ปี 2546 เราเก็บภาษีได้เกินเป้าหมาย เริ่มเป็นสัญญาณว่าผมจะมาดูแลสุขภาพของข้าราชการแล้วครับ ต่อไปนี้ท่านจะได้รับการตอบแทนที่เหมาะสม

ไม่ต้องเถียงว่าไต่ถามทำอะไรจะออกลูกก่อนกัน เราต้องการประสิทธิภาพจากข้าราชการ ต้องทำลายวงจรอุบาทว์ของผู้เข้มแข็งประชาชน/การเลือกตั้ง/ทำลายวงจรอุบาทว์ของประชาธิปไตยเสีย ทำลายโดยตรง เลิกระบบนายหน้าสกปรกทั้งหลาย ทั้งหมดนี้อยู่ในมือข้าราชการไทย

การค้าของเดือนต้องตีความว่า ทำเป็นองค์กร ทำเป็นลำเป็นสัน กรณีของผู้มีอิทธิพล เป็นเครือข่าย เป็นอาชญากรรมองค์กร เป็นระบบเสริมอำนาจเข้มแข็งคนอื่น ขอให้ชัดเจนอย่าทำแบบศรีธนญชัย คือ เข้มแข็งคนอื่น ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้ Area Approach เป็น CEO ดำรงเป็น Chief Operation Officer (COO) โดยมีองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ศาลการ สรรพากร กระทรวงแรงงาน กระทรวงต่างประเทศ เป็นต้น มาช่วยสนับสนุน ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค มีหน้าที่เช็คว่าจังหวัดไม่ละเลย ไม่ก่อกวนแก่งแย่งและมองเป็นเครือข่าย หรืออิทธิพลข้ามจังหวัด และดำรงภาค Headquarter มอระดับประเทศ เป็น Area Approach เราใช้องค์กรเดิมที่ปราบยาเสพติดที่มีอยู่แล้ว ปราบอิทธิพลต่อไป โดยเราใช้งบประมาณน้อย เพราะมีเจ้าภาพ และขอให้ พล.อ.ชวลิต เป็นประธาน และบัญชาผู้มีอิทธิพลของหลายหน่วยงาน ให้ พล.อ.ชวลิต ตรวจสอบเพื่อเป็นบัญชีเดียวกัน ตอนนั้นผมรู้มากเพราะมีข้อมูลเยอะ เช่นการไปพบชาวบ้าน แล้วมีจดหมายน้อย บ่อยครั้งนำไปสู่การจับกุมในหลายเรื่อง

วันนี้ผมเปานกหวีดว่า ถ้าข้าราชการและผู้มีอิทธิพล ต้องเลิกพฤติกรรมเดิม โดยเราไม่ย้อนหลัง แต่ถ้ายังมีพฤติกรรมต่อเนื่องไม่เลิกช่วยไม่ได้ครับ เราไม่อยากทำลายระบบของสังคมที่ผ่านมาก็คือว่าเป็นความบกพร่องของระบบ วันนี้ตำรวจหลายคนเป็นเสียไปแล้ว เพราะเราไปยึดทรัพย์เขา ผมขอให้มีการเรียกประชุมอีกครั้งหนึ่ง สำหรับค่าปรับ ค่านำจับต่าง ๆ ให้นำกลับไปสู่เจ้าหน้าที่อีกครั้ง โดยค่าใช้จ่ายให้ไปเบิกที่จังหวัดถ้าไม่พอให้ท่านปลัดกระทรวงทำเรื่องขึ้นมา

วันนี้ผมขอขอบคุณข้าราชการที่ร่วมมือกันอย่างดี ผมเชื่อว่ามันอัดอัดในหัวใจของพวกท่านมานานแล้ว หลังจากนั้นเราต้องมาวางระบบ คือ สิ่งที่ทำดีมาแล้วต้องอยู่ ไม่ใช่ขึ้นกับตัวบุคคล แต่ระบบต้องอยู่เพื่อรักษาสังคมไทยต่อไป ขอให้ท่านมั่นใจในผมว่าผมให้ความสำคัญเสมอแม้ในพรรคของผมก็ต้องอยู่ในระบบ Equal Protection under the same law คือ ทุกอย่าง

ตรงไปตรงมา ผมไม่มีความจำเป็นทางการเมือง ผมสนใจว่าประชาชนมอบความไว้วางใจให้ผมในการแก้ไขปัญหา ผมไม่กลัวอะไร เพราะผมทำความดี ผมไม่ได้ไปกดดัน บีบคนนั้นคนนี้เข้าพรรคในการเลือกตั้งคราวที่แล้ว มีคนหน้าใหม่เข้ามาเป็นร้อยละในพรรคของผม ผมจึงไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะหวังผลทางการเมือง ผมไม่ใช่นักการเมืองชั้นเซียน ผมไม่ต้องการทำงานโดยหวังผลทางการเมือง ขอเรียนว่าอย่าตอบสนองผมทางการเมือง ขอให้ตอบสนองต่อบ้านเมืองอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ไม่ต้องเดาใจผมว่าทำเพื่อให้ผมได้ประโยชน์ทางการเมือง ให้ตรงไปตรงมา ขอให้สังคมเราเป็นสังคมที่ดี ผมเชื่อว่าถ้าเราแก้ตรงนี้เสร็จ การแก้ไขปัญหาคความยากจนจะง่ายมาก คนที่เก่งแต่พูด ผมจะทำให้ดู ถ้าข้าราชการร่วมมือกับผมแล้วละก็ ไม่มีอะไรที่ทำได้ นักเรียนเคยร้อยถูกปลุกฝังว่า ตายเสียดีกว่า อยู่อย่างผู้แพ้

วันนี้ เรื่องผู้มีอิทธิพลไม่ใช่เรื่องใหญ่เรื่องเล็ก การพูดดั่ง ๆ พรุ่งนี้เรียบร้อยครับ ไม่มีเหลือ พรุ่งนี้เลิกซะ ใน กทม. การยึดทางเท้าที่ร่วมกับข้าราชการรู้กันหมดครับ ใครเป็นคนทำกรณีนี้ผู้มีอิทธิพลคือข้าราชการ แต่ประชาชนเป็นหัวเบี่ยง วินมอเตอร์ไซด์เอาเสื้อกั๊กไปขาย ไทชนะ ผ่อนรถ ไทหน้าเสื้อกั๊ก คำรายวัน พอเดอะครับ ข้าราชการที่เข้าไปเกี่ยวข้อง ตอนหลัง มีจิ๊กโก๋คุมซอยมาเกี่ยวข้อง แถวสลัมมีนักเลงมาคุมสลัม ยาเสพติดหมดแต่จิ๊กโก๋ยังอยู่ ป่อนธรรมชาติก็แยแล้ว แต่ป่อนที่มีมือปืนรับจ้างทวงหนี้ยิ่งแยใหญ่ เลิกได้แล้ว ไบอนุญาตพวกปืนให้ตรวจใหม่ และสี่เหล่าทัพเกี่ยวกับอาวุธสงคราม ต้องไปทำรายการปืนบางรุ่นมีเฉพาะทหาร เช่น ปืนเลเซอร์ ปืนเจาะเกราะ ต้องมีบัญชีคุม ถ้าหน่วยไหนไม่มีความสามารถดูแลอย่ามีปืนเลยครับ ไปถือกระบองดีกว่า

เรื่องอาวุธสงคราม ต่อไปนี้เราห้ามอบอาวุธสงคราม ถือว่านิรโทษกรรมครั้งสุดท้าย จากนั้นถึง 30 มิถุนายน 2546 ใครมีปืนต้องเอามาคืนตำรวจ เราจะ X-ray ทุกพื้นที่ หลังจากนั้น เมื่อถึงเดือนกรกฎาคมขอกวาดล้างอาวุธสงครามทั่วประเทศ เรื่องปืนที่ใช้สำหรับกีฬาให้ปรับใหม่เสีย ในต่างประเทศ เขาไม่ให้ประชาชนครอบครอง โดยให้คนซื้อแต่ต้องฝากที่สนามกีฬายิงปืน ร้านค้าปืนถ้ายังค้าโดยไร้คุณธรรม ก็ยึดใบอนุญาตการค้าเสีย มีอยู่วันหนึ่งครับ สมัยผมเป็นรองสารวัตร สน.พระราชวัง ผู้หญิงถูกจับปืนเถื่อน ผมถามว่าซื้อร้านไหนก็บอกเสร็จ ผมกว่าจะขอมายจับได้แทบตาย เพราะเจ้าของร้านปืนสนิทกับผู้บังคับบัญชาของผม

วันนี้ต้องเลิก สังคมถูกทำร้ายมาเยอะ โดยเฉพาะสังคมผู้ด้อยโอกาส ซึ่งไม่มีแม้กระทั่งพลังหาเลี้ยงตนเอง และส่งเสียลูกเรียน เราต้องปล่อยพลังเขามาได้ สังคมจึงจะผาสุก วันนี้การเมืองท้องถิ่นมีการชั่วประมุลมากมาย ขอให้ทุกฝ่ายเลิกเสียและทำอย่างตรงไปตรงมา กลายเป็นว่าการเมืองนี้เอาแต่เรื่องประมุล หวยใต้ดิน เรากำลังมีหวย 2 ตัว 3 ตัว เพื่อให้ระบบ

ห่วยไต่ดิน ห่วยทูน ห่วยไป ถ้าไม่มีผลข้างเคียงออกมา นี่คือสิ่งที่เราหวัง ผมไม่ได้หมายความว่าประเทศไทยต้องปลอด 100% เพราะร่างกายมนุษย์ยังมีเชื้อโรคถึง 48% คือ อาชญากรรมมีระดับหนึ่ง แต่ไม่ใช่มากจนเกินเลย ชาวบ้านเดือดร้อน เดิมทีเดียวผู้มีอิทธิพลเป็นลูกน้องข้าราชการ พอเข้มแข็งกลายเป็นนายข้าราชการ มันพัฒนามาแบบนี้

สรุปวันนี้ ขอให้ข้าราชการเลิกเด็ดขาดและบอกผู้มีอิทธิพลในพื้นที่เล็กเสีย และผู้หมยจับไปจับเสีย และเผ่าติดตามอย่าให้มีพฤติกรรม เช่น รั้งจ้างยิงคน ถ้าของเถื่อน ตัดไม้ทำลายป่า บุกรุกที่ดิน ให้เลิกเสีย ขอให้เลิกทั้งหมดนะครับ ผมมีข่าวกรองอยู่ ขอฝากไปท่านะครับ ข้าราชการไทยมีความสามารถอยู่แล้ว ไม่มีใครเกิน ที่เลขาธิการ ป.ป.ส. จัดทำรายงานออกมามีประมาณ 18 แก๊งค์ ก็คงจะว่าไปตามกฎหมายนะครับ

ขอเรียนว่าผมยืนอยู่ข้างหน้าข้าราชการที่ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทำงานเพื่อบ้านเพื่อเมือง ผมพร้อมให้ความเป็นธรรมและปกป้องท่าน ผมเข้าใจว่าคงจะครอบคลุมแล้ว และขอเน้นย้ำอีกนิดคือ คนลักลอบเข้าเมืองเยอะมาก ปรากฏว่าทุกครั้งที่จับได้มีคนไทยด้วย คนที่หากินกับการค้ามนุษย์ ถือว่าไม่มีจิตใจเป็นมนุษย์ ถ้าค้ามนุษย์ได้ไม่ใช่มนุษย์ ไม่คำนึงถึงจิตใจครอบครัวมีเยอะมาก ต่อไปเราจะปรับระบบใหม่ โดยให้โควตากับนายจ้างที่ไม่สามารถจ้างคนไทยได้

ขอแถมเรื่องยาเสพติด เพราะกัญชาเริ่มโผล่ ผมไม่ต้องการให้กัญชาเป็นบันไดของยาเสพติดระลอกใหม่ เพราะฉะนั้นขอเตือนว่าให้ผู้ค้ายุติและร้านค้ากาวต้องเลิก โดยเฉพาะตำรวจให้ดำเนินคดีต่อร้านที่ขายให้เด็กและเยาวชน ผมขอฝากทุกท่านครับ

มีใครจะสอบถามหรือซักซ้อมไหมครับ

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร วินมอเตอร์ไซด์ เสียค่าเสียตัวละ 20,000 บาท แล้วต้องเสียรายวันอีก พวกนี้หากินกันเป็นลำเป็นสัน เหมือนกับแม่ค้าทั้งหลายที่หากินริมถนนใจผมอยากรู้ว่าพวกไหนรับเงิน สีไหน คนไหน ผมอยากให้ชวยใหญ่ ๆ มีตุ๊ก ๆ ที่คนนั่งกันได้หลาย ๆ คน

ในแถวคลองถมก็เหมือนกัน มีคนคุมอยู่ ถนนถ้าไฟไหม้ยังเข้าไปไม่ได้ เพราะวางขายกันเต็มไปหมด พวกนี้เป็นนักเลงใหญ่เทศกิจยังกลัวเลย แสดงว่าพวกนี้ใหญ่มาก

พวกมอเตอร์ไซด์นี่แหละสำคัญที่สุด ค่าเสีย ค่าประจำวันอีก ผมอยากรู้เหมือนกันว่าใคร สิ่งที่ทำนายกรัฐมนตรีก่อนนี่ก็เป็นการปราบ น่าจะได้ผลพอสมควร แถวสะพานพุทธคนชอบไปเดินกัน ซึ่งอยู่ในสถานีไหน ให้ ผบ.ตร. ทำบัญชีเลย ไม่ให้เพิ่มมากกว่านี้

ขอเรียนท่านนายกรัฐมนตรีว่าผมรับลูกของท่านจะไปดูให้

นายกรัฐมนตรี หลักคืออย่าให้คนจนเดือดร้อน ให้เข้าสู่ระบบเสีย คืออาจเปลี่ยนเสื้อกั๊กใหม่ โดยผมจะหาเงินตัดให้ถึงจะคุ้มได้

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เตียวคนจะหาว่านายกรัฐมนตรีหาเสียง

นายกรัฐมนตรี จะใช้เงินรัฐบาล

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตกับตำรวจในพื้นที่ดู

นายกรัฐมนตรี ให้ตำรวจกับผู้อำนวยการเขต ไปทำ Area Approach

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเรื่องอื่น ๆ ผมจะไปหามาตรการของผมเอง โดยการใช้ Area Approach

นายกรัฐมนตรี ใช้ Area Approach คือการเปลี่ยนเสื้อกั๊กเป็นแสนตัว จะทำให้คนจนมีโอกาสมากขึ้น โดยให้กองสลากทำให้ คือเงินกองสลากกลับสู่คนจนมากที่สุด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปัญหาผู้มีอิทธิพล คืออำนาจสนับสนุน คือมีการกระทำที่กฎหมายบัญญัติว่าผิดแต่ละเลย เป็นช่องทางของเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเรียกร้องผลประโยชน์ ซึ่งในเรื่องมอเตอร์ไซด์รับจ้าง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นำเสนอพระราชบัญญัติฉบับนี้

นายกรัฐมนตรี วันนี้ทำอะไร สิ่งที่อยู่นอกกฎหมายให้เข้ามาสู่ระบบในกฎหมายให้มากที่สุด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีประเด็นหนึ่งคือ เรื่องของกฎหมาย ที่นำคนหมู่มากมาล้อมโรงพักบ้าง ศาลากลางบ้าง ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด ไม่ได้รับสัญญาณจะทำให้กฎหมายมีมาเรื่อย ๆ กฎหมายก็ไม่เป็นกฎหมาย เช่นการดัมเหล้าเถื่อนเมื่อจับแล้วมาล้อมโรงพัก วันนี้ควรจะหมดไป

นายกรัฐมนตรี กฎหมายอยู่เหนือกฎหมายไม่ได้ เมื่อได้ทำตามหน้าที่และจริยธรรมคุณธรรมแล้ว ซึ่งเรื่องเหล้าเถื่อนเป็น Classic case เพราะมีการเก็บเงิน ใครถูกจับก็มีการล้อมโรงพัก ผมได้ไปบอกกรมสรรพสามิตแล้ว ตรงนี้ให้ใช้ข้อหาข้อโกงประชาชนได้ อย่างกล่าวกฎหมายจะใช้หลักเมตตาทรรวมก่อน ถ้าไม่เชื่อจะใช้กฎหมายทันที มีอุปปิดถนนสลายอย่างเดียว เพราะคนเดือดร้อน สลายก่อนแล้วค่อยเจรจา

สรุป

1. ค่าปรับที่จะคืนกลับมาเป็นของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเราจะได้เรียกประชุมอีกครั้งหนึ่ง
2. ขอให้ส่วนราชการสนับสนุนการทำงาน เป็นเจ้าภาพทุกเรื่อง

ขอขอบคุณครับ

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๑๓๙/๒๕๕๖
เรื่อง การปราบปรามผู้มีอิทธิพล

เพื่อให้การดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลตามแนวทางที่นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายในการประชุม
มอบนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และหัวหน้าส่วน
ราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และด้วยความเห็นชอบ
ของคณะรัฐมนตรี จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖
เรื่อง การต่อสู้เพื่อเอาชนะผู้มีอิทธิพล และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม
๒๕๕๖ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะผู้มีอิทธิพลระดับชาติ และกำหนดแนวทางการปราบปราม
ผู้มีอิทธิพล ดังต่อไปนี้

๑. วัตถุประสงค์

วางเป้าหมายในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในทุกพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนได้รับ
ความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และเพื่อให้เกิดความสงบสุขของสังคม อันจะส่งผลต่อการ
พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และความเจริญก้าวหน้าของประเทศ
ทั้งนี้ ให้บังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและอย่างเคร่งครัด

๒. นโยบาย

ให้ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล
อีกหน้าที่หนึ่ง เพื่อให้เกิดเอกภาพและบูรณาการ ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลทุกพื้นที่ด้วยการ

๒.๑ เสริมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยอันเกิดจากการกระทำของผู้มีอิทธิพลที่ใช้
อำนาจดำเนินการไปในทางที่มีชอบด้วยกฎหมาย

๒.๒ ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทุกระดับ ดำเนินการตรวจสอบแจ้งเบาะแส
หรือรวบรวมข้อมูลข่าวสารของผู้มีอิทธิพล

๒.๓ ปราบปรามเครือข่ายของผู้มีอิทธิพล ตลอดจนดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรม
เกี่ยวข้องทั้งทางอาญาและทางวินัยอย่างเด็ดขาด

๒.๔ ดำเนินการให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน

๓. แนวทางปฏิบัติ

๓.๑ ยุทธศาสตร์การระดมพลังแผ่นดินปราบปรามผู้มีอิทธิพล

๓.๑.๑ เสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องดีงามเกี่ยวกับการเคารพกฎหมายและ
 วรรณคดีประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดจากผู้มีอิทธิพลและความไม่ชอบธรรมของ
 ผู้มีอิทธิพลที่ใช้อำนาจในการแสวงหาผลประโยชน์

๓.๑.๒ ขอความร่วมมือจากประชาชนในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 แจ้งเบาะแสการกระทำผิด แจ้งข้อมูลข่าวสารและปัญหาความเดือดร้อนทุกข์ยากที่เกิดจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล

๓.๑.๓ ให้พลังแผ่นดินในพื้นที่เป็นแกนนำประชาชนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐใช้มาตรการทาง
 สังคมต่อต้านกลุ่มผู้มีอิทธิพล

๓.๒ ยุทธศาสตร์การปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล

๓.๒.๑ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล ให้ยุติการกระทำของตน
 ไม่ว่าจะเป็นการ พัวพันเกี่ยวข้องกับ รู้เห็นเป็นใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล สนับสนุนส่งเสริมผู้มีอิทธิพล รวมทั้งมิให้
 เป็นผู้กระทำความผิดกฎหมายเสียเอง โดยจะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นธรรม
 และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ

๓.๒.๒ ให้ทุกหน่วยงานภาครัฐจัดให้มีระบบการควบคุมกำกับดูแลความประพฤติและการ
 ปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา พร้อมทั้งมาตรการเสริมสร้างคุณธรรม จรรยาบรรณ และระเบียบวินัย
 หากผู้ได้บังคับบัญชามีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล ผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดตามลำดับชั้นจะต้องร่วม
 รับผิดชอบด้วย

๓.๒.๓ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ปรับย้ายเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล
 ในกรณีที่มีพยานหลักฐานเพียงพอ ให้พิจารณาดำเนินการทางอาญาหรือทางวินัย นอกจากนี้ให้จัดให้มีการติด
 ตามตรวจสอบผลการดำเนินการดังกล่าว และหากผู้บังคับบัญชาเพิกเฉย ปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการ
 ตามอำนาจหน้าที่ ให้พิจารณาความบกพร่องของผู้บังคับบัญชานั้นด้วย

๓.๒.๔ ในกรณีที่มีหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าร้ายผิดปกติหรือเกินฐานะ ให้แจ้ง
 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๓.๓ ยุทธศาสตร์การปราบปรามมือปืนรับจ้าง บริวาร และเครือข่ายของผู้มีอิทธิพล

๓.๓.๑ ติดตามพฤติกรรมของมือปืนรับจ้าง บริวาร และเครือข่ายของผู้มีอิทธิพลในทุกพื้นที่
 ให้ยุติการก่อกวนข่มขู่รังแกประชาชน เอารัดเอาเปรียบสังคม หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

๓.๓.๒ เฝ้าระวังสืบสวนสอบสวน ติดตาม จับกุม ดำเนินคดีมือปืนรับจ้าง บริวารและ
 เครือข่ายของผู้มีอิทธิพลที่มีคดีอยู่

๓.๓.๓ เข้มงวดกวาดล้าง สอดส่องดูแลสถานที่และสถานประกอบการต่าง ๆ มิให้เป็นบึงจัย
 เกื้อหนุนหรือเป็นแหล่งมั่วสุมของมือปืนรับจ้าง บริวาร และเครือข่ายของผู้มีอิทธิพล

ในการปฏิบัติ ให้ดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกฎหมายอาญา
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงิน ตลอดจน
 มาตรการทางภาษีสืบสวนสอบสวน กฎหมายสรรพสามิต กฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ ยุทธศาสตร์การปราบปรามผู้อยู่เบื้องหลังผู้มีอิทธิพล

๓.๔.๑ ตรวจสอบ ติดตามพฤติกรรมของผู้อยู่เบื้องหลังผู้มีอิทธิพล ให้ทุกพื้นที่ให้ยุติการ
 ก่อกวนข่มขู่รังแกประชาชน เอารัดเอาเปรียบสังคม หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

๓.๔.๒ เฝ้าระวังสืบสวนสอบสวน ติดตาม จับกุม ดำเนินคดีผู้อยู่เบื้องหลังผู้มีอิทธิพลที่มีคดีอยู่

๓.๔.๓ จัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารและการข่าวกรองเกี่ยวกับผู้อยู่เบื้องหลัง ผู้มีอิทธิพลที่เป็น เอกภาพ รอบคอบรัดกุม ถูกต้องเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติ ให้ดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงิน ตลอดจน มาตรการทางภาษีตามประมวลรัษฎากร กฎหมายสรรพสามิต กฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. การบริหารจัดการ

๔.๑ ผู้มีอิทธิพลเป็นขบวนการผิดกฎหมายที่มีการดำเนินการเป็นเครือข่ายกว้างขวางสลับซับซ้อน ยกแก่การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเป็นอย่างยิ่ง ไม่อาจใช้กฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งหรือหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่งเพียงลำพัง จำเป็นต้องมีเอกภาพในการปฏิบัติและบูรณาการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้ศูนย์ อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) เป็นองค์กรอำนวยการระดับชาติในการปราบปรามผู้มี อิทธิพล อีกภารกิจหนึ่ง และให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ตามที่ผู้อำนวยการ ศตส. กำหนดหรือมอบหมายพร้อมทั้งส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง เป็นองค์กรปฏิบัติการรับผิดชอบ การปราบปรามผู้มีอิทธิพล

๔.๒ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี ที่ทำหน้าที่ผู้อำนวยการ ศตส. รับผิดชอบการสั่งการ เร่งรัด กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรการและรายละเอียดการปฏิบัติการเสนอให้พิจารณาความดีความชอบ และให้คุณให้โทษแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปราบปรามผู้มีอิทธิพล

๔.๓ ให้เลขาธิการศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) รับผิดชอบดำเนินการ ด้านนโยบาย การประสานการปฏิบัติและการดำเนินการอื่นใดตามที่ ผู้อำนวยการ ศตส. กำหนดหรือมอบหมาย

๔.๔ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ให้การสนับสนุนศูนย์อำนวยการ ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) และศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในระดับต่างๆ อย่างเต็มที่ โดยถือเป็นลำดับความเร่งด่วนสูงสุด และให้จัดเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานประจำศูนย์ฯ ตามที่ผู้อำนวยการ ศตส. กำหนดหรือมอบหมาย

๕. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๕.๑ เจตจำนงทางการเมือง ความจริงจังและต่อเนื่องในเชิงนโยบายระดับชาติ เป็นปัจจัยสำคัญ ที่ผลักดันการปราบปรามผู้มีอิทธิพลให้สัมฤทธิ์ผล กลไกทางการเมืองทุกฝ่ายทุกระดับต้องให้ความร่วมมือใน การปราบปรามผู้มีอิทธิพล

๕.๒ การทำให้ประชาชนเข้าใจปัญหาและเกิดความตระหนักถึงภัยของกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่ได้กดขี่ ช่มแครงแก่ประชาชน สร้างความทุกข์ยากเดือดร้อนให้แก่ประชาชนแคว่รัดเอาเปรียบสังคมหรือสร้างความเสียหายต่อส่วนรวมอย่างช้านานเพื่อให้เกิดการตื่นตัวเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาผู้มีอิทธิพล

๕.๓ การจัดระบบการบริหารจัดการด้วยการบูรณาการการปฏิบัติและการบูรณาการการบังคับใช้ กฎหมายจากหน่วยราชการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบอย่างจริงจังและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ภายใต้การอำนวยการ การปฏิบัติการ และการประเมินผลที่เป็นเอกภาพ

๕.๔ การระดมสรรพกำลังของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบ กวดขัน กวาดล้างผู้มีอิทธิพล อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕.๕ การปกป้องคุ้มครองความมั่นคงปลอดภัย และสร้างเสริมขวัญกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สมศักดิ์ศรีของข้าราชการ และประชาชน พลเมืองดี ที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลครั้งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

คำสั่งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศตส.มท.)

ที่ 14/2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประสานการดำเนินงานปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 50/2546 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2546 จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศตส.มท.) เพื่อนำนโยบายและแนวทางการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจากศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) มาอำนวยการและประสานการดำเนินงานกับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด/อำเภอ/กิ่งอำเภอ (ศตส.จ./อ./กิ่ง อ.) รวมทั้งให้ ศตส.มท. สามารถแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นการเฉพาะ นั้น

เนื่องจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายและแนวทางการปราบปรามผู้มีอิทธิพลให้กับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2546 ณ สโมสรตำรวจ กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้ใช้กลไกของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทุกระดับ รับผิดชอบภารกิจ การปราบปรามผู้มีอิทธิพล ศตส.มท. จึงปรับบทบาท ภารกิจ เพื่อทำหน้าที่อำนวยการ ประสานงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและแนวทางการปราบปรามผู้มีอิทธิพลตามนโยบายของรัฐบาลและของ ศตส. เพิ่มอีกภารกิจหนึ่ง ดังนั้น เพื่อให้การปราบปรามผู้มีอิทธิพลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ศตส.มท. จึงแต่งตั้งคณะทำงานประสานการดำเนินงานปราบปรามผู้มีอิทธิพล ดังนี้

1. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธานคณะทำงานฯ
2. อธิบดีกรมการปกครอง	รองประธานคณะทำงานฯ
3. อธิบดีกรมที่ดิน	รองประธานคณะทำงานฯ
4. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	รองประธานคณะทำงานฯ
5. อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	รองประธานคณะทำงานฯ
6. อธิบดีหรือผู้แทนกรมสรรพากร	คณะทำงานฯ
7. อธิบดีหรือผู้แทนกรมสรรพสามิต	คณะทำงานฯ

8. อธิบดีหรือผู้แทนกรมศุลกากร	คณะทำงานฯ
9. ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงมหาดไทย	คณะทำงานฯ
10. รองอธิบดีกรมการปกครองฝ่ายความมั่นคง	คณะทำงานฯ
11. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	คณะทำงานฯ
12. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	คณะทำงานฯ
13. ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	คณะทำงานฯ
14. ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงานฯ
15. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	คณะทำงานฯ
16. ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	คณะทำงานฯ
17. ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	คณะทำงานฯ
18. ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส.	คณะทำงานฯ
19. ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ง.	คณะทำงานฯ
20. ผู้อำนวยการสำนักอำนาจการอาสารักษาดินแดน กรมการปกครอง	คณะทำงานฯ
21. หัวหน้าสำนักงาน ศตส.มท. (นายสุวัฒน์ ตันประวีติ)	คณะทำงานและเลขานุการฯ
22. ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง	คณะทำงานและผู้ช่วย เลขานุการฯ
23. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.	คณะทำงานและผู้ช่วย เลขานุการฯ

ให้คณะทำงานประสานการดำเนินงานปราบปรามผู้มีอิทธิพล มีอำนาจ หน้าที่ ดังนี้

1. รับนโยบายการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลจากศูนย์อำนาจการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) และ ศตส.มท. เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานปราบปรามผู้มีอิทธิพล
2. อำนาจการ และประสานงาน การดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศูนย์อำนาจการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.)
3. กำกับ ดูแล ติดตาม และให้การสนับสนุนการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด/อำเภอ/กิ่ง อำเภอ (ศตส.จ./อ./กิ่ง อ.)

4. รวบรวม ประมวลผล และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานปราบปรามผู้มีอิทธิพลของ ศตส.จ./อ.กิง อ.
ให้ส่วนบังคับบัญชาของ ศตส.มท. ทราบ

5. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
กระทรวงมหาดไทย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2546

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย

ด่วน

บันทึกข้อความ

เลขรับที่ 1148
วันที่ 22 ส.ค. 2546
เวลา 11.06 น.

ส่วนราชการ ดร.

โทร. 0-2205-3967-8

ที่ 0054.31/1649

วันที่ 21 สิงหาคม 2546

เรื่อง การป้องกันปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ (หวยใต้ดิน)

รอง ผบ.ตร. (ปป 1-4)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. ในฝ่าย ปป

ผบ.ชน.น.,ก.1-9,ก.1-9,จ.ตร. และ หน.อก.ศปก.ตร.

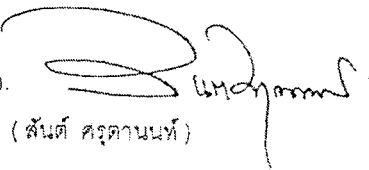
ด้วย ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ามีการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รายได้ของรัฐ และเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลตลอดจนคำสั่งของ ดร. ในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้สั่งการและกวาดล้างการปฏิบัติในเรื่องนี้มาโดยตลอด

ดังนั้น จึงกำชับการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้-

1. ให้ ผบ.ชน.น.,ก.1-9 ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ (หวยใต้ดิน) ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ แล้วส่งสำเนาแผนดังกล่าวให้ ดร. (ผ่าน ผ.น.ศ.ป.ก.ตร. อาคาร 1 ดร. ชั้น 19 ถ.พระราม 1 เขตปทุมวัน กทม.) ภายในวันที่ 27 ส.ค. 46 และให้มีการดำเนินการกวาดล้างจับกุมอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม แล้วรายงานผลให้ ดร. ทราบตามสายงานปกติ
2. ให้ จ.ตร. และ ส. ดำเนินการสืบสวนหาข่าวว่าในเขตพื้นที่ใดที่มีการปล่อยปลະละเลย หรือแสวงหาผลประโยชน์ในทางที่มีขอบจากกฎการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ หากพบว่ามีหน่วยงานใดมีพฤติการณ์ดังกล่าว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาในระดับ ดร. ที่ได้รับมอบหมายให้ปกครองดูแลรับผิดชอบพื้นที่ทราบโดยตรง (ในทางลับ) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป
3. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นรับผิดชอบ ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติของกำลังพลในปกครองให้เป็นไปตามคำสั่งของ ดร. โดยเคร่งครัด รวมทั้งให้กำหนดตัวผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน หากพบว่ามี การปล่อยปลະละเลยให้ดำเนินการทางปกครองและทางวินัยอย่างจริงจัง โดยทันที

จึงแจ้งมาให้ถือปฏิบัติ

= อาราม, 10/พระอม/300/624 พล.ต.อ.

(สันต์ สุระตานนท์)
ผบ.ตร.

พล.ต.อ.

(สมบัติ อมรวิวัฒน์)

รอง ผบ.ตร (ปป 4)

ด้านมาก บันทึกข้อความ

ตัวนราชการ

บช.ก. โทร 205-1808

ที่ 0021.134/ 6866

วันที่ ๒๘ สิงหาคม 2546

เรื่อง แผนการป้องกันปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

รตง กษ.ดก.ยช.ค.

ด้วย บช.ก. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนัน
สลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) ตามหนังสือสั่งการ ตร. ค่วน ที่ 0054.31/1649 ลง 21 ส.ค.2546 เรื่องการป้องกัน
และปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

จึงขอส่งแผนดังกล่าวจำนวน เล่ม มาเพื่อ

- () ไปรคทราบ
- () ไปรคทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- () ไปรคทราบและเป็นทางประสานการปฏิบัติ
- () ทราบและดำเนินการ

พล.ต.ท.

(ชัย กุลชิตก)

ผบช.ก.

ลับ

ชุดที่ 3) ของ 36 ชุด
หน้าที่ 1 ของ 5 หน้า

กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
ถนนอังรีดูนังค์ แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

๖๕ สิงหาคม 2546

แผน : การป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

อ้างอิง : 1. นโยบายของรัฐบาลในการปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

2. หนังสือ รองผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ(ปป2) คำวนที่ชุดที่ 0001(ปป2)/462

ลง 21 สิงหาคม 2546

1. สถานการณ์

สถานการณ์ทั่วไป

ข้อพิพาทปัญหาเกี่ยวกับการลักลอบเล่นการพนันในประเทศไทยโดยเฉพาะการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) ได้ทวีความรุนแรงขยายตัวไปในทุกพื้นที่ของประเทศ เป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งปี ๆ หนึ่งจะมียอดรวมของเงินนอกระบบที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของรัฐบาลจากรูขี้ผึ้งประมาณ 20,000 ล้านบาท ซึ่งเงินจำนวนนี้ตกอยู่ในมือของผู้ค้าหวยเถื่อนแทนที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ ส่วนมากผู้ค้าหวยเถื่อนมักจะเป็นผู้มีอิทธิพลที่มีพฤติกรรมในการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย และสร้างปัญหาแก่สังคมเสียส่วนใหญ่ รัฐบาลได้ตระหนักถึงผลการกระทบดังกล่าวจึงได้สั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)อย่างต่อเนื่องตลอดมา แต่ก็สามารถลดปัญหาได้เพียงระดับหนึ่ง รัฐบาลปัจจุบันจึงได้กำหนดนโยบายใหม่เพื่อเปลี่ยนแปลงธุรกิจสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ซึ่งผิดกฎหมายและมีเงินหมุนเวียนในระบบนี้จำนวนมากมาเป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมายซึ่งสามารถจะนำเงินรายได้ในส่วนนี้มาใช้ในการพัฒนาประเทศต่อไปได้ แต่จากผลการดำเนินการที่ผ่านมาซึ่งมีการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) อยู่ในแทบทุกพื้นที่ ทำให้เงินรายได้จากส่วนนี้ที่ทางรัฐบาลได้สูญหายไป ไปอยู่ในมือเจ้ามือหวยเถื่อน ไม่ได้นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศอย่างเต็มที่

กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะต้องดำเนินการ สนับสนุนในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) โดยกำหนดแนวทาง แผนงานและวิธีการดำเนินการ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับนโยบายของรัฐบาล และเป็นไปตามภารกิจที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด รวมทั้งจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อลดปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไปในที่สุด

ลับ

ลับ

ชุดที่ ของ 36 ชุด
หน้า ที่ 2 ของ 5 หน้า

แผน : การป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

2.ภารกิจ

กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีภารกิจในการสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) โดยประสานและร่วมมือกับทุกหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและใช้มาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้

3.การปฏิบัติ

3.1 แนวคิดในการปฏิบัติ

- 3.1.1 จัดทำข้อมูลเครือข่ายของเจ้ามือสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ในพื้นที่รับผิดชอบ และข้อมูลบุคคลที่เป็นเจ้ามือ กนรับแทงสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) ผู้เล่น ผู้มีอิทธิพล ผู้ให้การสนับสนุน ข้อมูลสถานที่ โดยจัดทำให้เป็นระบบมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบันเสมอ
- 3.1.2 สืบสวนปราบปรามเครือข่าย ตลอดจนผู้มีอิทธิพลพัวพัน เกี่ยวข้อง สนับสนุน และให้การช่วยเหลือเครือข่ายตามข้อ 3.1.1 ให้ได้ผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 3.1.3 ให้การสนับสนุนหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ในการสืบสวนปราบปรามการลักลอบเล่นการพนัน(หวยใต้ดิน) โดยประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด
- 3.1.4 ให้ความสำคัญกับการสืบสวนสอบสวนผู้ถูกจับกุมในคดีความผิดเกี่ยวกับการลักลอบเล่นการพนัน(หวยใต้ดิน)เพื่อสามารถขยายผลจับกุมเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้องที่เหลือ
- 3.1.5 ร่วมกันกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะได้รับการทราบถึงสถานการณ์และระดับความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหน่วยในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป
- 3.1.6 จัดทำและพัฒนาระบบการข่าวเกี่ยวกับการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ให้เป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปราบปราม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.1.7 ปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมายที่เป็นแหล่งใช้ในการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) โดยหวังผลในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง การติดต่อสื่อสาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสืบสวนขยายผลไปถึงผู้เกี่ยวข้องหรือเครือข่ายของการลักลอบเล่นสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)
- 3.1.8 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ของหน่วยและของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ในภาพรวมเพื่อให้ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

ลับ

ลับ

ชุดที่ ของ 36 ชุด
 หน้าที่ 3 ของ 5 หน้า

แผน : การป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

3.2 หน่วยปฏิบัติ

3.2.1 กองปราบปราม

ก) จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นพื้นที่เป้าหมายที่มีการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)เป็นระยะๆ เพื่อสร้างความกดดันและหวังผลเชิงรุก

ข) จัดสายตรวจออกตรวจในพื้นที่ที่รับผิดชอบเพื่อหาข่าว ตรวจสอบข้อมูล สดโอกาสและยับยั้งการกระทำความผิดด้านการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

3.2.2 กองตำรวจรถไฟ

ก) จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมายที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ ที่มีการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน) รวมทั้งแหล่งมั่วสุม แหล่งอบายมุข อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ตามห้วงเวลาที่เหมาะสม

3.2.3 กองตำรวจน้ำ, กองตำรวจทางหลวง, กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว, กองตำรวจป่าไม้, กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ, กองทะเบียน และส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

- สนับสนุนข้อมูลด้านการข่าว

3.2.4 กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

- ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนาจการ ทำหน้าที่ด้านแผนงาน ชุมการ การข่าว การส่งกำลังบำรุง การประชาสัมพันธ์ และการรายงานผลการปฏิบัติ

3.2.5 ตามข้อ 3.2.1-3.2.4 ปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3.3 คำแนะนำในการประสาน

ให้หน่วยงานตามข้อ 3.2.1-3.2.2 ดำเนินการดังนี้

3.3.1 จัดทำข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ในพื้นที่ความรับผิดชอบ ส่งให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง(ผ่าน กองกำกับการข่าว กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง) จำนวน 1 ชุด โดยให้ กองกำกับการข่าว กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เก็บรวบรวมไว้เป็นข้อมูล

3.3.2 เฝ้าระวังดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)ให้บรรลุผลอย่างจริงจังและต่อเนื่องตามแผนนี้

ลับ

ลับ

ชุดที่ ของ 36 ชุด
หน้า ที่ 4 ของ 5 หน้า

แผน : การป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(ห่วยใต้ดิน)

3.3.3 เข้าดำเนินการและให้ความร่วมมือสนับสนุนหน่วยที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(ห่วยใต้ดิน)ให้เหมาะสม สอดคล้องในภาพรวม ไม่ให้ซ้ำซ้อนจนก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อสุจริตชน

3.3.4 แผนนี้มีผลบังคับใช้นับแต่ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางลงนาม ไปจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง และให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ และส่งให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง 1 ชุด

4. ธุรการและการรายงาน

4.1 ธุรการ

4.1.1 การจับกุมการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(ห่วยใต้ดิน)ให้รวบรวมรายงานผลการจับกุมและรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด(ตามผนวก ก.) ส่งให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง(ผ่านกองกำกับการนโยบายและแผนงาน กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง) เดือนละ 2 งวด โดยงวดประจำวันที่ 1 ของเดือน รายงานภายในวันที่ 3 ของเดือน และงวดประจำวันที่ 16 ของเดือน รายงานภายในวันที่ 18 ของเดือน

4.1.2 การรายงานกิจกรรมด้านการป้องกัน, ด้านข้อมูลบุคคลและสถานที่ และด้านการข่าว ให้ทุกหน่วยตามข้อ 3.2 รวบรวมผลการปฏิบัติของหน่วยในสังกัดในรอบเดือนส่งกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไปทุกเดือนโดยให้ กองกำกับการข่าว กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

4.1.3 งานธุรการนอกจากที่กำหนดไว้ในแผนนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4.1.4 การเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะเดินทาง ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาและวัสดุอุปกรณ์ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

4.2 การส่งกำลังบำรุง

ตามสายงานปกติ

5. การบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

5.1 การติดต่อสื่อสาร

ตามสายงานปกติ

5.2 การบังคับบัญชา

5.2.1 ระดับกองบัญชาการ

1) พลตำรวจโท ชัช จุสศิริกุล ผู้บัญชาการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

เป็นผู้อำนาจการตามแผนนี้ หมายเลขโทรศัพท์ 0-2205-2222

ลับ

ลับ

ชุดที่ ของ 36 ชุด
หน้าที่ 5 ของ 5 หน้า

แผน : การป้องกันและปราบปรามการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

2) พลตำรวจตรี ชีรจักร์ อุตมะ รองผู้บัญชาการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
เป็นรองผู้อำนวยการตามแผนนี้ หมายเลขโทรศัพท์ 0-2205-2623

3) พลตำรวจตรี อิศวิน ขวัญเมือง ผู้ช่วยผู้บัญชาการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการตามแผนนี้ หมายเลขโทรศัพท์ 0-2205-1825

5.2.2 ระดับกองบังคับการ

ผู้บังคับการแต่ละกองบังคับการ เป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามแผนนี้

5.2.3 ฝ่ายอำนาจการ กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง(งาน 4 (แผน
ปราบปรามอาชญากรรม 2)กองกำกับการนโยบายและแผนงาน กองบังคับการอำนาจการ กองบัญชาการ
ตำรวจสอบสวนกลาง)ตั้งอยู่ที่ อาคาร 8 กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ชั้น 5 ถนนอังรีดูนังค์ แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์หมายเลข 0-2205-2235 โทรสาร 0-2251-5509

ตอบรับ : ทางหนังสือหรือโทรสาร

พลตำรวจโท

(ชัยชัย ฤทธิศิลป์)

ผู้บัญชาการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

ผนวก ก. : รายละเอียดเกี่ยวกับการจับกุมการลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ(หวยใต้ดิน)

ผนวก ข. : รายการแจกจ่าย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง(2546) *การปราบปรามผู้มีอิทธิพล* (ฉบับรวมหนังสือสั่งการ)สำนักงานสอบสวน
และนิติการ กรุงเทพมหานคร กรมการปกครอง โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน
_____ . *การปราบปรามผู้มีอิทธิพล* (ฉบับรวมหนังสือสั่งการเพิ่มเติม)
กรุงเทพมหานคร สำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน
- กรมพระยาดำรงราชานุภาพ,สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ(2549) *ประชุมพงศาวดารภาค 17*
เรื่องตำนานการเลิกบ่อนเบี้ยและเลิกหวย กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์องค์การคุรุสภา
- จุมพล พงษ์สุวรรณ(2530) “ การเมืองเรื่องกัญชา ” *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต*
สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เจ้าพระยา ทิพากรวงศ์ (2504) *พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 3*, เล่ม 2 กรุงเทพมหานคร
องค์การคุรุสภา
- เจนศักดิ์ ภูมิบริรักษ์ (2536) “ หวยรัฐเกมการกุศล ” *เทศาภิบาล 88* ,11 (พฤศจิกายน 2536): 91-94
- เชาวนะ ไตรมาส (2537) “ เจ้าพ่อกับการเมือง : การเชื่อมโยงของข่ายใยอำนาจในระบบการ
เมืองไทย ” *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต* สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ม.ป.ท.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช(2533) “ ไตรลักษณ์รัฐไทยในพหุสังคมสยาม : ว่าด้วยการสร้างรัฐ
การสร้างชาติ และประชาสังคมไทย ” *สมุดสังคมศาสตร์* 12 ,2 (2533): 25
- นฤมล นิตยจินต์ (2534) “ เจ้ามือหวยใต้ดิน : ศึกษาเฉพาะกรณีอิทธิพลทางการเมือง ”
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.
- บุญรักษ์ พัฒนยินดี “ กระบวนการหวยใต้ดิน ” *ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์*
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- ประสพโชค พร้อมมูล (2539) “ ผู้มีอิทธิพลในการเมืองไทย ศึกษากรณีเครือข่ายการ
โจรกรรมรถยนต์ ” *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์*
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- ผกา เบญจกาญจน์ (2536) “ โลกทัศน์กับความเชื่อหวยอีสาน ” *มหาสารคาม รายงานการวิจัย*
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ(2543) หวย ช่อง บ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายและนโยบาย
 สาธารณะในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์
 อุตสาหกรรมกรรมการพนัน กรุงเทพมหานคร
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และ สังคีต พิริยะรังสรรค์ (2537) *คอร์ปชั่นกับประชาธิปไตยไทย*
 ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.
- พัชรินทร์ ลือนันต์ศักดิ์ศิริ (2535) “พฤติกรรมกรรมการเล่นการพนันประเภทห่วยใต้ดิน ของประชาชน
 ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น” ปรินญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- พสุณิต สารมาศ(2545) “ชีวิตนักเสี่ยงโชคจากตัวเลข กรณีศึกษาคนเล่นห่วยใต้ดิน”
 คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ลิขิตร์ ธนชัย (2523) *คู่มือการพนัน พระนคร โรงพิมพ์สูตรไพศาล*
- วิจิตรมาตร,ขุน(2518) *หลักไทย* กรุงเทพมหานคร บำรุงสาส์น
- วรเดช จันทรศร(2527) “การนำนโยบายไปปฏิบัติ : ตัวแบบและคุณค่า”
วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ (24 ตุลาคม 2527)
- สุวกิจ ศรีปัดถาและคณะ (2528) “รายงานการวิจัยความเชื่อและพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของ
 ประชาชนในชนบท จังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์ มหาสารคาม”
 วิทยาลัยครู มหาสารคาม
- สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ (2546) “รายงานผลการวิจัยเรื่อง เศรษฐกิจการพนัน : ทางเลือกเชิง
 นโยบาย” สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ม.ป.ท.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์ (2532)งานวิจัยเรื่อง ภาพรวมเศรษฐกิจการพนันที่ผิดกฎหมาย : นัยยะต่อ
 เศรษฐกิจการเมืองไทย คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ม.ป.ป.) *50 ปี สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล* ม.ป.ท.
- สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ (2493) *ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4*, ภาค 5, เลขที่ 176
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร
- สมบัติ จันทรวงษ์ “บทบาทของเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย : ข้อสังเกตเบื้องต้น”
 รัฐ ทูน เจ้าพ่อท้องถิ่น กับสังคมไทย ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะ
 เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมบัติ จันทรวงศ์ (2535) รายงานการวิจัยเรื่อง การเลือกตั้งไทยกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียง : ปัญหาพื้นฐานและแนวทางแก้ไข มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2535 "บทบาทของเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย" รัฐทุน เจ้าพ่อท้องถิ่นกับสังคมไทย ผาสุก พงษ์ไพจิตร (บรรณาธิการ) กรุงเทพมหานคร ศูนย์การศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง

อริคม อินทรภูดิง(2524) “กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย” *นิติศาสตร์* 2 (2524) : 119-137

สนธิ ลิ้มทองกุล.(2535) “ปัญหาเจ้าพ่อ” *ผู้จัดการรายสัปดาห์* ฉบับพิเศษ (2-8 ตุลาคม 2533) _____.(2533) “ว่าด้วยปัญหาเจ้าพ่อ” *ผู้จัดการรายสัปดาห์* ฉบับพิเศษ (21-27 พฤษภาคม 2533) และพิมพ์อีกครั้งใน *ผู้จัดการรายวัน* ตัวเดียวกันระหว่างวันที่ 10-14 ตุลาคม 2537

อนุก นาวิมูล (2536) *แกะรอย ก ไก่* กรุงเทพมหานคร สารคดี _____ . (2546) “ประวัติศาสตร์ชาติไทยในตำนานหอยรัฐ” *มติชนรายวัน* ฉบับที่ 9925 (วันที่ 13 พฤษภาคม 2546)

_____ . “กาลิโนในสายตาพระเนตรพระพุทธเจ้าหลวง” *มติชน* (19 กุมภาพันธ์ 2546):17

Alexander.(1985) *From Idea to Action : Notes for a Contingency Theory of Policy*

Implementation Administration and Society. Vol. 16 (February , 1985): 413

Allison graham,T.(1971). *Essence of Decision*. Boston : Little Brown

Barrett and Fudge.(1981). *Policy and Action : Essays on the Implementation of Public Policy*. New York : Methuen.

Cheema and Rondinelli. (1983). *Implementing Decentralization Programmes in Asia : Local Capacity for Rural Development*. Nagoya. Japan: United Nations Centre for Regional Development, Nagoya, Japan.

D.Katz and R: L. Kahn.(1966). *The Social Psychology of Organization* .New York : John Willey & Sons.

Harold Lasswell (1936) . *Politics : Who Get What When, How* .New York : McGraw-Hill.

Horn. (1979). *Policy Implementation in Federal System, National Goals and Local Implementors*. Lexington, Massachusetts: D.C. Health.

Gunn and Hogwood. (1984). *Policy Analysis for the Real Word*. n.p.

- Johnston, David, (1980). "Bandit, Nakleng, and peasant in Rural Thai Society,"
Contribution to Asian Studies, 15 (1980).
- Lasswell, H. and A. Kaplan(1985). *Power and Society : A Framework for Political Inquiry*. New York : Yale University Press.
- Ockey, Jim (1993) "Chaophong Capital Accumulation and Social Welfare in Thailand",
Crossroad.8, 148 — 77 (1993).
- Pressman and Wildavsky.(1973). *Implementation, Berkeley* : University of California Press.,
Process Administration and Society. (16 February) 1985:413.
- Robert A. Dahl. (1984). *Modern Political Analysis*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-hall.
- Rural Development. (1983). "Nagoya. Japan : United Nations Center for Regional
 Development" , Nagoya, Japan.
- S. Lures . (1980) *Power : A Radical View* .London : The Macmillan Press.
- Tamada Yoshifami "Itthipon and Amnat Aspect of Thai Politics" *Southeast Asian Studies*
 (March 199) : 15-16
- Yin and Vogel . (1997).*Tinkering with the System*. Lexington,Massachusetts:the Rand.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายพิสุทธิ อังจันทร์เพ็ญ
วัน เดือน ปีเกิด	23 ธันวาคม พ.ศ. 2501
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2529
ประวัติการทำงาน	-อดีตรองผู้อำนวยการพรรคความหวังใหม่ 2539 – 2544 - ห้างหุ้นส่วน จันทรทอง มาเก็ดตั้ง จำกัด
สถานที่ทำงาน	เลขที่ 29/73 หมู่ 1 ซอย เรวดี 35 ตำบลตลาดขวัญ ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	ผู้จัดการห้างหุ้นส่วน จันทรทอง มาเก็ดตั้ง จำกัด